АЛИМУҲАММАД МУРОДӢ

МОҲИ ХАСРАВ

Душанбе
«Адиб»
2012

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ББК -84 тоҷик 7-5
А- 49

Муҳаррир *Сафар Амирхон*

А-49 Алимуҳаммад Муродӣ. Моҳи хасрав (*маҷмӯаи шеърҳо*). – Душанбе, «Адиб», 2012., 176 саҳ.

«Моҳи хасрав» китоби нави шоири дардошнову рангинхаёл Алимуҳаммад Муродӣ буда, як навъ ҷамъбасти роҳи эҷодии ӯст. Дар ин маҷмӯа шеърҳои солҳои гуногун эҷодшудаи шоир гирдоварӣ шудаанд. Умед аст «Моҳи хасрав» писанди хонандаи закиву серталаб хоҳад гардид.

ISBN 978-99947-2-199-3

© Алимуҳаммад Муродӣ, 2012

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ҒАМИ МАН АЗ МОСТ

Ғами ман нест ғами донаву об,
Ғами ҳар қавми ба ноҳақ хор аст,
Ғами ҳар озор аст,
Ғами ҳар аскари дар марзи ватан бедор аст,
Ғами душмандор аст,
Ғами ман бисёр аст.
Ғами ман нест ғами хурдану хоб,
Ғами ҳар майсаи сабзи таги пост,
Ғами ҳар навдаи аз реша ҷудост,
Ғами дасти ба дуост,
Ғами осӣ ба худост,
Ғами ҳар як нафаси кандахатост,
Ғами ман нест ғами ман,
Ғами мост.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БОРОН ГУЗАШТИ УМР БА ОБИ РАВОН НАВИШТ

ТУРНАҚАТОР

Турна хати шикастае дар осмон навишт,
Байти равон ба дафтари зарди хазон навишт.
Рафту чӣ гуфту рафт, надонам, чу тарҷумон,
Килки алам ба сафҳаи хотир фиғон навишт.
Дар барги зард чакраи хуни баҳори сабз,
Бо оҳи сард бод дареғи ҷавон навишт.
Нақше, ки буд аз паи пое ба раҳ, бишуст,
Борон гузашти умр ба оби равон навишт.
Ҳушам ба бонги турнаву гӯшам ба ҳарфи дил,
Гуфтам, ки чист тарки ватан,тарки ҷон навишт.

НАМЕҒУНҶАД

Чу меоӣ, дигар ҷон дар либоси тан намеғунҷад,
Сухан сар меравад, дар қолаби гуфтан намеғунҷад.
Азони бомдодам шарфаи боли қадамҳоят,
Ҳазорон ракъат аст ин ҷо, ки дар хуфтан намеғунҷад.
Ту дарёиву ман қатра, ту дунёиву ман зарра,
Дар ин гулдони дил паҳноии гулшан намеғунҷад.
Чунон гум мешавам дар ту, ки ман худро намеёбам,
Чунон пур мешавам аз ту, ки ман дар ман намеғунҷад.

ДАЪВАТ

Гул, аз хоби зимистон хез, гулшан шав,
Ба чашми гулфурӯш, эй хор сӯзан шав.
Пур аз мӯру малах дидем дунёро,
Парешонӣ бас аст, эй дона, хирман шав.
Фалак бар қасди ту санги бало дорад,
Аё осоншикан, оина, оҳан шав.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дарахти захмии боғи ҷаҳон моем,
Дигар нармӣ бас аст, эй пӯст, ҷавшан шав.
Чӣ гӯӣ: зарраам, аз ман чӣ меояд?
Агар гарди раҳӣ,дар чашми душман шав.
Бухориву хуросониву эронӣ,
Ман аз ту ҳастаму ту низ аз ман шав.
Нишонгумкардаи чун соя дар шабҳо,
Чу субҳ аз шаб бурун шав, рӯзи рӯшан шав.

МУЖДАИ ҚАДАМ

Хабари омаданат муждаи борон бошад,
Ба гули ташна, ки маҳкуми биёбон бошад.
Ба тулӯи ту ғаму ғусса гурезад аз дил,
Ки чу хуршед расад, соя гурезон бошад.
Нафаси бе ту гузашта, ба висоли ту қасам,
Ба дарозии шаби ғуссаи зиндон бошад.
Чу нахоҳӣ, ки биоӣ ту, баҳонаст ҳазор,
Чу бихоҳӣ,ки биоӣ гапи осон бошад.
Ҳама ҷо мешунавӣ ин, ки фалон буду намонд,
Ту биё, дӯст,биё, умр чу меҳмон бошад

БӮИ ХАЗОН

Табассум рӯкаши ғам дар лаби печидафарёд аст,
Нафас оҳест берун аз дили озурда меояд.
Ба ҳар чашме нигаҳ афсурдаи хотирпарешонӣ,
Ҳавас монанди тифли мурда аз дилмурда меояд.
Ба абри ғам наметобад дурахши ахтари бахте,
Ба ҷое корвони бахт раҳ нобурда меояд.
Пасоби охирин мешорад аз дарёи хушки вақт
Зи боғи зиндагӣ бӯи гули пажмурда меояд.

БУБИН

Ишқи туро чӣ пешдаро кардаам, бубин,
Дар хонаи худош чӣ ҷо кардаам, бубин.
Лутфи туро ба кӯчаву бозор бурдаам,
Ҷабри туро зи ҳар кӣ баҷо кардаам, бубин.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дунё барои роҳати мо офаридаанд,
Роҳатсаро сарои ҷафо кардам, бубин.
Дар чашми тифл кӯчаву бозист зиндагӣ
Пиронасар чу тифл хато кардаам , бубин.

ОМАДУ РАФТ

Субҳи дигаре омад бо созу навои нав,
Сози дигаре омад бо савту садои нав.
Дар пурсу суроғи кӣ, бо чуну чарои чӣ
Шаб рафту саҳар омад бо чуну чарои нав.
Ҳар бор хато кардам, гуфтам, ки чиҳо кардам,
Бе чиву чиҳо омад як рӯзи хатои нав.
То ман ману мо гуфтам,пайванду ҷудо гуфтам,
Сад дарду бало омад бо ҳар ману мои нав.

ЧАРО

Агар анҷоми раҳи ин сафарам оғоз аст,
Ману саргаштагии роҳи азобам роз аст.
Магар ин болкушоии дили шавқбаланд,
Ҳаваси пар задани чӯҷаи навпарвоз аст?
На манам хурмаи ширу на ҷаҳон полокест[1],
Ҳама ҷо гап-гапи полудану аз певоз[2] аст.
Ба задан қуфли дари шакку гумон боз нашуд,
Ҳама паспардаву дарбаставу пинҳонбоз аст.
Ба Худо ҳайратии кори ҷаҳонам он қадр,
Ки агар даргузарам, дидаи ҳайрат боз аст.

БУДУ БОШАД

Сӯхтан чун насиби мо будаст,
Ҳар нафас мешавад бурун , дуд аст.
Хомаи дасти мо сияҳҷома,
Номаи умри мо ғамолуд аст.

---

[1] Полок-чизест,ки бо он ширро меполоянд.
[2] Певоз- занҳои деҳа бо маслиҳат шири ҷӯшидаашонро ба яке ба мӯҳлати муайян медиҳанд, ки онро певоздор ва навбати ширро певоз мегӯянд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

То Худо ҳаст саркаше бошад,
То Худо буд бандагӣ будаст.
Роҳати мурдаро Худо донад,
Зинда аз зиндагӣ наосудаст.

НИҚОБПӮШ

Дӯстрӯянд душманон ин қадр,
Заҳрдандони хушзабон ин қадр.
Чашмашон аз ниқоб мерахшад
Ҳамчунон тӯтаи камон ин қадр.
Гови нарро ба шир меоранд,
Рӯхарошанду[1] ҳилладон ин қадр,
Тирашонро нишона дил бошад,
Хуб донанд ҷои ҷон ин қадр.

ТАМАНО

Ашки ман хур шуд барои ғуссаи дамдӯзи ман,
Донаи дигар нахоҳад мурғи дастомӯзи ман.
Оташи рӯи туро дил диду оташбоз шуд,
Хонаи сабри маро сӯзад дили худсӯзи ман.
Хуфт бахтам бе ту чун мардум ба шаҳри бечароғ,
Чеҳра афрӯз, эй чароғи шаҳру бахтафрӯзи ман.
Аз Худо хоҳам кунад рӯзи сафедамро сиёҳ,
То шавад ҳамранги чашмони сиёҳат рӯзи ман.

ИСЁН

Обрӯи хок мемонад гадоандешаро,
Пеши соғар хамшуданҳо хор созад шишаро,
Рӯи доғи дардро аз ханда рӯкаш кардаем,
Мекунад дар пӯст пинҳон нахл захми тешаро,
Боғбон аз ранги зарди боғ агар фоле назад,
Шохаи пажмурда донад иллати ҳар решаро.
Байни мову зиндагӣ андеша ҷанг андохтаст,
Меканам аз хонаи ҳастӣ паи андешаро.

[1] Рӯхарош- бепарда,бешарму беҳаё.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ШАРОБИ ТАСАЛЛО

Дар дами пирӣ чаро ман бода афзун мехӯрам,
Мекунам ёди ғарибони ватан, хун мехӯрам.
Дарди беандоза дорам, ки нағунҷад дар қиёс,
Бодаи ғамбодаи аз сабр берун мехӯрам.
Дар бухории дилам оташ нагирёнад касе,
Оташи дил мефурӯзам,бодае чун мехӯрам.
Хор дар по,сӯз дар ҷон, дар гулӯ фарёд банд,
Ханда дар лаб,доғ дар дил, ҷом маҳзун мехӯрам.

БИЁ

Дасти кӯтоҳи умедам ба мароде нарасад.
Ғамнасиб гарчи кунад саъй, ба шодӣ нарасад.
Бахти пайгум, зи паят чанд давидем, нашуд,
Чанги хезонда, ки бар домани боде нарасад.
Рафт аз оинаи ёди ту гарди ғами мо,
Ҳаркӣ дур аз назар афтод,ба ёде нарасад.
Эй биё, дӯст, чу гард аз қадамат пар гирам,
Хоки роҳему бимонем чу боде нарасад.

ЭҲСОНИ ЗИНДАГӢ

Бошад насиби хору хас бორони зиндагӣ,
Мо гулбунему ташнаи эҳсони зиндагӣ.
Шукри ғамаш, ки бенасиб аз ғам набудаем,
Эй офарин ба ҳиммату имкони зиндагӣ.
Як умр саъй кардаму чашмам нагашт ром,
Мондам агарчӣ ҷони худ бар ҷони зиндагӣ.
Дил мезанам чу ғук, Худо, ташнамур шудам,
Хушкидааст чашмаи ҷӯшони зиндагӣ.
Саҳроие, ки банда буд, озод шуд, чаро,
Озодаему хастаи зиндони зиндагӣ.

ШӮХИИ СУБҲ

Аз чашми гул сиришки ғами шаб нарафтааст,
Табхоли тарс хун шуда, аз лаб нарафтааст.
Гулмиҷҷаҳои ашк зи милки гулу гиёҳ,
Аз ҷисми дардманди чаман таб нарафтааст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ғавғои субҳу мурдаи бемурдадори шаб,
Ин субҳ кӯдакест ба мактаб нарафтааст.
Фатвои кист мурдаи шаб бе ҷаноза монд,
Мулло ба фаҳми маънии матлаб нарафтааст.

ГАР ЧУНИН

Гар чунин ишқи ватан ишқи риёӣ бошад,
Охири кори ватандор гадоӣ бошад.
Арзаи фазлу ҳунар арзи хатоандешист,
Аввали ҳарф чу пурсанд: куҷоӣ бошад.
Ҳаркӣ даҳрӣ нашуд имрӯз, мунофиқ хонаш,
Фикри масҷиднишин чун ба худоӣ бошад.
Тарсам он рӯз, ки ин даҳр ҷаҳонӣ гардад,
Марги ҳар қавми худокушта ҷудоӣ бошад.

АҶАБ ЗАМОНЕ

Бинолад санг ҳам дар осёву дӯли пурдон ҳам,
Ки хоҳад рафт файз аз ганҷи доро, ранҷи деҳқон ҳам.
Пур аз доғ аст доман ғунчаи барчидадоманро,
Ба ғорат рафта дигар исмати боғу гулистон ҳам.
Намонда нокафонда муғчае дар шохаи сабзе,
Даронда иффати гул дузди раҳ, боди биёбон ҳам.
Ба дӯкони баҳор, эй ошиқи гул,гул намеёбӣ,
Ки гул гаштаст бозориву бозорист гулдон ҳам.
Ба ҷуз орову торо нест кори фаслҳои ғар,
Хазон ҳам танфурӯшӣ мекунад акнун зимистон ҳам.

УМЕД

Аз ёди ҳама рафтам, дар ёди ту мемонам,
Чун хотираи шоду ношоди ту мемонам.
Дар кунҷи фаромӯшӣ, беҳушиву боҳушӣ,
Дар оҳи бадарди ту, фарёди ту мемонам.
Гар сатри хато будам, беҷову баҷо будам,
Дар повараќи зарди эҷоди ту мемонам.
Чун сабза равам дар хок, чун ғунча шавам дилчок,
Дар роиҳаи субҳи гулбоди ту мемонам.
Эй аз ҳама болотар, эй аз ҳама волотар,
Дар ёди ту мемонам, дар ёди ту мемонам.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТАВБАИ ЯЪС

Соқӣ,ба ҷанги бодаи нобам нахон дигар,
Зӯрам намерасад ба маи паҳлавон дигар.
Чун моли пир қуввати пайгаҳ намекунам,
Кул мехӯрам[1] ба ҳар қадами нотавон дигар.
Мӯи сафед парчами таслим кардаам.
Ҳастам асири лашкари вақту замон дигар.
Лутфи баҳор бар ҳама якхелааст, лек.
Ҳоли дарахти пир дигар, аз ҷавон дигар.
Бозори айшу ишратам акнун касод шуд,
Бармекашам натиҷаи суду зиён дигар.

ШУКРИ ХУДО

Бар мо зи ёр ҷавру ҷафо омаду гузашт,
Бар сар ҳазор дарду бало омаду гузашт.
Боре,ки дошт боғи тараб,бодреза шуд,
Аз боғбони бахт хато омаду гузашт.
Захме,ки монд дар дили мо, буданӣ будаст,
Тире,ки дохт дасти қазо,омаду гузашт.
Моро накушт душману мо куштаи худем,
Бар мо ҳар он чӣ рафт зи мо, омаду гузашт.
Баҳси низои мову шумо то куҷо кашид,
Наҳси низои мову шумо омаду гузашт.
Гарчи гуноҳ пеши Худо карда будаем,
Шукри Худо,ки хашми Худо омаду гузашт.

НАВБАТ

Шодӣ ба чӣ ҳол аст,ки ғам дидадаро шуд,
Ҳайфи дари умед, ки бегонасаро шуд.
Дил лонаи холиву ҳавас мурғи фирорӣ
Мурғе, ки наво дошт дар ин боғ куҷо шуд.
Коно чӣ кунад? Ишрату – Доно чӣ? Гадоӣ,
Поҳо ҳама сар гаштаву сарҳо ҳама по шуд.
Дар чашми касе ҷилваи барқи ҳавасе нест,
Уммед чӣ буд, эй дили ман,бин,ки чиҳо шуд.

[1] Кул хӯрдан-пешпо хӯрдан

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Хам гашт қади рост чу ангушти камонкаш,
Ҳар як нафаси умр чу тири бахато шуд.
Раҳтуша надорем,таваккал ба худоем,
Ёрон ҳама рафтанду сафар навбати мо шуд.

БОЯД

Рафтагон рафтанд, фикри мондагон бояд кунем,
Дар мақоми сабр худро имтиҳон бояд кунем.
Остони худ надида осмон ҷустем чанд,
Остони пасти худро осмон бояд кунем.
Чанд менолӣ, ки миллат пир шуд чун боғбон
Ин дарахти пир пайванди ҷавон бояд кунем.
Хушк шуд дарёи мо, то рафт бар шохобҳо
Боз аз ин шохобҳо баҳри дамон бояд кунем ,
Тоҷ дар осорхона, як сари шоиста нест,
Як сари шоистаи тоҷи каён бояд кунем .
Сарзамини орё чун суфраи сагкандаест,
Суфраро озод аз чанги сагон бояд кунем.
Мо зи авлоди Худо ҳастем,мегӯянд, чун
Саҷда сӯи қиблаи бегонагон бояд кунем.
Бояд аз ҳар чакра хуне офтобе сохтан,
З-он ҳама як офтоби орён бояд кунем.

ТАСЛИМ

Пирӣ шикаст дод сипоҳи умедро,
Бардоштем парчами мӯи сафедро.
Дар кӯи дил, ки арсаи ин корзор буд,
Ношуста гур мекунам ишқи шаҳидро.
Дигар ба пои ҳавсалаам қуввате намонд,
Бар хилвате кашидаам ғавғои идро.
Қуфли дари ҳаловати дил во намешавад,
Дар қуфли дил шикастаам банди калидро.

БОҒУ БАҲОР

Ҷашни Исост гӯиё гулҳои боғро,
Кардаст ҳар дарахт авезон чароғро.
Дасти баҳор медиҳад атри бухор пош,
Хушбӯие, ки мекунад хушбӯ димоғро.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Боғу баҳору чаҳ-чаҳи мурғони хушгулӯ,
Мӯи набуда сих зад ба сар кулоғро.
Ҳушу хаёл, ҳарчи буд дар базми боғ буд,
Дигар набуд ҳоҷати пурсу суроғро.
Зангоба рехт аз шабу шаб сап-сафед шуд,
Доғе намонд ҳасрати дилҳои доғро.

БОЗ

Дардам, ки кабоби ҷигарӣ кард ҳавас боз,
Бӯи ҷигари сӯхта ояд зи нафас боз.
Аз сабзадами ишқу баҳори тараби сабз,
Мондаст ба саҳрои дилам тӯдаи хас боз.
Аз хок хабар дораму аз оқибати хеш,
Гӯшам бидиҳад чанд садо[1] ҳамчу магас боз.
Аз давлати пирӣ, ба худо, рӯ ба гурезам,
Ё раб, ба ҷавонӣ бубарам пои ба пас боз.

МЕҶӮШЕМ МО

Баски байни тӯдаи хасрӯба меҷӯшем мо,
Ҳар қадар чун чашма мекӯшем, хаспӯшем мо.
Дар дабистони замона нест ҷуз дарси шикам,
Дониши аз хотири мардум фаромӯшем мо.
Роҳрави шабмондаи раҳгуми таърихем, шаб
Дар суроғи як чароғи хира мекӯшем мо.
Ҳеҷ суде нест фарёди дили бедорро,
Зери боми хуфтагони пахтадаргӯшем мо.
Дар даҳони мор бошад ҷони дар сӯзоки ғам,
Гарчи чун дасти шикаста андар оғушем мо.

ЧӢ КАРДӢ

Сурхчашмиҳо ҷавонӣ ҳамчу оташгир кард,
Чун хамираш нарм охир оташи тақдир кард.
Ҳамчу шамъ аз ростӣ оташ ба сар месӯхтем,
Рӯзгори каҷкамон моро хаёли тир кард.

---

[1] Садо додани гӯш – ривоятест, гуё ҳар бор гуш овоз диҳад, Худо бандаро аз хок хабар медиҳад, яъне мирандаӣ, аз марг ғофил мабош.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ширҳои хӯрдаро аз почаи бинӣ кашид,
Мумиёи мӯи моро ҳал даруни шир кард.
Бурёбофон чу Хусрав коми Ширин ёфтанд,
Хуни дил Фарҳодро рӯзӣ зи ҷӯи шир кард.
Мекунам ёди шумо, ҳамсӯҳбатони гармрӯ
Сардии рӯи хунукрӯён маро дилгир кард.
Зиндагиро дар либоси сабз мехоҳам кашам,
Ранги зарди зиндагиро сабз чун тасвир кард.

НАМЕШАВАД

Ҷон, ки ба ту бубахшамаш шармшикан намешавад,
Нусхаи қоғазии гул зеби чаман намешавад.
Бӯи шароб мекунад кӯзаи мо шавад сафол,
Баски хумори ту ҷудо аз гили тан намешавад.
Аз кафани ватангадо бӯи ватан намерасад,
Оҳи ғарибмурдаро хок кафан намешавад.
Ин ватани маризро монда куҷо гурезаӣ,
Захми тани ватан даво бе туву ман намешавад.

ЧИҲО ШУД

Қалам гапгир буд, гапнодаро шуд,
Сухан таскини дил буд, моҷаро шуд.
Тараб, ки ошно буд, душманӣ кард,
Ғаме, ки душманам буд, ошно шуд.
Сиришкам орд шуд чун донаву рехт,
Ду чашмам ранги санги осё шуд.
Ду дастам дар ҳаво монда, худоё,
Чу домони ту аз дастам раҳо шуд.
Танам чун кундаву дардам зимистон,
Замони гулфишониам куҷо шуд.

БӮИ ҒАЙР

Бӯи ғарбӣ мекунад боди сари пурбоди мо,
Лаҳҷаи бегона дорад мурғи навфарёди мо,
Хомсӯзи сусту сахтии алови қисматем,
Ё ки моро хом кандаст аз танӯр аҷдоди мо.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар бинои эътиқоди мо шикаст афтодааст,
Лои нохелида бошад хишт дар бунёди мо.
Сели фаҳшолуда мерезад ба рӯди поки Шарқ,
Шеваи озодагӣ гум мекунад озоди мо.
Кас намешӯяд ғубори рӯи моро ғайри ашк,
Дасти моро меканад он, ки кунад имдоди мо.

ОХИРИН БОДА

Охирин мастӣ гузашту охирин соғар шикаст,
Шиша муфлис шуд, парӯ афтод пушти дар, шикаст.
Ваҳ чӣ дар маҳфили мастон фахри минбар доштем,
Пирии нохонда омад, савлату минбар шикаст.
Дӯш рӯи миҷмари улфат сипанди айш буд,
Тавбаи ишратбаҳамзан омаду миҷмар шикаст.
Қоғази рӯ шуд сияҳ аз хат кашиданҳои вақт,
Қоғази тан таҳ ба таҳ ҳамчун қати дафтар шикаст.
Рустами азми маро Шағғоди заъфи ҳол кушт,
Баҳмани паймоншикан паймони Золи Зар шикаст.
Бар сарам мӯи сафедам парчами таслим нест,
Ҳиллаи ҳарбист, ҷоиз аст дар лашкаршикаст.

БА УМЕДИ ХУД

Зард шуд ранги ту аз сояпаноҳи дигарон,
Мекашӣ чанд, бигӯ, ҷазри гуноҳи дигарон.
Бандаи бандаи худ чун ту нагардид касе,
Тоҷи ту буд ҳамон фахри кулоҳи дигарон.
Зи дили хеш наҷустӣ раҳи асрори худӣ,
Чашмтар кард туро чашми ба роҳи дигарон.
Сабақ аз ғафлати Рустам нагирифтӣ, ки чӣ сон,
Ба ҳама зиракӣ афтод ба чоҳи дигарон.
Ғуссаи фоҷиаи давлати Сомон сабақ аст,
Пушти худ шав, чӣ шавӣ пушту паноҳи дигарон.

ВАРАҚИ ПУРҒАЛАТ

Қоғази чеҳраи зардам, ки таги борон аст,
Варақи пурғалати дафтари мактабхон аст.
Умр аз бузраҳаи танг чу нахчир ба дав,
Сангрези таги пояш нафаси ғелон аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ғанабам воҳимаи омади офат дорад,
Хонаам дар гузари ҳамлаи сад тӯфон аст.
Миллати соддаи бекинаи душмандорам,
Душманам дар гузари ғафлати ман пинҳон аст.

ДИСКОТИК

Дар дискатики субҳ аҷаб рӯзи маҳшар аст,
Гулшан даридапардаву домони гул тар аст.
Шохе ба шох мезанад гулбун ба хорбун,
Ҳаққо ҳуқуқи хору гул дигар баробар аст.
Рақси гул асту бӯсаи арзони гул ба бод,
Булбул ба сони ошиқи нодор музтар аст.
Шабнам фиреби бӯсаи хуршед хӯрдааст,
Бӯстон фиребхӯрдаи фаҳшии сарсар аст.
Гуфтам: ба роҳи рост кунам зиндагӣ, нашуд,
Аз афти кор зиндагӣ аз раҳ бурунтар аст.

БАРФБОД

Барфбоду барфбоду барфбод
Ин қадар дард аст дар фарёди бод.
Дар раги гул хуни сабзидан намонд,
Шохае ҷуз муғҷаи барфӣ назод.
Буд баҳоре, ё набуду хоб буд,
Нест гулшанро дигар чизе ба ёд.
Шамъи гирёнам ба шаҳри бечароғ,
Марги ман бе муждаи субҳе мабод.

ШУДРӮ[1]

Дар ғубори тирабахтиҳо сафо дармондааст,
Ризқи мардум дар гулӯи осё дармондааст.
Чун зи ҷанги шаҳрвандиҳо умеди ҳар диле,
Ҷон саломат бурдаву бедасту по, дармондааст.
Роҳиён дар чорсӯи зиндагӣ раҳгум зада,
Кас нишони раҳ надонад, раҳнамо дармондааст.

---

[1] Шудрӯ - ҳавои рутубатнок, борони ниҳоят реза.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Пешрафте нест сӯе пои корафтодаро,
Пешкор аз по задасту пешво дармондааст.
Баски колои ҳунар афтод аз мӯди замон,
Ҳар кӣ дорои ҳунар буд, чун гадо дармондааст.
Сад балоро пушти сар кардаст қавми ориён,
Дар балои душмании ошно дармондааст.

МИЖГОНИ ҚАЛАМ

Дар давоти дида мижгони қалам тар мекунам,
Номаи рӯзи сиёҳамро сияҳтар мекунам.
Ҳар киро аз сина берун мекунам ҷуз ишқи ту,
Хотирамро дар суроғи ту қаландар мекунам.
Бигзаронам ғуссаро аз чоҳи дил бар ҷоҳи чашм,
Ашкро бехонумони хокбарсар мекунам.
Аз таҷаллии ҷамолат мешукуфам ранги гул,
Аз тасаллии маҳолат нола дигар мекунам.
Менависам, мезанам хат сатрҳои умрро,
Боз аз сар достони зиндагӣ сар мекунам.
Ваъдаи аз ғам раҳоӣ медиҳад маргам агар,
Орёиам, ба қавли хасм бовар мекунам.

БОВАФО ҒАМ

Агар ман дар балоям, дар бало ғам,
В-агар ман мубталоям, мубтало ғам.
Агар хоки заминам, дар замин ғам,
В-агар ман дар ҳавоям, дар ҳаво ғам.
Агар бегона шуд сад ошноям,
Ҳамеша монд бо ман ошно ғам.
Агар бар сад кучо аз ғам гурезам,
Кунад пайдо маро аз сад кучо ғам.
Хушӣ кардам агар, ғам дар барам буд,
Тараб ҷустам агар, буд муддао ғам.
Равад ғам, мезанад чашм аз паяш об,
Ки роҳат сабз бод, эй бовафо ғам.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

АЙ СОҚӢ

Надорам дирҳаме то пеши поят афганам, соқӣ,
Гарав бистон баҳои май зи тан пироҳанам, соқӣ.
Қадаҳ чун гул, ту гулгардон, гулоб аз косаи гул деҳ,
Ки то бошад, хумори он лаби гул бишканам, соқӣ.
Лаби рӯд асту наврӯз аст, соғар бар кафи ман неҳ,
Ки ин ҷо ташнае бошад агар он ҳам манам, соқӣ
Шароби роҳатиам[1] деҳ, рубоби тоҷикӣ кун ҷӯр,
Агар дар ғурбатам, ё дар ватан, бо меҳанам, соқӣ.

НАРАСАД

Нест тири аламе бар дили бадхӯ нарасад,
Роҳати даҳр ба ин ҷони балоҷӯ нарасад.
Раҳ ба раҳ рӯди ҳавасҳои дилам хушкида,
Чун Зарафшон, ки шавад сарфу ба Ому нарасад.
Оташи чеҳраи ту хонаи мардумсӯз аст,
Аҷаб ин аст, ки бар хирмани гесӯ нарасад.
Ҳеҷ гаҳ тири нигоҳи ту нарафтаст хато,
Лек дар куштани ушшоқ ба абрӯ нарасад.
Ҳар ки давлат талабад, аз сари ҷон мегузарад,
Ин арӯсест, ки бар ошиқи тарсӯ нарасад.

БАРФ

Бофандааст боди дай гӯиву тор барф,
Рӯи ҳаво чу рағзаву чун нах қатор барф.
Аз бом то ба кӯчаву аз кӯча то куҷо,
Манзил сафед мекунад кампирвор барф.
Дар боғу роғ маҳфили мурғон зи ҷӯш монд,
Биншаст чун ба ҷои гул бар шохсор барф,
Мисли саре, ки мешавад аз фоҷиа сафед.
Кард арчаро сафедсар чун ғуссадор барф.
Кабки ҳилол мезанад худро ба буттазор,
Думболагир мерасад сайёдвор барф.

[1] Роҳатӣ - навъе аз шароби тоҷикӣ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ДЕҲРАЙ

Ташнагӣ бигзашт аз ҳад, Чашмаи ҷӯшон куҷост,
Танг шуд роҳи нафас, гулбоди Сумбулкон куҷост.
Лаззати Оби рубот аз коми ман ҳаргиз нарафт,
Талхкому ташнаҷонам, чашмаи дармон куҷост.
Об дар шаҳкоса додам духтари шаҳкосачашм,
Он нигоҳи сабрсӯзи орзуборон куҷост.
Мулки Терай[1], шеъри ман бӯест аз гулзори ту,
Хушгилу хушлаҳчаву хушрӯи Доғистон куҷост.
Дар Қавоқу дар Сияҳҷангал намедонад касе,
Баччаи дилдодаи Ҷуливу Анҷиркон куҷост.

БАҲОР МЕРАСАД

Баҳор мерасад, эй дӯст, омади баҳор хуш аст,
Маи вафо бинӯш, ки аҳди устувор хуш аст.
Баҳори сулҳу салоҳ асту оштӣ, сад шукр,
Дилат хуш аст, агар рӯзу рӯзгор хӯш аст.
Чу кабки ташна туиву ҳаёт чашманишин,
Агарчи хавфи шикор аст, сайри чашмасор хуш аст.
Ҳазор ранг зада, бин матои сабзи адир,
Чу куртаҳои чакан бар қади нигор хуш аст.
Сабо ба гӯши гулу сабзаҳо чӣ мегӯяд:
Баҳор мерасад, эй дӯст, омади баҳор хуш аст.

ДИГАРГУН КУН

Раҳи берун шудан аз ҷангали андӯҳ мекобад,
Дили шабмондаи раҳгум, ба сӯе раҳ намеёбад.
Ба чашми кӯдакӣ дидам ҷаҳонрову надонистам,
Ки дар оби мусаффо акс доим чаппа метобад.
Ба ҷуз чанге, ки мегирад гулӯ афтодарӯҳиро,
Ба имдоди мададхоҳон қади чанге набиштобад.
Бирав барномаи таълими дунёро дигаргун кун,
Чу бинӣ офтоб истода бар по, соя мехобад.

---

[1] Терай – Шӯробод, Чашмаи ҷӯшон, Сумбулкон, Оби рубот, Доғистон, Қавоқ – номи чашма ва маҳалҳо дар Шӯробод.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БА ҚАҲ-ҚАҲ

Дами фарёдро бастам ба як қаҳ-қаҳ, ба як ханда,
Раҳи ғамбодро бастам ба як қаҳ-қаҳ, ба як ханда.
Чу дидам мезанад оташ дили девона маъвояш,
Дили ношодро бастам ба як қаҳ-қаҳ, ба як ханда.
Ба гӯши хору хас афсонаи дарди маро мегуфт,
Забони бодро бастам ба як қаҳ-қаҳ, ба як ханда.
Бубастам деви хокирову обирову бодиро,
Заҳокободро бастам ба як қаҳ-қаҳ, ба як ханда.

ХОҲИШ

Ишқи туро фасонаи дил кардаам, биё,
Номи туро таронаи дил кардаам, биё.
Дар шаҳри бечароғ зи сӯзи хаёли ту,
Рӯшан чароғи хонаи дил кардаам, биё.
Бехонаему шукри Худо, бесуроға не,
Чашми ба раҳ нишонаи дил кардаам, биё.
Мардум дигар, замона дигар, зиндагӣ дигар,
Ман такя бар замонаи дил кардаам, биё.
Бисёр шуд баҳонаи ташвиши зиндагӣ,
Дидорро баҳонаи дил кардам, биё.

ЧӢ МЕБИНАМ

Ба гулзори ҳавас мурғи хушовозе намебинам,
Ба базми зиндагӣ як нағмапардозе намебинам.
Чу мурғи хонагӣ аз бас дили шавқам заифбол аст.
Аз ин хушболу пар як азми парвозе намебинам.
Дар ин поиз сарсонам ба ҳар сӯ чун моҳи хасрав[1],
Сари шохи дарахти бахт ҷуз ғозе намебинам.
Арӯси орзу ҳамчун зани бепарда рухбоз аст,
Ҳавасбанд аст, аммо лаззати нозе намебинам.
Ба сад дар сар задам, то як дари умед бикшоянд,
Худо, дар кӯча мемонам, дари бозе намебинам.

[1] Моҳи хасрав – ғози мизон, торҳои чун тори анкабут, ки ҳангоми хазон дар ҳаво парвоз карда мегарданд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХАЁЛИ ҶАВОНӢ

Ҳавсала пир шуду ишқ ҷавон боқӣ монд,
Боғбон рафт агар, боғ аз он боқӣ монд.
Рӯ гирифтаст агар захми дили захминам,
Нолиши кафтарии сӯзиши ҷон боқӣ монд.
Ба баҳоре, ки расидем, зимистон дидем,
Гарди хотир зи раҳи сарди хазон боқӣ монд.
Дар хати чеҳраи ту пои нигаҳ мешиканад,
Ҳасрати оинаи рӯи ҷавон боқӣ монд.

СОҚӢ

Соқӣ, нахон ба сабру маро дарди сар надеҳ,
Навбат зи мост, навбати мо бар дигар надеҳ.
Дар хони даҳр рӯзии ҳар касс муқаррар аст,
Ҷуз он чӣ дод рӯзии мо додгар, надеҳ.
Бепардааст чеҳраи раънои рози маст,
Ҳушёрро зи хилвати мастон хабар надеҳ.
Кун рӯбароҳ[1] тӯшаи шабро, ки рафтанист,
Сагро зи пушти лӯлии овора сар надеҳ.
Аз зиндагӣ ғанимати мо чун ҳамин дам аст,
Моро фиреби бодаи вақти саҳар надеҳ.

РАҲИ СЕЛ

Печидаи ҳазор бало шохи токи мост,
Афсурда чун анор дили дардноки мост.
Ҳар кӣ гузашт, гулшани моро хароб кард,
Садбарги барг-барг тани чок-чоки мост.
Дар роҳи сел хонаи моро чу сохтанд,
Абри баҳор номаи ҳукми ҳалоки мост.
Таърихи мо ҳикояти қавми балокаш аст,
Дар ҳар кучо, ки гӯри ғарибест, хоки мост.

[1] Рӯбароҳ кардан – муҳайё кардан, ҳозир кардан:
Гирдаи ноне маро кун рӯбароҳ. (Румӣ)

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

АЗМ

Чу гул ба дидаи тар мекушам ғами шабро,
Силоҳи нур ба бар мекушам ғами шабро.
Ба торҳои тилоии офтоб мебандам,
Ба пеши пои саҳар мекушам ғами шабро.
Ба нури рӯи банурат, ки чашм рӯшан шуд,
Ба зарби теғи назар мекушам ғами шабро.
Худо кунад, ки биоӣ ту ҳамчу субҳи хандонрӯ,
Туро гирифта ба бар мекушам ғами шабро.
Ҳазор бор агар куштаам ба лабханде,
Ҳазор бори дигар мекушам ғами шабро.

АФЗУН ШУД

Зи накди умр кам кардам, азоби дард афзун шуд,
Пас аз чандин хамӯшӣ лаб кушудам, нола берун шуд.
Баҳори навҷавонӣ хушк омад, хомпаз гаштам,
Ҳавас чун арғувон гул кард дар аъзои ман, хун шуд.
Хаёли зиндагӣ афсонаи хоби бароҳат дошт,
Хаёлам хом буд, афсонаи ман хоби маҳзун шуд,
Чӣ нолам аз парешониву аз такдири пешонӣ,
Баҳона кард Лайлиро қазо, то Қайс Маҷнун шуд.

ЭЙ САБО

Саҳарӣ мурғи саҳархон сари оҳанг гирифт,
Эй сабо,ракс макун,чеҳраи гул чанг гирифт.
Бод як раҳгузаре буд, надонам,ба чӣ фанд,
Ғунчаи бокираро дар бағалаш танг гирифт.
Хуррамии чаман аз созиши хор аст ба гул,
Хор то сохт ба гул, боғу чаман ранг гирифт.
Нолиши вакти қадаҳҷанги қадаҳ бину бидон,
Пур зи хун аст диле,ки ҳаваси ҷанг гирифт.

ГУЗАШТ

Буд, набуд, он чӣ буд афсона, гузашт,
Бехудии дили девона гузашт.
Зиндагӣ бурд кашон ҳар тарафам,
Ҷаври мӯрест,ки бар дона гузашт.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Ҳавас аз хонаи дил пой кашид,
Ҷуғзаке аз сари вайрона гузашт.
Кишти ман дар ҳаваси борон сӯхт,
Абр бар қитъаи бегона гузашт.

ШОХИ ҒУССАБОР

Чашми умед қулфи дари интизор шуд,
Н-омад баҳори рафта агарчи баҳор шуд.
Кӯтоҳ буд сӯҳбати мо чун баҳори дашт,
То пош хӯрд барги гули мо ғубор шуд.
Ашки дареғ – шабнами барги лабони ту
Дар офтоби рӯи ту шояд бухор шуд,
Аммо фиғони ҳасрати ман беҷавоб монд,
К-аввал чӣ пеш омаду охир чӣ кор шуд.
Шаб,ки баҳори ёди ту бар хотирам гузашт,
Шохи умед панҷа заду ғуссабор шуд.

БОЗ ИН ХАЁЛИ ПИР

Боз ин хаёли пир куҷо мебарад маро,
Худ меравад куҷову чаро мебарад маро.
Аз роҳҳои кӯр, ки гарди гузашта нест,
Чун бодҳои обилапо мебарад маро.
Аз ёдҳои гунг киро мекунад суроғ?
Бедорёди хобнамо мебарад маро.
Аз зиндагии кандахато дар хиҷолатам,
Боз аз паи кадом хато мебарад маро.
Ман мурғи паршикастаи аз села мондаам,
Рӯҳи бараҳм сӯи даво мебарад маро.

БА ХУД

Зор нолад ҳама шаб ҷони гирифтор ба худ,
К-эй Худо, бандагии мост чӣ озор ба худ.
Гуфтам: аз кам шудани умр шавад бор сабук,
Мекунам аз ғами бисёр ғаме бор ба худ.
Кор дорад ба ҳама ғуссаи дунё дили ман,
Ин сияҳҷома надорад, чӣ кунам, кор ба худ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Розҳоест дар он ёди ҷавонӣ хуфта,
Ки ба пирӣ натавон гуфт шаби тор ба худ.
Умр сармояи муфтомада буд, дер намонд,
Мекунад ин тани муфлисшуда иқрор ба худ.

ГУЗАРГОҲ

Зиндагонӣ гузари кутали роҳи адам аст,
Ранҷи ин кутали дамгир кӣ гуфтаст, кам аст.
Хории хам шудани қуллабароӣ бикашем,
Ҳар сари роҳи баландӣ, ки гузаштем, хам аст.
Беасар нест тапишҳои дили чашмаи мо,
Бар раҳи рафтаи дил чун нигарӣ,сабзадам аст.
Ҷуръате кӯ, ки диҳад гӯш кассе бар дили мо,
Сабти ин фита ҳама нолаи дарду алам аст.
Сӯзиши захми дарун пеши кӣ гуем дигар,
Ҳаркиро менигарам, дида намакдони ғам аст.
Бар хати сафҳа каловида равонам чу қалам,
Бори ангушти қаламкаш чу ба души қалам аст.

ПАРДА

Шаб, ки дили дар оташам сӯзу гудоз дошт,
Андешаам ба зиндагӣ баҳси дароз дошт.
Аз нури моҳ бар тани боғам ҳарир буд,
Боғе, ки бо хазони худ хоби баноз дошт.
Дарё ба ёди киштаи бегона метапид,
Соҳил барои қатраи борон ниёз дошт.
Аз зиндагӣ шикояти доро аҷаб набуд,
Шукри гадо ба даргаҳи аллоҳ роз дошт.
Дасти гумон ба домани асрор буд дароз,
Тарси гунаҳ зи пардадариҳош боз дошт.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Пас аз ман бар суроғи ман барояд
Гул аз хоку зи шаб субҳу зи ту оҳ.

Рӯзе, ки ба ин ҳаёт хушдор шудем,
Бар ними нигоҳи гарми ӯ зор шудем.
Азбаски дар ин сарои меҳмонбезор ,
Меҳмонии мо дароз шуд, хор шудем.

Аз нону насиб доғу дардам доданд,
Аз ташнадилим оҳи сардам доданд.
Диданд, барои дигарон месӯзам,
Хуршедсифот ранги зардам доданд.

Имшаб шаби сӯҳбат асту сӯҳбат аз ишқ,
Хуш давлати он, ки шуд бадавлат аз ишқ.
Ин хона чу гулшанест пурнакҳату бӯ,
Гул-ш аз рухи ошиқону накҳат аз ишқ.

Хумор аз чашми шаккармаст рафтаст,
Зи гесӯ ҳалқаи пайваст рафтаст.
Ҳама чун мурғи каллак сарбараҳна,
Баҳори докаи гулбаст рафтаст.

Эй чашм, дар оташам, дар обам парто,
Дар деги яхоб аз алобам парто.
То дӯст ба куштанам нагардад зомин,
Душман, ту бикуш, дар офтобам парто.

Эй сӯхтаи алови ғам ҳамчу хамир,
Ҷонат, ки дар оташ аст, шав оташгир.
Ҳар рӯз ҳазор бор мурдан то кай?
Як рӯз бизӣ чу марду мардона бимир.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ишқи ту балову ҷон балокаш доим,
Оташ ғами тусту тан дар оташ доим.
Ин хуфтадилон чӣ хоби роҳат доранд.
Бедор диле дораму нохуш доим.

Нохӯрда ду бода хурд бода моро,
Рӯгармии хасм фанд дода моро.
Хоке, ки ману туро хуронад имрӯз,
Як рӯз хурад даҳон кушода моро.

Бечора на он, ки ҷаври гардун бикашад,
Бечора касест, миннати дун бикашад.
Гардунакаше, ки мекашад бори ҳама,
Бори ғами рӯзгори худ чун бикашад?

Аз сӯзи дарун чашми тарам ҷӯшида,
Хун дар рагу ғам дар ҷигарам ҷӯшида.
Шире, ки ба кӯдакӣ зи модар хурдам,
Сар меравад[1] аз деги сарам ҷӯшида.

Гӯянд, ки зиндагӣ чу абру бод аст,
Шак нест дар ин сухан, ки аз устод аст.
Гуфтам: Чӣ касе асири ин дунё нест,
Омад зи қадаҳ садо, ки маст озод аст.

Тезии нигоҳи ту чу ханҷар бодо,
Чашмони аловият алавтар бодо.
Абрӯт, ки мекунад дарав дилҳоро,
Доси даравӣ ҳусни даравгар бодо.

Хурдам маю гарди зиндагӣ рафт? Нарафт,
Хориву азоби бандагӣ рафт? Нарафт.
Гуфтанд: Хушиву нохӯшӣ мегузарад,
Хубӣ ку гузашт,гандагӣ рафт? Нарафт.

[1] Сар рафтан- дам карда рехтани ширу об

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Чун нест муқими дашти пурчанг дилам,
Аз чист чу чашми муғулӣ танг дилам.
Тоҷиксифат ҳазор шаҳри тарабаш
Додаст ба турки ғусса беҷанг дилам.

Аёсшабест[1], боди фалғар[2] нарасад,
Бедард ба қадри дидаи тар нарасад.
Ҳарчанд сухан арӯси қадрас шудааст,
Чун духтари камбағал ба шавҳар нарасад.

Ин гул, ки баҳор дилшикораш зодаст,
Афсӯс, ки ҳамнишини хораш зодаст.
Шаҳту[3] зи дарахти беду гаҳвораст бед,
Бебаҳра чу панд кирдгораш зодаст.

Не битвонам ба хавф одат кардан,
Не рафъи балои хавфи офат кардан.
Ҳамсояи дузд дораму натвонам
Як мижжа шабе хоби бароҳат кардан.

Азбаски азиз ҷоҳу мол аст ин ҷо,
Нодониву аблаҳӣ камол аст ин ҷо.
Маҳтоб чу шом мехурад[4], мекоҳад,
Ҳар саъи камол чун завол аст ин ҷо.

Ин сина чу хонаасту дил мизбон аст,
Бечора дилам мудом саргардон аст.
Ноканда паи ғаме ғаме меояд,
Ин хонаи рӯи роҳ пурмеҳмон аст.

---

[1] Аёсшаб-шаби хунуку яхбандӣ
[2] Фалғар –муқобили аёс, шаби нарма, ки барфҳо об мешаванд.
[3] Шаҳту-тобут
[4] Шом хурдани моҳ- пурра шудани моҳ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Мондаст дигар аз он паропар дили ман,
Хокӣ шудаасту хокбарсар дили ман.
Месӯзаду гармие надорад, имрӯз,
Чакдони алавхӯр[1] аст дигар дили ман.

Гулро, ки ба оби шӯр тар мекардӣ,
Тӯфони қиёмате, ки сар мекардӣ,
Аз охири дунё, ки ҷудоӣ аз туст,
Эй кош маро пеш хабар мекардӣ.

Як чашм, ки ашкдона киштан дорад,
Чашми дигарам низ ҳамон мекорад.
Ин қоида буду ҳасту мемонад боз,
Ҳамсоя ба ҳамсоя бахилӣ дорад.

Гуфтам: ватанам, гуфт, ки он имон аст,
Гуфтам ғами ӯ? Гуфт: ҳузури ҷон аст.
Гуфтам ғанабе кунам, садое омад,
Ин хонаи бахт дар раҳи дуздон аст.

Тан кӯраи оташи гуноҳ аст ҳанӯз,
Сар дудбарои дуди оҳаст ҳанӯз.
Дод аз дили таркабуди[2] по дар лаби гӯр,
Рухбозу аёру ишқхоҳ аст ҳанӯз.

Андеша чу аз дасти таги санг кунам[3],
Чун чашми муғул чашми дилам танг кунам.
Охир чӣ кунам, Худо ба додам нарасад,
Зӯрам нарасад, ки бо Худо ҷанг кунам.

---

[1] Чакдони алавхӯр- танӯри кӯҳнаву фарсудае, ки ба зудӣ гарм намешавад
[2] Таркабуд - ифодаи таҳқиромезест нисбати пирони бадрафтору бадтинат.
[3] Дасти таги санг - дасти кӯтоҳ, норасо.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Гар чархи даравгарат кунад досдарав,
Чун дона ба хок афканад, сабз бишав.
Гар сабзбурат кунад ба монанди дарахт,
Аз ҳар раги тарбурат бикаш хадраи нав.

Бар сар зада бод хоки кай менолад,
Бар хории тоҷу тахти вай менолад,
Бар талхии марги Хусраву Ширинаш
Лаб бар лаби найнавоз най менолад.

Чун чашма диле дар талаби баҳр тапид,
Сад банд зи по кушоду то баҳр расид.
Раҳгум назанӣ ба кӯчаи сарбаста,
Ҳар хона даре дораду ҳар қулф калид.

Эй ашк, нарез, умр ҳам мерезад,
Андоваи девор зи нам мерезад.
Эй пухта, сари шох напоӣ бисёр,
Рав, меваи хом бош, кам мерезад.

Аз хуни ҷигар шароб дорад дили мо ,
Обилаи чун ҳубоб дорад дили мо.
Дар ҳуҷраи танг зиндасӯзаш карданд,
Як марги пур аз азоб дорад дили мо.

Аз бому дари ҳаёт ғам мерезад,
З-андешаи зиндагӣ алам мерезад.
Сахт аст чунон ғамам, ки дар хурдани он
Дандони шикастаи қалам мерезад.

Эй карда кори шиори худ беорӣ,
Кори ҳама рӯзгори ту беорӣ.
То чанд ба риши падарат мепечӣ ,
Чун бор биафтод, фитад сарборӣ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Девори замонаро манам сархорӣ[1],
Пас чун накашам зи барфу борон хорӣ?
Эй ходими дӯзахӣ, ба иззат мебош,
Гар ман накунам гунаҳ, ту нодаркорӣ.

Дар марзи муҳабатат кунам бедорӣ,
Осон набудаст кори кишвардорӣ.
Эй хоби фароғатат бароҳат бодо.
Девор чаро хӯрад ғами сархорӣ.

Шодӣ гузарон аст алам такрор аст,
Беғам дили хуфтаву бағам бедор аст.
Гӯед ба наққоши азал, нек нигар,
Дар нақши адолатат ғалат бисёр аст.

Моиндари зиндагӣ аҷаб фандам дод,
Озода дилеву пои дар бандам дод.
Гуфтам дами мурданам, аҷаб лутфе кард,
Ин риши сафедро манаҳбандам[2] дод.

Зи рӯи таъна гуфтам бар дили пир:
Ҷабин дар пои хубон аз чӣ соӣ?
Бигуфто: Бонги хуфтан мерасад зуд,
Бихонам бомдодамро қазоӣ.

Шириндаҳаниву тунду тезӣ то кай?
Гар бахти манӣ, ба ман ситезӣ то кай?
Ман соҳили ташанаам, ту мадду ҷазрӣ,
Наздик биоиву гурезӣ то кай?

---

[1] Сархорӣ - хори сари девор, хасу хоре, ки барои муҳофизати девор аз барфу борон гузошта мешавад.
[2] Манаҳ - ҷоғ, манаҳбанд- докае, ки бо он манаҳи мурдаро мебанданд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Аз ҳадяи тақдир алам буд маро,
Бар ҷои ҳама хурдани ғам буд маро.
Чун мардуми аввом дар ин олами ранҷ,
Эй кош фақат ғами шикам буд маро.

Ҷон сӯхт,чаро хонаи ҷон дар нагирифт?
Шуд мурғ кабобу ошён дар нагирифт.
Азбаски насибаи азобам будаст,
Доданд ба куштанам, камон дар нагирифт[1].

Мардум ба мисоли мушту мо чун ангушт,
Ангушт куҷову ҷанг кардан бо мушт.
Бар таънаи қавми худ забон тез макун,
Эй пушт ба халқ карда, монӣ бе пушт.

Аз софии дил рӯзи сияҳ овардам,
Аз бегунаҳӣ рӯ ба гунаҳ овардам.
Чубинасифат зи дасти номардии дӯст,
Аз дӯст ба душманам панаҳ овардам.

Гарчи дари хонаи туро накшоянд,
Ёро, накунӣ гумон, ки бепарвоянд.
Дар зиндагият агар суроғат накунанд,
Дар оши худоият ҳама меоянд.

Зоғе, ки ба боғ дар хазон биншинад,
Туркест, ки бар тахти Каён биншинад.
Гарде, ки зи пушти харсаворе хезад,
Бар чеҳраи қавми ориён биншинад.

[1] Ишора ба он аст, ки солҳои ҷанги шаҳрвандӣ муаллифи ин сатрҳо бо тасодуфе аз дами марг наҷот ёфта буд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

То дарду балои нафси пастат нарасад,
Миннат зи атои сарпараст нарасад.
Дар арсаи зиндагӣ, ки майдондорӣ,
То рӯҳи ту нашканад, шикастат нарасад.

Эй умри давон, ки рӯ ба поён дорӣ,
Дар гир занӣ[1] сайди гурезонворӣ:
Ҷони ба иморати бадан такязада,
Чун такя ба як бинои вайрон дорӣ?

Гар хок шавӣ, хоки баландӣ бошӣ,
Ё сурмаи чашми дардманде бошӣ.
Чун бед агар бор наорӣ, боре,
Эй кошки дастаи каланде бошӣ.

Ин тӯда, ки касро ба дулар бифрӯшанд,
Бо нархи ҳавас домани тар бифрӯшанд.
Карданд чунон ба касфурӯшӣ одат,
Дунёву ахирата ба хар бифрӯшанд.

Ғун карда будам ҳар он-ч мурда-мурда,
Мушон ҳамаро шабе бағорат бурда.
Аз муш гила намекунам,одати ӯст,
Фарёд зи гурбаҳои порахурда.

Мӯ чун вараќи сафед дар дафтари мо,
Ҳамчун гули шакзадаст[2] рӯи тари мо.
Мо пир шудему дилбарон хушқаду баст,
Ғам мушти дареғ мезанад бар сари мо.

---

[1] Дар гир задан –гирифтор шудан.
[2] Шак- шушаи барфмонанде, ки шаб бар замин мерезад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Мулло, ба манаш чун ҳаваси ҷанг ояд,
Тасбеҳ ба каф, дар бағалаш санг ояд.
Ин бандаи нафс бар мани озода,
Гӯяд, ки ту бандаӣ, маро нанг ояд.

Шуд соҳили оби шӯр пироҳани ман,
Ҷуз ашк нарехт дона дар домани ман
Домони дравиям[1] такидам, рафтам,
Эй бод, дигар ту дониву хирмани ман.

Раҳдидаи санҷидаи кӯят чашмам,
Дар ҳавзи гулоб парда шӯяд чашмам.
Андар сари ҷӯи ашк бо расми қадим,
Хоби бади худ ба об гӯяд чашмам.

То субҳ гирифт каштали шомамро,
Андеша рабуд хобу оромамро.
Чун кӯдаки норасид аз бими ҳалок,
Дар пунба гирифтаам сари хомамро.

Ман хирмани гирди ту, агар маҳ бошӣ,
Ман ғунчаи гирён, ту саҳаргаҳ бошӣ.
Чашмам чу чароғи раҳ таги борон аст,
Тарсам, ки шавад хамӯшу дар раҳ бошӣ,

Гар дастаи қамчини қазо гулкорист,
Аз тасмаи қамчини қазо хун ҷорист.
Моро зи қазо чу ғур аз панҷаи шер,
Чизе, ки наҷот медиҳад, ҳушёрист.

Сайёд фалокат асту ин дил сайд аст,
Сайёд садаспаасту дар гил сайд аст.
Бо он ҳама зиракӣ қазо сайдам кард,
Дар чашми қазо оқилу ҷоҳил сайд аст.

[1] Дравӣ,даравӣ-ҷома, қабое, ки вақти дарав мепӯшанд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

То парда аз он чеҳраи дилкаш афтод,
Дар хирмани моҳтоб оташ афтод.
Чун пир пас аз намоз пинак мерафт[1],
Абре, ки бад-ин ҳоли мушавваш афтод.

Рӯзе ба хаёли рафта зистӣ, ё не?
Ғамнома ба номи дил навиштӣ, ё не?
Дар гӯшаи бекасӣ, шаби танҳоӣ,
Бар мурдаи ишқи мо гиристӣ, ё не?

Лутфи ту ҳар он-ч мерасонад,бахт аст,
Обе,ки ба пахта мечаконад,бахт аст.
Аз дафтари доғу дарди ман дар ёдат
Як ҳарфи дареғ агар бимонад, бахт аст.

Дар хонаи хуфтагон чароға куштанд,
Рӯшандили хоми синадоға куштанд.
Дар хилвати шом раҳзанони зулмат,
Як раҳгузари нурсуроға куштанд.

Ин лаҳзаи шодро ба ғам ёфтаем,
Кам ёфтаем он , ки фузун кофтаем.
Дар гулшани зиндагӣ чу мағзи доне,
То сабз шудем, пӯст партофтаем.

Мушти алами тагаргу борон дидаст,
Ин лола, ки гӯӣ чашми хун печидаст.
Ин пуштаи кӯзпушти дунёдида,
Бисёр ба гиряҳои мо хандидаст.

[1] Пинак рафтан-ғанаб рафтан, як ҳолати нимхобиву нимбедорист, миёни мардум ховмалоқаш гӯянд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Моиндари зиндагӣ аҷаб пандам дод,
Таълими гиристани ба лабхандам дод.
То пеши касе зи ҷабри ӯ дам назанам,
Аз мушти гиреҳкарда гулқандам дод.

Хоре чу ба по халид, ҷон месӯзад,
Дил дард, ки кард, устухон месӯзад.
Мо мардуми дӯстхоҳи душмандорем,
Дар гуфтани дарди мо забон месӯзад.

Дар мактаби ишқ чун сабақ сар кардам,
Ман дарси муҳаббати ту аз бар кардам.
Куштанд чароғи шаҳр агар, боке нест,
Дилро ба чароғи ту мунаввар кардам.

Кӯ партави шавқ то фурӯзад дилро?
Кӯ оташи ишқ, то бисӯзад дилро?
Он сӯзани мижжа куву кӯ риштаи меҳр,
То чок ба чок боз дӯзад дилро.

Шаб мурду нагуфт ҳеҷ кас вои шаб,
Холист дигар миёни мо ҷои шаб.
Дунёи шаба шабу Худо медонад,
Пӯшида буд аз ҳама чу дунёи шаб.

Дар маҷлиси айши шаб шаробам нарасид,
Дил гашт кабобу дилкабобам нарасид.
Дар соҳили Панҷ, меҳнати барбодам,
Олам таги об монду обам нарасид.

Эй кош, бубинамат, дилам тар гардад,
Бори аламӣ кашида камтар гардад.
Ҳар рӯзи Худо, ки меҳнату ташвиш аст,
Кай роҳати зиндагӣ муяссар гардад?

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Чун лона ба гулзори дигар хоҳӣ кард,
Аз гулшани дил маро бадар хоҳӣ кард.
Аз дидани ман агар ҳазар хоҳӣ кард,
Аз кӯчаи ёди ман гузар хоҳӣ кард,

Чашми банами нахуфтаат розе дошт,
Дар соя гули шукуфтаат розе дошт.
Ҷумбидани[1] лаб, гираҳ ба абрӯ заданат,
Рози сухани нагуфтаат розе дошт.

Шаб ҷома сиёҳ кард аз мотами рӯз,
Бечора чароғ сӯхт шаб аз ғами рӯз.
Субҳ омаду хайма зад ва гуфт аз ин пас,
Мо вориси мутлақем дар олами рӯз.

Баъди сари шаб мурдачароғе монад,
Доғи сияҳи дуда ба роғе монад.
Ранҷида суханҳои парешон гӯяд,
Аз сӯхтадил дуди димоғе монад.

Чун гарм шавад, нарм шавад оҳани каҷ,
Кай рост ба мо шавад дили душмани каҷ.
Бечорагии хасм фиребе бошад,
Шамшер хӯрад хуну кунад гардани каҷ.

Кулбори гарон ба душ аз бори гуноҳ
Ҷонсахтии мо бубину нотахтии роҳ.
Шустем матои умр дар оби ҳаё,
Кардем сафед оқибат мӯи сиёҳ.

Гулғунча будему ҳамчу гул чок шудем,
Чун косаи гирдбод нопок шудем.
Дидем, чӣ мекунанд бо шохаву бор,
Аз чашм ниҳон чу реша дар хок шудем.

---

[1] Ҷумбидан- аз рӯи нозу итоб ғунча кардани лаб, қаҳри нозолуд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Бо дарду ғаме, ки додаӣ,шукрона,
Бо бешу каме, ки додаӣ, шукрона.
Аз моли ҷаҳон барои дандонкобӣ,
Чун хас қаламе, ки додаӣ, шукрона.

Гул кард зи хун саҳифаи номаи мо,
Бо пои шикаста меравад хомаи мо.
Чун гург зи пушти сайд хун лесида,
Думболагир аст хасми худкомаи мо.

Чун майсаи худрӯӣ нумӯе дорем,
Дар шабнами субҳ шустушӯе дорем.
Мангар, ки чӣ гунаем гардолуда,
Бингар, ки чӣ гуна рангу бӯе дорем.

Ҳар шох дар ин боғи гулафшон бошад,
Китфест, ки гоҳи гиря ларзон бошад.
Ин хок мазори кӯҳнаи ҳамворест,
Ҳар барг кафи дасти дуохон бошад.

Инҳо, ки зимоми давр бигрифта базур,
Дар мотами дигарон кунанд ишрату сур.
Ҳоло ба куҷо равему фардо ба куҷо,
Эй вои касе,ки меравад аз паи кӯр.

Шабмонда шудем дар шаби чун шаби гӯр,
Не ак-аки саг зи дуру не чашмаки нур.
Аз баҳри савоб кӣ фурӯзад шамъе,
Кӯ дасти асокаше, ки моем чу кӯр.

Месӯзаму ёд кас зи доғам накунад,
Парвона гузар сӯи чароғам накунад.
Чун боғи хазонрасидаи матрукам,
Мӯру малаху мор суроғам накунад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ғам як нафасам тоқаву танҳо нагузошт,
Як гӯша барои беғамӣ ҷо нагузошт.
Бо ин ғами рӯхарош созам ночор,
Кас бар сари сояи худаш по нагузошт.

Баддидаи осмон чаро Ҷамшед аст,
Меҳраш ҳама бар Заҳок бошад доим.
Деҳқон, ки дарахти зиндагӣ сабз аз ӯст,
Чун реша даруни хок бошад доим.

Эй дил, зи чароғи ишқ рӯшан бошӣ,
Эй ҷон,зи баҳори ишқ гулшан бошӣ.
Ман чилла нишастаам чу дар гӯшаи ёд,
Эй ғам, чӣ ғамат расид, бо ман бошӣ?

Чашмони ту офат асту офатзада ман,
Ҳиҷрони ту ғурбат асту ғурбатзада ман.
Наздиктар аз манат магӯ ҳаст, ки нест,
Бегона чаро қарибу ҳиҷратзада ман.

Нав гаштани мавҷи рӯд аз костан аст,
Ороста гулситон зи перосатан аст.
Фарёд макун, ки пешпоӣ хурдам,
Афтодани мо чу машқи бархостан аст.

Савдои ҳаётро хироҷе бошад,
Ғамҳои замонаро илоҷе бошад.
Теғе, ки қазо кашид, беҳикмат нест,
Мӯро ба дукорд[1] эҳтиёҷе бошад.

Рӯзе,ки ба шаб расид, нопайдо шуд,
Шодӣ, ки ба ғам кашид, вовайло шуд.
То соя ҷудо нагашт аз домани субҳ,
Шаб мурд агар, рӯзи дигар эҳё шуд.

---

[1] Дукорд-қайчӣ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Ин субҳ саҳифаест нокарда сиёҳ,
Дар ӯ начакад кош, ки як доғи гуноҳ.
Чун чашми гуселанда банам дидаи гул,
Ин рӯз мусофирест рӯ карда ба роҳ.

Дер асту замини ман накиштаст ҳанӯз,
Чун дафтари шеъри нонавиштаст ҳанӯз.
Чашмам ба ғубори тирамаҳ, пиндорам,
Гарди каҳи хирманам нашиштаст ҳанӯз.

Имшаб, ки ҳаво рӯи дарам гирён аст,
Барги лаби ман барги таги борон аст.
Дар кулмаки кӯчаҳои сарбастаи шаб,
Чашми бараҳам ҳубоби саргардон аст.

Бо ҳам ману ту, чароғ, то кай сӯзем,
Бо синаи пур зи доғ то кай сӯзем.
Як шаб ғами ҳаршаба, ки одат кардаст,
Моро бикунад суроғ, мо кай сӯзем.

Гулпарвариву бурун зи боғат карданд,
Бедоғ диле дориву доғат карданд.
Худсӯзии шабҳои туро кай донанд.
Онон, ки чунин сияҳчароғат карданд.

Чун дид чӣ кардааст тақдир ба гул,
Додаст фалак чӣ дояи пир ба гул,
Аз чоки гиребони сияҳ берун кард
Пистон-ш сапеда, ки диҳад шир ба гул.

Имрӯз хазон чӣ баргбезон кардаст,
Парвезани хуршеда авезон кардаст.
Ёрони маро ҳавои сармоии давр
Мурғони баҳории гурезон кардаст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар рӯи замин роҳ хати ожанг аст,
Домони замин зи хуни ман гулранг аст.
Ман шохаи навбарам, шикастам сари гул[1],
Дар кундаи ман нишони захми санг аст.

Кӯ субҳ дамад, синаи шаб чок кунад?
Шодӣ гузаре бар дили ғамнок кунад.
Кӯ панҷаи офтоб аз чеҳраи гул,
Ашки алами шабонаро пок кунад?

Дар кашмакаши ҳаёт бас кост дилам,
Бисёр зи по фитоду бархост дилам.
Гӯям, нафасе рост кунам, менигарам,
Зистам на бад-он гуна, ки мехост дилам.

Бологузар аст ғайр дар хонаи ту,
Бадхоҳ савор бар сари шонаи ту.
То рӯҳи ту аз банди ғуломӣ нараҳад,
Пурхок бувад мудом пешонаи ту.

Дар гӯшаи бекасӣ ба ғам мегирям,
Бисёр ба дарду бо алам мегирям.
Печида зи сӯзи дард то рӯз чу дуд,
Чун шамъ ба ҳоли худ худам мегирям.

Ин нома, ки бо ашки ҷудоӣ кардам,
Бо нома дили шикаста роӣ кардам[2].
Аз сахтии зиндагӣ ҳикоят чӣ кунам,
Рафтам дари душманам, гадоӣ кардам.

---

[1] Сари гул – норасид, хом.
[2] Роӣ кардан, роҳӣ кардан- фиристодан

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Душман накунад он чӣ ба ман кард ҳаёт,
Овора маро ба ҳар ватан кард ҳаёт.
Н-аз рафтани умр мӯи ман гашт сафед,
Як мурдаи зиндаро кафан кард ҳаёт.

Ин субҳ, ки мерасад, чӣ дорад дар дил,
В-он донаи ашки шаб чӣ орад ҳосил?
Чун гулбуни боғ зиндагӣ бояд кард,
Лабҳо пури хандаасту пояш дар гил.

Чун гард нашав, ки печутобат бошад,
Саргаштагии дашти харобат бошад.
Покиза чу шабнами саҳар бояд зист,
Хоҳӣ, ки дурахши офтобат бошад.

Чун мӯр савори хас ба оби гузарон,
Бар раҳмати беғаме чӣ бошӣ нигарон?
Олам ҳама дар туву ту ҷӯӣ ҳама ҷо,
Худро бишинос, то шиноси дигарон.

Аз роҳи сафар ба чеҳра чанг овардам,
Дар сина дили зи ғусса танг овардам.
Аз шарми тиҳидастии худ, ёри азиз,
Дар пеши ту ранг бурда ранг овардам.

Аз лутфи туам ба дил фараҳ бошад, бас,
Аз чашми туам ними нигаҳ бошад, бас.
Пои басафар дораму раҳтӯшаи кам,
Ишқи ту маро тӯшаи раҳ бошад, бас.

Дар ишқи ту обрӯ гирифтаст дилам,
Бо дарду ғами ту хӯ гирифтаст дилам.
Аз дида куҷо равӣ чу аз дил наравӣ,
Эй сайди гуреза, бӯ гирифтаст дилам[1].

[1] Бӯ гирифтан- пайдо кардани нишони сайд, пайи чизеро гирифтан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҳар зот ба зоти хеш дил мебандад,
Бегонапараст, бар ту олам хандад.
Парвардаи рӯзу рӯшноист, нигар,
Соя чу ба шаб расад, ба шаб пайвандад.

Бигрифт рақиб сангу мо шиша ба даст,
Ҳушёр будаст хасму мо ғофилу маст.
Кардем баланди роҳ ҳар мардуми паст[1],
Гард аз таги по чу хест, бар дида нишаст.

Ту синаи меҳру душманат дашнаи кин,
Ту ташна чу кабку душманат чашманишин[2].
Ту шӯълаи саркашӣ, на хокистару гард,
То чанд лагадкӯб шавӣ ҳамчу замин.

Бар санг чу зад неши каландам, каҷ шуд,
Чун доси дарав қадди баландам каҷ шуд.
Гарчи ба таноби умр ченаш кардам,
Ҷоне, ки чу ҷӯя рост кандам, каҷ шуд.

Камризқ дилам ҳар он-ч мехост нашуд,
Як лаҳзаи умр бе каму кост нашуд.
Мардум ҳама гандумора хирман карданд,
Эй доси дарав, гардани ту рост нашуд.

Дурдонаи ҷон, дашти кабобам бе ту,
Чун майсаи дар ҳасрати обам бе ту.
Ёбам раҳи зиндагӣ, наёбам, гап нест,
Худро ба ту сад қасам, наёбам бе ту.

[1] Баланди роҳ кардан-калон кардан, тарбия карда ба воя расондан.
[2] Чашмашин-сайёд, касе, ки дар лаби чашма дом гӯзошта кабкони барои обхӯрӣ омадаро шикор мекунад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дурдонаи ҷон, ту дар амон бошӣ, бас,
Фонист ҷаҳон, ту ҷовидон бошӣ, бас.
Як шоири муфлисам, ту дониву Худо,
Дороии ман ба ду ҷаҳон бошӣ, бас.

Аллоҳ, агар халифа ин сон бошад,
Ақли ҳама дар ҳукми ту ҳайрон бошад.
Иблис, ки шайтонии одам дидаст,
Аз саҷда накарданаш пушаймон бошад.

Не гӯш ба оҳу не ба ҳарфам кардӣ,
Сармозадаи дили чу барфам кардӣ.
Савдои ту хом буд, касодат кардаст,
Ман давлати ту будам, чӣ сарфам кардӣ.

Эй дӯст, чароғи ҳуҷбемори туям,
Гирён ба сари кӯчаву бозори туям.
Фардо ба дари мазори ман чилла нашин,
Имрӯз биё, ки зиндаам, зори туям.

То чанг задам ба тори дил, чанг шикаст,
То пардаи нола хест, оҳанг шикаст.
Бар санг задам сарам магар сар шиканад,
Сар монду балои сар, вале санг шикаст.

Дил, тавсани мастӣ, на чу ёбуи саворӣ,
Бас шахдаҳанӣ, сахтсарӣ, сустмаҳорӣ.
Морову худатро ба бало мондаву монӣ,
Девонаи ҷарпар, ту сари тарс надорӣ.

Ку дасти ҳавас, ғунчаи ночида бичинад,
Н-олуда ба ғам кист, ки олуда бубинад.
Олам ҳама ҷавлонгаҳи ташвишу ғаму дард,
Н-осуда куҷо равад, ки осуда нишинад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Эй бахтсияҳ, Худо ба ёдат нарасад,
Фарёд накун, ки кас ба додат нарасад.
Бо пову ба сар давиданат беҳудаст,
Аз ризқи Худодода зиёдат нарасад.

Чун сабзаи рӯи роҳ помолат, ишқ,
Кардаст замона, вой барҳолат, ишқ.
То зинда будам, ҷонма ба ҷонат мондам,
Баъди сари ман чӣ мешавад ҳолат, ишқ.

Хирман дури пайхум аст, бодаш кӣ кунад,
Дар дил ғами мардум аст, шодаш кӣ кунад.
Дар зиндагиам касе ба қадрам нарасид,
То шаб намурад чароғ ёдаш кӣ кунад.

Не бор, на гул, на барг мондаст маро,
Як шохи пас аз тагарг мондаст маро.
Кардем, накардем, гузашт он чӣ гузашт,
Умед ба лутфи марг мондаст маро.

Кардаст ғубори зиндагӣ бетобам,
Доруи ғами замонаро мекобам.
Фарёд, ки зиндагии кач гӯю натарс,
Оинаи качнамост, кач метобам.

Оринасабе, ки ор дорад, бодо,
Бо асли худ ифтихор дорад, бодо.
Гул баҳри ҳимояи худу гулбуни худ,
Чун ханҷари тез хор дорад, бодо.

Кӣ ҷамъ кунад қавми парешони маро,
Обод кунад гӯшаи вайрони маро.
Кист он, ки зи хоби паҳлавонӣ[1] як рӯз,
Бедор кунад Рустами Дастони маро.

---

[1] Хоби паҳлавонӣ - хоби ниҳоят сахт.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Айби ману айби туву ҳайфи туву ман,
Чун суфраи сагканда шуда пора ватан.
Чун рӯд ба ҷӯи дигарон рафта ҷудо,
Не шӯр ба сина монд, не зӯр ба тан.

Монда гули коҳи хирманам дар сари ман,
В-ин чок чу дил дравии[1] дар бари ман.
Ҳайрон шудаам, ки бо зимистон чӣ кунам,
Чун ходими андоз чу кӯбад дари ман.

Шохи тарабам, ки тоқабарг аст, эй дӯст,
Пасмондаи офати тагарг аст, эй дӯст.
Тан пир шавад чу дил ҷавон аст, чӣ бок,
Дил пир шавад, ҳаёт марг аст, эй дӯст.

Парвардаи шири поки борон ману дил,
Монем ба сабзаи биёбон ману дил.
Бозичаи дасти гирдбодем, дареғ,
Монанди кулулахори ғелон ману дил.

Бархурд ба санг то замоне сари мо,
Бисёр қалам гирист бар дафтари мо.
Мо масти шароби осмонӣ будаем,
Душман паи он, ки бишканад соғари мо.

Гоҳам ба гумони бехудоӣ куштанд,
Гоҳам ба забони ошноӣ куштанд.
Аз решаву аз кундаву аз шоха маро,
Карданд ҷудову дар ҷудоӣ куштанд.

То дар паи зиндагӣ ба роҳ афтодем,
Сад бор ба чоҳи иштибоҳ афтодем.
Гуфтем дари рози фалак боз кунем,
Ду чашм бар осмон ба чоҳ афтодем.

[1] Дравӣ, даравӣ- ҷома, қабои кӯҳнае, ки вақти дарав ба бар мекунанд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Мон чун лаби чашма чашми дил нам бошад,
Камбахт диле бувад, ки камғам бошад.
Бе сарвати дард мурдаву зиндаи мо,
Чун мурдаи камбағал камодам бошад.

Ин барги хазон саҳифаи дафтари ғам,
Аз қиссаи моҷарои маргу одам.
Дар сина муҳаббати ту хоҳем гузашт,
Хуршед дар оғӯш бимирад шабнам.

Ин дил, ки мудом хӯи саркаш дорад,
Дар хок равад, ба ғам кашокаш дорад.
Эй бод, ба хоки турбатам пой намон,
Хокистари ин алов оташ дорад.

Инҳо, ки ба сад забон фусунат созанд,
Аз хонаи офият бурунат созанд.
То шираи ҷони ту бинӯшанд чу май,
Чун шиша бағалкашон нагунат созанд.

Ҳарчанд ба чашми ақлу дил менигарам,
Бар олами асрори ту роҳе набарам.
Умрам чу қатораест, ман шишта дар он,
Аз шаҳри ҳақиқати ту шаб мегузарам.

Чун рондаи даргоҳи ту бо ҳоли табоҳ,
Аз ту ба ту мекунам шикоят, аллоҳ.
Кӣ кард гуноҳу кӣ кашад ҷазри гуноҳ,
Бар адли ту офарину аз қаҳри ту оҳ.

Девору дари баланд дорӣ, чӣ кунам,
Моро ба дарун намегузорӣ, чӣ кунам.
Хоҳам, ки ба гарди ту расам, натвонам,
Ман пои пиёдаам, саворӣ, чӣ кунам.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Аз рафта баҳор мушти хоре мондаст,
Аз бод ба рӯи гул ғуборе мондаст.
Аз ишқу ҳавасҳои ҷавонӣ, ки гузашт,
Афсӯсу дареғи бешуморе мондааст.

Чандест дар ин хароба раҳ мепӯям,
Огоҳ наям чиро чаро меҷӯям.
Ҳарчанд ғубори роҳро аз рӯям,
Чун гурба ба оби даҳанам мешӯям.

Умрам чу китобу рӯзҳо сатри равон,
Оғоз чӣ гуна бину анҷом чӣ сон.
Хом аст ахири қиссаи қимати ман,
Бар дафтари умри ман, қазо, нуқта намон.

Шаб пушти дарам, дилам саҳар мехоҳад.
Хокистари мурдае шарар мехохад.
Аз зиндагии хасис дар қаҳтии сол
Бечораи гушнамаст зар мехоҳад.

Гирдам ҳама шаб, шаб бизанад чашмонам,
Шабмондаи раҳгумзадаи сарсонам.
Имшаб ҳама ҷо чароғи мардум мурда,
Сӯи чӣ равам, чун бикунам, ҳайронам.

Он қадр ҷафои зиндагӣ бар мо рафт,
К-аз чашмаи чашм хуни дил дарё рафт.
Дар лавҳи мазори ман ба хун бинвисед,
Ғамдарҷигари ғариб аз дунё рафт.

Ёрон ҳама бо ғами худанд овора,
Дармондаи дарди зиндагӣ, бечора.
Ғам монд фақат зи ҳамнишинони қадим,
В-ин дил, ки бувад чу ҷоми пора-пора.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Монандаи сабзаи раҳам пайхаста,
Сар то қадамам зери қадам бишкаста.
Бар ҳар дари уммед, ки рӯ меорам,
Аз бахти бадам дари умедам баста.

Эй роҳ, кучҷост аввалу анҷомат,
Эй дӯст, кучҷост номаву пайғомат.
Чун кулчаи такалов[1] то кай, эй дил,
Бинам таги хокистари сӯзон хомат.

Рафтиву дилам ҳазору як пора шуда,
Чоки дили порама кӣ дӯзад, оча.
Рӯзе, ки сарам ба болин ояд, чун шамъ,
Болои сарам дигар кӣ сӯзад, оча.

Шаб рафту саҳар омаду рӯзи ғами нав,
Маҳтоби сари марқади ту шом нахӯрд[2].
Аз донаи ашки ман умеде надамид,
Рӯҳи ту чу мурғи раста бар дом нахӯрд.

Моем палаксӯхтаи[3] пухта базӯр,
Будем сари гул[4], ки ҷавон пир шудем.
Дар маҳкамаи ҷаҳон надонем чӣ сон
Бо пои худ омадему занҷир шудем.

Аз партави рӯи ёр шомам рӯз аст,
Чашмони шарорабор зулматсӯз аст.
То ишқи ту ҳаст аз хазон нандешам,
Ҳар лаҳзаи умри ошиқӣ наврӯз аст.

---

[1] Кулчаи тагаловӣ, ё осёбӣ-ноне, ки осёбакиҳо зери оташи хокистар мепазанд, қумоч.
[2] Шом хӯрдани моҳ-пурра шудани моҳ
[3] Палаксӯхта-харбуза ё тарбузе, ки бо сабаби пажмурдагии буттааш базӯрпаз мешавад.
[4] Сари гул-хом, нопухта.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар боғ нишастаиву гул ҳайронат,
Бишкуфта баҳори ишқ дар чашмонат.
Харпанҷа[1] задаст ҳамчу дасти ошиқ,
Хору хаси боғ бар лаби домонат.

Ин барги хазон, ки зери пои ману туст,
Чун номаи огаҳӣ барои ману туст.
Мо аз паи рафтагон равонему бубин
Чандин каси дигар аз қафои ману туст.

Дӣ ёр ба ваъдаҳо дилам хуш мекард,
Имрӯз ба дардҳо қаринам кардаст.
Хуш бод димоғи ёри бегонаи ман,
Дар хонаи худ иҷорашинам кардаст.

Бас зуд гузашт беғамии ману ту,
Чун шадда гусаст ҳамдамии ману ту.
Хушдор[2] ба ҳам будему хушҳол ба ҳам,
Кӯтоҳ будаст хуррамии ману ту.

Чандест дар ин бодияи ишқу ҳавас
Бозичаи дасти бод ҳастем чу хас.
Шабмондаи хастаем дар дашти умед,
Не роҳ ба сӯи пеш донему на пас.

Оринасабему бо худоён хешем,
Аз насли каёнем в-аз он ҳам пешем.
Гуфтем ба бегонаву гӯем ба худ,
Мо пайкарасози қотилони хешем.

---

[1] Харпанҷа-панҷаҳои дастро миёни ҳам гузошта чизеро доштан, бисёр маҳкаму сахт доштани чизе ё касе.
[2] Хушдор –ошиқ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҷамшеди туро мӯбади нодони ту кушт,
Сӯҳроби туро Рустами Дастони ту кушт.
Бадхоҳ, ки ғофилат ба майдон дарёфт,
Зад чапғалате[1] туро ба дастони ту кушт.

Мурғи чаманиву дар чаман белона,
Соҳибватаниву беватан, бехона.
Эй қавм, туро умеди озодӣ нест,
То саҷда кунӣ ба қиблаи бегона.

Буд дар лаби ҷӯ дасту гиребон моро,
Аз боиси об шӯру тӯфон моро.
Афтобаи дасти мурдашӯ ёд омад,
Оё, ки насиба мекунад он моро.

Рӯз аз паси рӯз бигзарад беҳуда,
Бигзашт тамузу кишти ман надруда.
Пайваста мушаввашу парешон бошад,
Чун хоби палакбон[2] дили ноосуда.

Борон бигузашту ашк дар дидаи гул,
Пурроз бувад лабони чумбидаи гул.
Монандаи чоки дили садпораи ман,
Дарбеҳ нашавад қабои бидридаи гул.

Киштам зард асту киштзорам зард аст,
Рухсори тарам пур аз ғубору гард аст.
Ман шоири ошиқам, кунам деҳқонӣ,
Чизе, ки дарав кунам, азобу дард аст.

[1] Чапғалат-ҳиллаву фиреб, чапғалат додан, фиреб додан.
[2] Палакбон-полизбон

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Бо даст канам наски баланди пушта,
Ангушти қаламгирам ба хун оғушта.
Пармуча[1] шудаст барги сабзи тарабам,
Мурғи дилаки маро замона кушта.

Дар қитъаи помондаи хокаш ҳама қум,
Хун хурдаму ҷон кандаму киштам гандум.
Не майсаи тар дораму не хирмани пур,
Ман гӯшанишин шудам зи дасти мардум.

Пурсанд маро, ки бе ту ҳолам чун аст,
Аз доираи гумони кас берун аст.
Эй дӯст, ба тарбузи расида монам,
Берун ҳама сабзаму дарун пурхун аст.

Ободии хонаи дилам, дурдона,
Кошонаи дил бе ту бувад вайрона.
Бо кандани ҷон хушк нашуд решаи ғам,
Аз мазраи дил чун алафи бегона.

Биншастаӣ рӯ ба рӯву чумбида[2] ду лаб,
Аз ман ту гумони бад барӣ, нест аҷаб,
Дар дидаи бадгумони хоболуда,
Гулбутта чу дузд менамояд дар шаб.

Гуфтам: ватанам, дилам зи ғам бирён шуд.
Гуфтам: чаманам, сина аловистон шуд,
Гуфтам, ки кунам ҳикояти қисмати қавм
Гап дар даҳанам сӯхт, ҷигар бирён шуд,

[1] Пармуча- пажмурда
[2] Чумбида – аз рӯи нозу итоб ғунча кардани лаб.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Чун нӯги қалам нӯги забонҳо суфтанд,
К-аз сад ҳунарат яке ба мардум гуфтанд.
Аз файзи баҳори табъи ту баҳра баранд,
Гулҳо, ки ба боғи маърифат бишкуфтанд,

Як ҷилваи орзуст дар сӯзиши дард,
Чашмакзании чароғ дар пардаи гард.
Бар теппаи сар задаст гар барфи сафед,
Шукрона, ки дил нагашт аз ишқи ту сард.

Гар қатра наметапад чу дил, дарё нест,
Гар зарра назад ҷӯш ба ҳам, дунё нест.
Гӯиӣ, ки зи сӯзи мо чӣ суд асту зиён,
Имрӯз насӯзем агар, фардо нест.

Ё раб, дили бераҳам[1] чӣ исён дорад,
Гӯяд, ки бигӯ: биҳиштӣ армон дорад.
Нодор ба ёди нони серӣ зиндаст,
Доро ба чӣ зиндааст чун нон дорад?

Калбеди дари хона надорад соя,
Не ходаи гӯр мешавад, не поя.
Эй хок кашад нафси бади дунёро,
Ҳамсоя шудаст душмани ҳамсоя.

Фармуд худои ориён парҳезам,
К-аз сояи лутфи дигарон бигрезам.
Дар роҳи ҳаёт агар зи по афтодам,
Бар дасти худам такя кунам, бархезам.

То кард қазо насиби мо луқмаи пок,
Чун мурғ ба нӯл дона ҷустем зи хок.
Бо захми каланди зиндагӣ сабз шудем,
Монанди замини кишт бо синаи чок.

[1] Бераҳа-беҷогард, бадрафтор

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҷӯем чӣ ком аз фалак беҳуда,
З-ин харбузаи мурдапалак[1] беҳуда.
Ҳам дӯзаху ҳам биҳишт аз мо будаст,
Тарсем зи иблису малак беҳуда.

Нопухта будем, бӯи хомӣ кардем,
Гумном шудему хасма номӣ кардем.
Шамшеру сиёсату фазилат, ҳамаро,
Додем ба душману ғуломӣ кардем.

Наздик чунон ба дарду доғем ба ҳам,
К-умре қаламу ману чароғем ба ҳам.
Дар гармиву сардиҳои солу маҳи дард,
Чун гулбуну хору нахли боғем ба ҳам.

Ҳушёрии баъди мастиям дарди сар аст,
Хандидани ман ҷафидани[2] чашми тар аст.
Тарҳи ду ҷаҳон чӣ гуна каҷ сохтаанд
Меъмор, ки мешиносамаш боҳунар аст.

Одам, ки чун ӯ ҷону хирадбохта нест,
Гӯянд, Худои дигаре сохтанист.
Дар хидмати як Худо ба ҷое нарасид,
Худро ба балои дигар андохтанист.

Дар кори ҷаҳон тааммуле мебояд,
То кам накунад зам накунад, н-афзояд.
Моро, ки дар оташи бало пухта шудем
Як рӯз барад зи байну хоме ояд.

[1] Мурдапалак- харбуза ё тарбузе, ки бо сабаби пажмурдан ё хушк шудани палакаш базӯрпаз шудааст.
[2] Ҷафидан –фишурдан, оби чизеро баровардан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ман худ чӣ касам, ки кас ба қадрам бирасад,
Бар кӣ бирасам, ки кас ба қадрам бирасад.
Ман чун нафасам, ки кас ба қадраш нарасад,
Не чун ҳавасам, ки кас ба қадрам бирасад.

Умед фиреб мекунад осонам,
Бо бозичае чу тифл саргардонам.
Гуяд: ба мурод мерасӣ аз раҳи дил,
Дар роҳи кушудаи дилам сарсонам.

Садрангии мост аз фалаки сурху кабуд,
Ҳам нур зи оташ асту ҳам дудаву дуд.
Эй дӯст, биё, биё, ки бо ҳам бошем,
Дар гӯр зи ҳамдигар ҷудо хоҳем буд.

Аз марг нагӯ, аз ин дами ҳаст бигӯ,
Аз соқиву аз шаробу аз маст бигӯ.
Аз роҳати сабзазор дар сӯҳбати ёр,
В-аз он чӣ Худо насиба кардаст бигӯ.

Дороиву нодории дунё ҳама ҳеҷ,
Безориву бозории дунё ҳама ҳеҷ.
Фақри ману фахри туву фарқи ману ту
Пеши нафаси хории дунё ҳама ҳеҷ.

Э хор манам, хор манам, хор манам,
Савдозадаи гӯшаи бозор манам.
Ин мардуми бозор надонам чӣ харанд,
Вақте чу китоб бехаридор манам.

Моем чӯ тоҷи тоҷдори мурда,
Яъне, ки чу зиндаи қатори мурда.
Дар боғи муроди рафтагони гулкор,
Мо хору хасем аз баҳори мурда.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар арсаи ҷангу ҷӯши берангиву ранг,
Як марди мубориземи аз лашкари нанг.
Аз чашм нуҳуфтаем чун оташи барқ,
Мо ҷӯши шарораем дар синаи санг.

Ҷинбоди аҷал кулаҳ рабуд аз сари ман,
Вои сари бесоҳиби бесарвари ман.
Модар, ки ҳазор нола дар сина гузашт,
Най медамад аз гӯри тари модари ман.

Эй боди аҷал, ту гулфишонам набарӣ,
Ноомада айёми хазонам набарӣ.
Чун аскари ғӯрамарг дар ҷанги худӣ,
Эй марг, ҷавон, ҷавон, ҷавонам набарӣ.

Аз шиква муроди карда ҳосил нашавад
В-аз ашки чакида хоки мо гил нашавад,
Дар хеш тапида то ки хун туф накунад
Як нори ҷафидаест дил, дил нашавад,

Васфи ту шунидаему дил бохтаем,
Рӯи ту надидаему бишнохтаем.
Афсонаи ҳар буду набуд бофтаем,
Ҳар як ба гумони худ туро сохтаем.

Гармов[1] зиреҳи қиммати гардани ту,
Гард асту ғубору чанг пироҳани ту.
Дасти ту ба домани замин асту Худо,
Дасти ҳама мардум аст бар домани ту.

[1] Гармов-доначаҳое, ки бар асари арақ кардан дар сару рӯ ва бадани инсон пайдо мешаванд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Гиребони маро мегирӣ, эй ғам,
Аҷаб бетарбия, бепирӣ, эй ғам.
Ту бо ман зиндаӣ, қадри маро дон,
Ки ман мирам, ту ҳам мемирӣ, эй ғам.

Ба гардиш косаи зардоби маҳтоб,
Қадаҳ чашму шаробам ашки сурхоб.
Чу масту бехудам рӯзе биёбад,
Аҷал дар ҷогаҳи[1] хокам кунад хоб.

Камарбаста чу ангуштам кӣ кардаст?
Чу муштак ризқ дар муштам[2] кӣ кардаст?
Худои мулки бахти хеш будам,
Худоё, хонадарпуштам кӣ кардаст?

Агар ӯ дилбари якто намебуд,
Ду олам ин қадар шайдо намебуд.
Чӣ хуш мебуд агар дар лаҳзаи роз,
Миёнрав дар миёни мо намебуд.

Ҳавасбозу ҳаваспарвардаӣ, дил,
Туи ҳам пардадор, ҳам пардаӣ, дил.
Ба пиронсолагӣ дори сари ишқ,
Дарахти дар хазон гулкардаӣ, дил.

Намеғунҷад дар ин дунёи дилтанг,
Касе, ки дар дилаш дунё биғунҷад.
Чу чашма, кош, сатре менавиштам,
Ки дар он маънии дарё биғунҷад.

---

[1] Ҷогаҳ-бистар, ҷои хоб.
[2] Муштак-орди андаке, ки то расидани навбат барои як-ду хамир аз осёбон мегиранд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҳаво, имшаб тамоми шаб гиристӣ,
Алам дар дил, фиғон дар лаб гиристӣ.
Сари болини ман эй шамъи дилсӯз,
Чу ман месӯхтам аз таб, гиристӣ.

Табассум дар лаби шаҳрӣ дуруғ аст,
Агар шират фурӯшад, дон, ки дӯғ аст.
Фиреби ишқи шаҳрӣ мехурӣ, дил
Чароғи ишқи шаҳрӣ бефуруғ аст.

Ба пушти ағба бошад хонаи хур,
Баланд аст ағбаву раҳ ин қадар дур.
Надонам то куҷо хоҳам расидан,
Ки ҳам раҳ нобалад, ҳам раҳбалад кӯр.

Хаёли сайд дорад марди худком,
Худаш сайд асту сайдаш донаи дом.
Худоии касеро мехурӣ субҳ,
Худоии туро кас мехӯрад шом.

Фалак пур шуд зи оҳ оҳе нағунҷад,
Дар ӯ арзи мададхоҳе нағунҷад.
Дили тангам, дили тангам, дили танг,
Ки дар он як пари коҳе нағунҷад.

Шаби борон таги борон бигирям,
Ба мисли нови новардон бигирям.
Ба ҳоли ман бигиряд мурғу моҳӣ,
Чу ман бар қавми саргардон бигирям.

Шаб асту як чароғи раҳнамо нест,
Садо дар медиҳам, акси садо нест.
Ба шаҳри бечароғи мурдахобон
Ба сад дар сар задам, як ғурфа во нест.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Агар об аз саробаш гил набошад,
Хасу хошок дар соҳил набошад.
Нагирад сатри аврат пеши бесатр,
Ҳиҷобу сатр агар дар дил набошад.

Китоби саргузаштатро бихонам,
Ҳама хуну ҳама ашку ҳама дард.
Аё инсон, аё махлуқи худхур,
Худо, эй кош, ки халқат намекард.

Хушиҳои ҷавонӣ барнагардад,
Ҷавонӣ, ки гузашт аз сар нагардад.
Бинои осмон битону санг аст,
Зи оби дидаи мо тар нагардад.

Ҳаво борону борон реза-реза,
Ду чашмам чашмаки қулфи тиреза.
Илоҳо, дар дили ёри бафурҷа[1],
Алав чун дар дили ошиқ бирeза.

Диламро чок зад ин ғам, ки рӯ зад,
Худовандо, дили чокам кӣ дӯзад?
Алав мерезад аз сӯзи дарунам,
Мабодо хирмани сабрам бисӯзад.

Чаро, эй орёии парешон,
Чу гарду чанги аз боди биёбон?
Чу аъробиву турки хайма дар пушт,
Бипурсӣ аз дари ҷӯгӣ лаби нон.

[1] Бафурҷа-хотирҷамъ, бепарво, касе, ки бисёр бо оҳистагӣ кореро анҷом медиҳад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҳама даъвии кофиру мусулмон,
Чу бинам, ғайри найранге набошад.
Замоне хоҳаму дигар маконе,
Ки шайтон бо Худо ҷангӣ набошад.

Замину осмони худ худ астӣ,
Амону ноамони худ худ астӣ.
Намегирад касе пушти туро гарм,
Ягона пуштбони худ худ астӣ.

Қасам бар ишқ, дар дунё наояд,
Чу ман ошиқ, чу ман содиқ аё моҳ.
Пас аз ман бар суроғам мебарояд,
Гул аз хоку зи шаб субҳу зи ту оҳ.

Бипурсидам зи як пири дилогоҳ,
Чунин оҳиста аз чӣ меравӣ роҳ?
Бигуфто: Эй савори аспи дамҳот[1],
Самандам хастаасту дар раҳам чоҳ.

Нигоҳи хастаи пири шикаста,
Гули ҳасрат зи гарди роҳ чинад.
Гузашти умр мебояд, ки одам,
Тавонад ҳам раҳу ҳам чоҳ бинад.

Баҳор омад, зи ҳар сӯе садо шуд,
Шароби нораво акнун раво шуд.
Нифоқи ҳизбу мазҳаб аз миён рафт,
Мусулмон бо насоро ошно шуд.

Шуд он хушком, ман нокоми ӯям,
Шуд он хушҷом, ман ҳамҷоми ӯям.
Муродиро дигар аз ман напурсед,
Муродӣ мурд, ман ҳамноми ӯям.

[1] Дамҳот-дамгирифта, истироҳаткарда, муқобили шалпар.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Сари тахти ҷаҳон, бинӣ, кӣ шишта,
Хабису нокасу офатпарасте.
Ту хӯрдӣ мағзи сар, инҳо сару мағз,
Ту, эй Заҳҳок, одамтар будастӣ.

Чунон сардӣ, ки саҳро дар зимистон,
Гули шавқам дигар чун мешукуфад.
Чи дилхунам, чи дилхунам ту кардӣ,
Ки аз шохи танам хун мешукуфад.

Намегӯям, худоё, ину вай деҳ,
Маро тахту кулоҳу тоҷи кай деҳ.
Шароби шишагӣ, гуфтӣ, ҳаром аст,
Худовандо, маро дар куза май деҳ.

Баҳори рафтаниро ранг зард аст,
Ҷудоӣ аз ватан бо доғу дард аст.
Ғуломиро ба озодон кӣ фармуд?
Ғарибиро насиби мо кӣ кардаст?

Мусофирам, мусофирам, мусофир,
Чӣ дилгирам, чӣ дилгирам, чӣ дилгир.
Ба кӣ ғурбат кунам аз доғи ғурбат,
Ҷавонпирам, ҷавонпирам, ҷавонпир.

Ба сад зулфи ҳавас дил бастӣ, эй дил,
Аҷаб бероҳаву чапдастӣ, эй дил.
На худро мешиносиву на моро,
Чу соҳибмансаби пулмастӣ, эй дил.

Ба ғайри дини ишқи ту, Худоё,
Қасам бар ту, дигар дине набошад.
Бихон, пайғамбаронатро бихон пас,
Ки ҷуз ишқи ту оине набошад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҳаво сарду ҳаво сарду ҳаво сард,
Ҳама зарду ҳама зарду ҳама зард.
Ба ҳар кас рӯ ба рӯ оям, бинолад,
Фақат дарду фақат дарду фақат дард.

Худо, доро бикун нодори моро,
Бубахшо ор ҳар беори моро.
Ба мисли дори Мансур он чунон кун,
Ки аз мо фахр бошад дори моро.

Чӣ бинам, беғараз кас ёри кас нест,
Маро беҳтар зи ман соҳибварас[1] нест.
Хӯрад моро замине, ки хӯронад,
Чӣ гӯям, чун замин ҳам беғараз нест.

Фаровон кун, Худо, сармояи ман,
Ки хеши ман шавад ҳамсояи ман.
Ба рӯзи сахт аз мардум чӣ нолам,
Чу шаб аз ман гурезад сояи ман.

Хазонрангиву нам дар дидаӣ, дил,
Гули вақти хазон хандидаӣ, дил.
Дарунхолии сарди беаловӣ,
Танӯри хонаи кӯчидаӣ, дил.

Ҳаво борону борон реза-реза,
Дилам танг аст чун чашми тиреза.
Худо, пур бекасам, ту ёри ман бош,
Ки бахти бад ба ман дорад ситеза.

Ба худ бад кардаам, бар кас накардам,
Хиёнат бар касе як хас накардам.
Ду дасти тори сар мондам, Худоё,
Сазоворам, ки фикри пас накардам.

---

[1] Соҳибварас-ворис, авлод, пушту қанат

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Надонам ғусса таг дорад, надорад,
Ба мо раҳме фалак дорад, надорад.
Ҳама пушту панаҳ дорад, дили мо,
Ягон соҳибдарак дорад, надорад.

Худовандо, маро чун офаридӣ,
Диламро ҳавзи пурхун офаридӣ.
Магар кам буд шодӣ дар хазинат,
Ки шодӣ кам, ғам афзун офаридӣ.

Шаби борону дасти беди гирён,
Чароғи кӯчаро дар каш[1] гирифтаст.
Дуо кардам, ки сӯзад хонаи ғам,
Дили ғамхонаам оташ гирифтаст.

Баҳори умр рафт, омад зимистон,
Ҳавасҳо дар сари ман шӯша бастанд.
Китоби зиндагиям нотамом аст,
Қаламро бо қаламдонам шикастанд.

Гаҳе аз қисмати талхат бигирям,
Гаҳе аз донишу фазалат биболам.
Аё душманавози ошнокуш,
Зи кини ту ва ё раҳми ту нолам.

Барои бастани мурғони озод
Замоне одамон дом офариданд.
Бародархониҳо доманду мо сайд,
Чаро моро чунин хом офариданд.

Зи дуду гарди оташҳои таърих,
Дили моро бубояд пок кардан.
Зи хоки мо бирӯяд то гуле боз,
Гили моро бубояд пок кардан.

---

[1] Каш-оғӯш

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Биё бо ҳамдигар печему сӯзем,
Чу пилта, то чароғеро фурӯзем.
Ба зулмат сохтан чун метавонем,
Ману ту аз нажоди поки рӯзем.

На банда-ст он, ки дорад рӯҳи озод,
Кашида бори андӯҳи ғуломӣ.
Дар озодӣ, вале мисли ғулом аст
Касе, ки бошадаш рӯҳи ғуломӣ.

Дареғо, одамӣ кӯтоҳёд аст,
Чароғи ёди ӯ дар роҳи бод аст.
Дар он ҷо пешпой мехӯрад боз,
Ки сад бори дигар дар чаҳ фитодаст.

Дарахти умри ман ҳосил надорад,
Ба ман ин зиндагонӣ дил надорад.
Кӣ ояд бар суроғам бе суроға,
Муродӣ хонаву манзил надорад.

Чӣ ҳолеву чӣ ҳолеву чӣ ҳоле,
Дили пур дораму дастони холӣ.
Чаро байни ману дунёст доим,
Малоливу малоливу малолӣ.

Китобу ман-ду моли бехаридор,
Ду гардолудаи як кунҷи бозор.
Тани хушкида дорад, чашми хунбор,
Қалам, ки бо сухан дорад сару кор.

Намехоҳам ба пирӣ тан диҳӣ, дил,
Ба худ тавба, асо бар ман диҳӣ, дил.
Ту, ки аз тухмаи озодагонӣ,
Ба турки вақт чун гардан диҳӣ, дил.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Баҳоре рафт, бо ӯ рангу бӯ рафт,
Ҷавонӣ дар суроғи орзу рафт.
Ғамамро рафтаму бар об гуфтам,
Ба худ печиду ларзид оби ҷӯ, рафт.

Зи абрӯи гиреҳат дил гираҳ зад,
Ғам омад боз шодиро зи раҳ зад.
Шуд ашк аз чашм бар доман гуреза,
Сипоҳи ғам ба ҷони бесипаҳ зад.

Ту боғи навбарӣ, ман боғбонат,
Ту ганҷи гавҳарӣ, ман посбонат.
Намонам раҳзани боди хазонро,
Гузар кардан ба боғи гулфишонат.

Гиреҳи банди абрӯи зимистон,
Нашуд аз шӯхии борон кушода.
Биё пушти ғами дунё нагардем,
Ки ғам чобуксавору мо пиёда.

Шамоли кӯча дорад нолиши пир,
Парешон мекунад хоби дарахтон.
Гул аз оғӯши сардат мегурезад,
Дили пирона дорӣ, эй зимистон.

Намедонам, ҳаво дар дил чӣ дорад,
На мегиряд, на мегардад кушода.
Чу шодихӯрдаи[1] базми баҳорам,
Ба ёди гул бигирам ҷоми бода.

[1] Шодихӯрда-касе, ки аз рӯи ихлосу эътиқод, чун арзи муҳаббату садоқат ба ёди касе қадаҳ мебардорад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ба сар монӣ арақчини ҳиҷозӣ,
Мусулмонии ту бошад маҷозӣ.
Чӣ судат мекунад ин тавбаи яъс,
Ки домони дилат набвад намозӣ.

Намонӣ, эй ғамат афсонаи дил
Саратро бар сари девонаи дил.
Зи чашмони алаврезат бигардам,
Бирез оташ, бисӯзон хонаи дил.

Ба ғамҳо моҷаро дорам, Худоё,
Сари дар сад бало дорам, Худоё.
Ду чашми чун гули вақти саҳар тар,
Ду дасти дар ҳаво дорам, Худоё.

Чӣ гуна пур шавад девони дарё,
Ки ҳарчӣ менависад, мекунад пок.
Фақат як мисраи шохоб кофист,
Гувоҳи табъи ӯ бар дафтари хок.

Агарчӣ рӯи хонаш нон набошад,
Касе доротар аз деҳқон набошад.
Мудом ин гӯшнамаст аз он кунад фахр,
Ки бе ӯ зинда як султон набошад.

Ҳама ғам дораду чун ман надорад,
Чароғи мурдаам руған надорад.
Зи сӯзам об шуд оҳан, фалак не,
Диле дорад фалак, оҳан надорад.

Ҷаҳонсозу ҷаҳондорӣ, Худоё,
Хабар дорӣ зи ҳар коре, Худоё.
Ду олам аз фиғону нола пур шуд,
Ҷаҳони дигаре дорӣ, Худоё.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ҳавои соф мехоҳад дили ман,
На Кӯҳи Қоф мехоҳад дили ман.
Аз ин дунё барои қавми тоҷик,
Каме инсоф мехоҳад дили ман.

Бар сари китфи ту подеворашон,
Қасрҳо сар бар фалак афрохтанд.
Гушнаи мардумхӯрон,эй барзгар,
Гардани доси туро каҷ сохтанд.

Дар китоби моҷарои зиндагӣ,
Кӯдакӣ оғози ширин будааст.
Кӯдакӣ бо рангу зеби дилкашаш,
Нақши гул дар банди қамчин будааст.

Аз таҷруба ҳеҷ чиз ноандӯхта,
Гаштем савору аспи мо бенухта.
Дар оташи тези фитнаҳои таърих
Рӯсӯз шудему мағзи мо нопухта.

Ту аҳли амал наӣ, суханпардозӣ,
Бо дӯст чу душману ба душман созӣ.
Не Рустаму не Қубоду не Ҷамшедӣ,
Эй ҳеҷ касе, ки бо касон менозӣ.

Як умр давидему тапидем, дареғо,
Наздик надидем ягон фосиларо боз.
Уштуркаши раҳгумзадаи қофилаи умр,
Бар сӯи куҷо мекашад ин қофиларо боз?

Илҳому қалам, ки дӯст бо ман буданд,
Чандест, ки аз сӯҳбати ман бигрезанд.
Дорандаи муфлисшударо мемонам,
К-аз ӯ ҳама ёрони куҳан бигрезанд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Пур ғиҷим шуд гардани шахдамзада[1],
Пӯст ҳамчун коғази шабнамзада.
Устухони оҳану фӯлодиям,
Химчаи аз боду борон хам зада.

Сард шуд оташи афрӯхтаам,
Харҷ шуд тоқати андӯхтаам.
Канда шуд дар раҳат, эй дерсуроғ,
Кӯки чашмони ба дар дӯхтаам.

Гар набошад чеҳраи шаб офтоб,
Аз чӣ тобон шуд чу шаб шуд беҳиҷоб.
Роз дар роз аст ин дунёи роз,
Рӯй пиндориву мебинӣ ниқоб.

Дар диле, ки ҳавас намемондаст,
Оташе дар нафас намемондаст.
Корвон рафт, барнамегаштаст,
Бонги ҳузни ҷарас намемондаст.

Оҳи ман дуди кабоб аст, дилам месӯзад,
Ашк ҳамчун намакоб аст, дилам месӯзад.
Хонаи душманам обод диҳад ҷом ба лутф,
Заҳр дар ҷоми гулоб аст,дилам месӯзад.

Ба қалам доғи ту гӯям, қаламам месӯзад,
Ба алам ёди ту гӯям, аламам месӯзад.
Ба хаёли ту, ки ҳар шаб ба аёдат ояд,
Зи ғами сина чӣ гӯям, ки ғамам месӯзад.

Ҳаваси рӯи банури ту , ки кардам имшаб,
Дидаи хираи пиронаи ман нур гирифт.
Сӯхт ангишти дилу лахчаи афрӯхта шуд,
Оташи ишқи ту дар синаи ман қӯр гирифт.

---

[1] Шахдам-сахт, чизе,ки бо душворӣ кушода мешавад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Зиндагӣ гуфто балоям, дар балош андохтам,
Гуфт: тимсоли хатоям, дар хатош андохтам.
Дар шикасти нафс додам зӯри дунёро шикаст,
Зиндагӣ дар гарданам буд, зери пош андохтам.

Аз баҳори қадди сабзат ҷону ҳам тан гул кунад,
Остин гулрез гардад, даври доман гул кунад.
Дар зимистон гар шабе бар хотири ман бигзарӣ,
Шохаи бебаргу бори бахт дар ман гул кунад.

Ба борони маломат гулфурӯш арчи сазовор аст,
Харидори гул аммо дар ҳалоки гул гунаҳгор аст.
Замона аз зиёни дигарон чун суд меҷӯяд,
Ба мисли моли чинӣ исмати мардум ба бозор аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХУРШЕДРО БА ХОНАИ ДИЛ РАҲНИШОН КУНЕД

ҶАЗО ВА САЗО

Аз захми табар чу нахли тар хаста шудем,
То бар табари табарзанон даста шудем.

БЕ ПОСУХ

Дар маҷлиси айш хун бигиряд,
Бар шиша чӣ ғам расида бошад?

ИНТИЗОРӢ

Чароғи роҳ шуд чашмам,
Ту рафтиву намеоӣ.

САВТИ ИШҚ

Ба савти нарми бода хӯ гирифтам,
Маро бонги муаззин хуш наояд.

ЧАРОҒИ РӮЗ

Дил даруни синаи торик месӯзад чу доғ
Рӯз ҳам дар хонаи торик месӯзад чароғ.

ЭЙ КОШ

Кардам рухи сурхро чу зар зардовӣ,
Эй кош, ҷавониро ба зар бифрӯшанд.

ХАЗОН

Умр рафту баргу бори орзӯ дар дил намонд,
Баргҳо фасли хазон тарки дарахтон мекунанд.

ДАЪВАТ

Эй дарунторик, шамъи хонаи дил барфурӯз,
Кӯр ҳам дар шаб чароғашро фурӯзон мекунад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

БОЗИХУНУК

Эй боди хазон рӯи хунукат дар гӯр,
Ту омадиву маҷлиси гул вайрон шуд,

ЗИНДАГӢ

Гул ва гулчину баҳор…
Чашми гулчин ба гул аст,
Чашми мори таги гул бар гулчин.

ЗИЁРАТ

Қадами мо нарасад то ба дари хонаи дӯст,
Ба зиёрат, ки биоем, ба сар меоем.

ИШҚИ ШАБМОНДА

Ба пирӣ омадӣ, ишқи алавгирам,
Ман аз меҳмони шабмонда алохонам[1].

ГУЛИ ВАҚТИ ХАЗОН

Бигӯ дилро ба пирӣ дил набандад,
Гули вақти хазон ҳосил набандад.

ҒАФЛАТ

Нигаҳ дар чашми ту майли шино дорад,намедонад,
Ки он ҳавзи дарунгирдоби таҳдор аст.

КӢ МЕДОНАД

Якчанд задем лофи хушрангиву бӯ,
Рафтем чу гул, чу хас бимонем, намонем.

ЗОҲИРУ БОТИН

Рухи рухбози оина гувоҳ аст,
Ки рӯи пушти оина сиёҳ аст.

АЙ ГУЛ

Дар шабнами субҳ, гул накун саршӯӣ,
Хори сари девор тамошо дорад.

[1] Алохон - хавотир, ташвиш

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

НОДОРӢ

Сияҳрӯзии мо, эй ҷони саргардон,зи нодорист,
Чароғи аҳли сарват дар зимистон ҳам намемирад.

ЧӢ ГУЗАШТ

Дар хилвати боду гул надонам, чӣ гузашт,
Гул ҷома дариду бод ғавғо дорад,
Хори сари девор тамошо дорад.

ЧАШМИ ХОНАСӮЗ

Дар хонаи дил оташи ғам афтодаст,
Аз чашм гумонбарам, ки оташбоз аст,
Чашме, ки ба ҳамсояи худ носоз аст.

ХОҲИШ

Як субҳ аз даричаи мо сар намехалад,
Хуршедро ба хонаи мо раҳнишон кунед.

ҚАЗОИ ХУФТАН

Қазо шуд хуфтану бонги азон нест,
Худо, хоби муаззин бурда бошад.

ТАЛХОШИРИН

Надорад талхакови рӯзгори талх асар дар ман,
Зи ширинии ҷонам мекунад маргам даҳан ширин.

ДИЛИ ПИНАДӮЗ[1]

Дилам аз духту дӯзи чоки сина
Сари ангушти марди пинадӯз аст.

ҲИҶОБИ ЗОҲИРУ БОТИН

Нагирад сатри аврат пеши бесатр,
Ҳиҷобу сатр агар дар дил набошад.

ГИЛА

Ба тулӯъи субҳ нолид чароғ вақти мурдан,
Ки шаби сиёҳи мардум ту куҷо гуреза будӣ?

---

[1] Пина- дарбеҳ, пинадӯз- кафшдӯз,кӯҳнадӯз.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТОҚАТ

Зиндагиро ранҷ додам шаст сол,
Офарин бар тоқаташ,
Таркам накард.

ЛАБХАНДИ ЗАНГӢ

Субҳ лабханди шаби зангист,
К-ӯ ба ашки гули сағира[1] механдад.

ГАРДАНКАҶ

Дос умре мекунад гандум дарав,
Лек доим, бингарӣ гарданкаҷ аст.

РАҲПО

Ҳама хобу
Чароғи кӯча бедор аст,
Чу чашми роҳбини модари зор аст.

ШУКРОНА

Ғам ҳаст, дило, ки карда обод туро,
Гар ғам накунад, кӣ мекунад ёд туро.

БАЪДИ ТУ

Баъди сари ту ханда дигар дар лаби гул нест,
Гулшан ҳама мотамзадаи ҷомақабо аст.

ДАРЕҒ

Пур аз доғи пушаймонӣ, сазои ман,
Ба поён мерасад девони умри пурхатои ман.

САМАНДИ УМР

Тук-туки соат ба гӯшам мерасад ин лаҳза чист?
Он садои наъли аспи умри дартози ман аст.

РӮИ МАРҚАД

Рӯи марқад шукуфтани гул чист?
Зиндагонӣ ба марг механдад.

---

[1] Гули сағира – гули баҳориест аз қабили гули зардаку сияҳгӯш, ки ранги парида дорад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БАХШИШ

Рафтаниям,
Узр мехоҳам,
Кадхудои саро,
Ғамат додам.

РОЗ

Кӯру бино, ки аз ин роҳ ба ҳам мегузаранд,
Сари бино зи чӣ хам бошаду кӯр аз чӣ баланд?

САХОВАТ

Нигоҳи гушнае аз хони доро луқма медуздад,
Саховат бин, ки дуздиро чӣ сон нодида мегирад.

ГУЛИ АРМОНӢ

Барф меборад,
Дар кучҷое як гули ночида мемирад,
Ормонҳои шукуфтанро ба зери хок хоҳад бурд.

ЭЙ ЗИМИСТОН

Бас ҷавонхунӣ,
Эй зимистон,
ҳурмати мӯи сафедатро бидон.

ТӮҲМАТЗАДА

Нигоҳамро
Ба боғи ҳусни ту диданд,
Ба дуздӣ муттаҳам карданд,
Кунун дар хонаи чашми тарам бечора зиндонист.

ИНТИЗОРӢ

Агар шабмондае дар раҳ намедошт,
Чароғи раҳ тамоми шаб намесӯхт
Чу модар дар раҳи фарзанди шабгардаш.

АЗ ТУ БА ТУ

Аё барно,
Заратро кардаӣ зангӯлаву аз дузд менолӣ?

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

НАМЕДОНӢ

Намебинӣ,
Дили сода,
Ба пушти ҳар лаби хандон
Сафи дандон камингир аст.

АЗ КӢ НОЛАМ?

Аз одамон чӣ нолам,
Оина ҳам дурӯяст.

ҒАФЛАТ

Шаби торик,
Меборад,
Дили тангам,
Чароғи хонаам рӯған надорад.

ДИЛДОРӢ

Чӣ мегӯӣ?
Зимистон сард хоҳад шуд?
Туро аз оташи дил гарм хоҳам кард.

ДУДИ ДИМОҒ

Сияҳ шуд пардаҳои дил,
Кӣ мегӯяд;
Димоғи сӯхта дуде надорад?

ОСОНУ МУШКИЛ

Дӯст шудан осон,
Дӯст будан мушкил.

МАНУ ТУ

Ту одами хокии манам афлокӣ,
Дунёи ману туро дигар сохтаанд.

ФИРЕБИ УМЕД

Шишта будам ба сари хони ғами танҳоӣ,
Луқма афтод зи даст,
Шод гаштам, ки касе ёдам кард,
Дили ношод будаст.
Нолиши хастаи дарвоза баромад, ки бихез,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Хестам,
Бод будаст.

БАҲОРИ ҶАНГЗАДА

Ҳаво,ки тир меборад,
Ғами вофир[1] меборад.
Баҳор имсол мегиряд,

Чу як ғамдор мегиряд.
Лаби як гул намехандад,
Худоё хор мегиряд.

ТО КАЙ?

Замин то кай намеларзад,
Фалак то кай намеафтад,
Ҷаҳон то кай наметаркад,
Худо то кай намегирад
Лаҷоми бандагони белаҷомашро?

САФЕДОРИ САПЕДА

Осмон чун пинадӯзи[2] гунг
Мӯзаи ҳафтдодаронро[3] мезанад мех.
Вақт ҳамчун пири сарсахт
Аз сафедори сапеда
Каҳкашонро мезанад поя,
То наафтад ҳамчу девори Бухоро ногаҳон аз бех.
Зиндагӣ
Вайронаҳои ҷаҳли одамро
Мекунад обод.

ТАСАЛЛО

Рӯз мефавтид,
Осмон рӯша ба хун мешуст,
Мурғи ҳақ мегуфт:
Ин ҳанӯз охири дунё нест.

---

[1] Вофир-фаровон
[2] Пинадӯз-кӯҳнадӯз,кафшдӯз.
[3] Ҳафтдодарон – номи ситораи ҳафтдодарон

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ИЛТИҶО

Ҳамин як шаб,
Фақат як шаб
Чароғи рӯшани ман бош.
Ҳамин як шаб,
Фақат як шаб
Баҳори гулшани ман бош.
Ту ҷонӣ,
Дар тани ман бош,
Ки метарсам «шаби дигар шаби мо нест».

ҒУРБАТЗАДА

Ман ғарибам,
Сар ба болинам,
Такядорам модарам нест,
Дар барам ҷуз бистарам нест,
Шамъ обам мечаконад.

ПО ДАР САФАР

Баҳори пираму по дар сафар дорам,
Ман имшаб охирин барги гули ишқу ҳавасҳоро
Ҳаводори[1] ту хоҳам кард.

ТАШВИШ

Ҳамчу аспи пир
Дам ба дам кул мехурад[2] дил,
Оҳ метарсам,
Бори ман дар нимароҳи умр меафтад.

АШКИ ҲАСРАТ

Дар хазон ғунча аз чӣ мегиряд?
Ношукуфта баҳор охир шуд.

---

[1] Ҳаводор –талошак, ширинӣ ва мағзу чағзе, ки ҳангоми шодиву хурсандӣ мепошанд.
[2] Кул хурдан – пешпо хурдани моли лағна

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ҶАЗР[1]

Ба ашки худ бишӯяд осмон рӯи сиёҳашро,
Худоро шукр,
Ситамгар мекашад заҷри гуноҳашро.

ШИРИН ШУД

Номат ба забон рафт,
Даҳон ширин шуд.
Ҷон лаззати ишқ ёфт,
Ҷон ширин шуд.

ФАЛАКЗАДА

Гар ба як чашм фалак халқи ҷаҳонро бинад,
Мо ҳамон дар тарафи дидаи кӯраш бошем.

ТӮФОНИ ХУФТА

Хотири ҷамъи замон хоби парешон дорад,
Фанди оромии баҳр аст, ки тӯфон дорад.

АКСИ ДАР ОБ

Сурати рӯят ба чашмам ҷои хоб афтодааст,
Моҳ аз пориса дар ҳавзи пуроб афтодааст.

ЧАРОҒИ ДИЛ

Чароғи шаҳрро куштанд,
Дилам имшаб ба ҷои ҳар чароғи мурда месӯзад.

БУХОРИРО ФУРӮЗОН КУН

Бухориро фурӯзон кун,
Зимистонро,
Биё, бар кӯча меронем,
Ки ҷои ин хунукрӯ хонаи мо нест.

---

[1] Ҷазри гуноҳ – заҷри гуноҳ, ҷазо

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

НОЛАҲО ФАРДИСТ

Ду кафтар зери як порисаи боманд,
Вале ҳар як
Ғамашро тоқа менолад.

ХАЁЛИ КӮЧАГАРД

Ҳаво абрист,
Меборад,
Хаёли кӯчагард аз кӯчагардияш намемонад.

ЧАРОҒИ РӮЗ

Субҳи пирӣ ҳам дамиду дил намонд аз сӯхтан,
Рӯз ҳам дар хонаи торик месӯзад чароғ.

БӮСАИ ХУРШЕД

Як нигаҳ бар рухи ту кард дилу рафт зи даст,
Тоқати бӯсаи хуршед надорад шабнам.

БАРРАИ БЕОЧА

Барраи беочаам,
Рӯ ба ҳаркӣ оварам,шохам занад.

ХУДКУШӢ

Тангии чавлонгаҳи амвоҷ кори соҳил аст,
Мавҷҳои тундхӯ аммо сари ҳам мехӯранд.

АЗ НОЧОРӢ

Чу дарёро ғами соҳил набошад,
Умеди сабзаи соҳил ба борон аст.

ОҚИБАТИ СОЯ

Бинои кӯҳна меғалтад,
Таги девор монад сояи девор.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОШҲАЛОЛ

Аз дари қисмат намегирӣ ба ҷуз оши ҳалол[1],
Луқмаи чун луқмаи чупон, дило, ошат шавад.

АГАР

Ҳар чароғе гирди худро гар кунад рӯшан,
Кӯчаи торик нуристон шавад.

ХУНБАҲО

Чашми хоболуд огаҳ нест,
Субҳ дар хун мешукуфад.

БЕ КАЛИД

Қуфли ман маро намемонад,
Ки шавам ба хонам ворид.

НАПУРС

Кори дунёро напурс:
Боғбон аз дузд дар ранҷ асту дузд аз боғбон.

МИРОБРО БИГӮ

Дигар ба абру раҳмати борон умед нест…
Миробро бигӯ:
Эй дар гулӯт заҳр шавад оби хурдаат,
Гулҳои сабз дар лаби ҷӯ ташнамур шуданд.

ҒУБОРИ ҒУРБАТ

Ҳавои шаҳри ғарибӣ ғубори ғам дорад,
Нафастангам.

ОЛЛОҲУ НАСИБ

Марг гулчин асту мо гул,
Боғбон бас дилкушод,
То шукуфтан, эй баҳори умр, аллоҳу насиб.

---

[1] Оши ҳалол-ноне, ки чӯпон ба ивази муздаш аз молдорон мегирад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХАНДА ДАР АШК

Чу чашми ман чунин маҳзун кӣ механдад,
Чу лола дар миёни хун кӣ механдад?

ЭЙ ХУДО

Эй Худо,
Як кӯча рӯшан нест,
Хонаи нур дар куҷо бошад?

ГАНДАПИР

Зиндагонӣ дар канораш гӯшагирам кардааст,
Эй Худо,
Ин пирбева гандапирам кардааст.

ДАСТИ ПУР

Кай равад даст сӯи кисаи холӣ,
Кисаи пур бош.

ДУШМАНИИ ДӮСТ

Хуни шиша мехӯрад ҷоме, ки хандон мешавад,
Дӯст коре мекунад, ки хасм ҳайрон мешавад.

МУРҒИ ОЗОД

Рӯҳ дар ин қафаси танг намонад бисёр,
Мурғи озодпараст аст,
Қафас мешиканад.

ЯК ШАБ

Бод менолад,
Осмон чеҳраи гирифтае дорад,
Меборад.
Ин қадар аз чӣ
Боз мотам гирифта бошад шаб?

БЕХОБӢ

Бояд бихобам,
То ғам бихобад,
Не ман бихобам,
Не ғам бихобад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ДАР ҚОФИЯВУ САТР

Дар қофия наздиканд
Дороиву доноӣ,
Дар сатр ҷудо аз ҳам
Ду пояи дунёӣ.

СУФРАИ САГКАНДА

Ватан гуфтам,
Фиғоне аз дилам хест,
Куҷо буд,
Чашми кадбону куҷо буд,
Ки ин суфра ба дасти саг фитодаст?

АШКИ ПУШАЙМОНӢ

Аз минбари сиёҳи ҳаво гиря мекунӣ,
Ашкат ба рӯи мурдаи гулҳо чакон- чакон.
Таъзиягӯи куштаи худ гаштаӣ, хазон.

БАҲОРИ МАРДУМХУРОН

Арақ мерезад аз рӯи баҳору дона мекорад,
Чу деҳқон худнахур, мардумхӯрон аст.

ИСТ

Эй боди сард,
Ист,
Рӯзе баҳор аз гузари мо гузаштанист.

УМРИ ГУЛ

Беҳтарин умр умри гул бошад,
Умри як ҳаёт бо ханда,
Умри пур аз шукуфтану зистан.

ДИЛИ РАҲПО

Дили раҳпо,
Ки чашмат роҳ мебинад,
Азизе дар сафар дорӣ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТАЛОШИ РАҲОӢ

Зиндагонӣ, банди поямро кушо,
Бандагиро марг хонад селаи озоди ман.

БОШАД МЕШАВАД

Рӯз бошад,
Соя пайдо мешавад.

ҶАРО?

Шамъро ҷанги шаби тор натонист кушад,
Бимирад аз нафаси сарди яке хоболуд.

Ё ИН, Ё ОН

Дар даҳони ом бошад меҳри ом,
Ё дар он нон менихӣ, ё ки лагом.

МАСЛИҲАТЕ

Гилеми хонаи дилро бишӯед,
Агарчи қиммат аст он, чиркгир аст.

БИЁ

Поят намекашад ба дари дида бигзарӣ,
Ман кӯчаҳои ёди туро об мезанам.

БАҲОР МОНДӢ

Рафтиву барнагаштӣ,
Ҳамчун баҳор мондӣ
Дар хотири дили ман.

БО ОШЁНАТ БОШ

Оҳ,баргард,
Мурғи аз сармо гурезон,
Ошёнат ошёни зоғ хоҳад шуд.

РОЗ

Шаб,надонам, чӣ мекунад бо боғ,
Ҳар саҳар чашми гул намолуд даст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ИШОРА

Накун хомӣ,
Баҳори сабз муздури хазон аст.

БОЯД СӮХТ

Гар набошад шабфурӯзии чароғ,
Субҳ раҳгум мезанад.

ДАРЕҒ

Дареғи рафтани ту,
Баҳори бахти маро бурдай, намеорӣ.

ШОЯД

Шояд олам ба чашми мурғи қафас,
Панҷарадор чун қафас бошад.

АГАР

Тавонӣ гуфт:
Ман ҳам зиста будам,
Чу шаб субҳе бизоиву бимирӣ.

ГУНОҲ

Гуноҳи ту ҳамин кофист, эй рӯз,
Ки шабро бар сари мардум шинондӣ.

ОҲ, ИН ДИЛ

Натонистам,
Дили бероҳаро дар раҳ дарорам,
Ба ин девона дигар гап надорам.

САҲВ

Чунин аз дасти дил синахаробам,
Хато кардам,
Ки ин бехонаро хонахудо кардам.

МУҲИТ

Чашма дар партовгаҳ ҷӯшад агар,
Ҳар қадар ҷӯшад, шавад нопоктар.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МИСРАИ ШАБ

Рафтаӣ,
Дигар намеоӣ ба ёд,
Мисраи дар хоби шаб гумгаштаӣ.

ЧӢ ГӮЯМ

Чароғи раҳ чӣ медонад,чӣ гапҳост,
Даруни хонаи торики мардум.

СУРОҒИ ҶАВОНӢ

Баҳор омад,
Равам аз ӯ бипурсам:
Ҷавонии маро дар раҳ надидаст.

НАШЪАИ ЁД

Қадди сабзи туро ба ёд орам,
Ман хумори баҳор мешиканам.
Мехалад сӯзани ғамат бар ҷон,
Нашъамандам, хумор мешиканам.

ЧӢ СУД

Боз ин қавми сияҳпӯшида
Бар сари куштаи худ ҳамчу хазон мегиряд.

УМЕДИ ТАНҲОӢ

Кӯки чашмам канд[1].
Кас намеояд,
Камбағал бе хеш аст.

ҚАСД

Намеоӣ,
Наё,
Имшаб ғаматро як нафас хуфтан намемонам.

ХОНАИ МОР

Мекунад рост каҷравонро гӯр
Гӯр шояд, ки хонаи мор аст.

---

[1] Кӯки чашм кандан-интизории бисёр зиёд кашидан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ФИРЕБИ РАҲОӢ

Мурғаму гирифторам,
Аз қафас раҳо карда
Риштае ба по дорам.

ДИЛГИРИФТ

Дилма гирифтаӣ,
Эй умри дилгирифт, даме дилкушо биё.

ДЕРСУРОҒ

Сард шуд оташи афрӯхтаам,
Сарф шуд тоқати андӯхтаам.
Дар раҳат канда шуд,эй дерсуроғ,
Кӯки чашмони ба раҳ дӯхтаам.

ИБРАТИ БАҲОР

Чашми баҳор гирён дар мурдаи зимистон,
Оқил намешавад шод аз марги душмани ҷон.

ҶОНХАЛОСӢ

Ба оби чашм, дидам, оташи дардам намемирад,
Ба гулҳавзи шароб андохтам ин ҷони сӯзонро.

ТАБИ ТАНҲОӢ

Таби сӯзон дорам,
Ин шаби боронӣ
Бистарамро таги борон монед,
Бистарам месӯзад.

ҲАВАС

Рашкам аз пироҳани туст,
Ки ҳамоғӯши тани туст.
Мурғи чашми гушнаи ман
Бо умеди хирмани туст.

ШАБИ ҶУДӢ[1]

Шаб…
Шаби бе ситораи ҷудӣ.

[1] Ҷуд,ҷут-туман, ҳавои рутубатнок.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Эй Худо,
Ҷудро парешон кун,
Парчами субҳро парафшон кун,
Корвони умед дар роҳ аст.

ДАМ ҒАНИМАТ

Дурият кӯрии қисмат бошад,
Эй биё,
Фурсате чанд бидуздем аз ин кӯрбахил,
Дам ғанимат бошад.

РАҲЕ ПАЙДО КУН.

Раҳнамои ҳама будӣ,паси бегона магард,
Шарқи раҳгумзадаам, боз раҳе пайдо кун.
Зи дами боди дигарҳо чӣ кунӣ нола чу най ,
Рав,
Чу дарё ба тапидан ғазале иншо кун.

ҶӮЁИ НУР

Раҳи ояндаи мо мӯйсифат борик аст,
Эй Худо,
Нур бидеҳ,
Роҳи сафар торик аст.

БИДОН

Биност барои хунхӯрӣ пашшаи кӯр.

ҚАВМИ НУР

Вуҷуди хокии мо мекашад моро ба сӯи хок,
Зи қавми нур бояд буд.

ШОДИМАРГ

Бо парчами сафед баромад шаби сиёҳ,
Дидиву шодмарг шудӣ,
Эй чароғи роҳ.

ОТАШАМ

Оташам,
Оташам,
Хокистари сардам макун.
Эй Худо,
Эй Худо,
Мӯҳтоҷи номардам макун.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БА КӢ НОЛАМ

Дар оташбозии саври алавбоз,
Худоё,
Сӯхтам аз сӯхту сӯз.
Чу дасти осмон обиларез аст,
Ба кӣ нолам шаб аз он меҳнати рӯз?

АНДОЗИ ЗАМИН

Рабудӣ аз танаш пироҳани гул,
Замин,
Андози ту бисёр вазнин аст.

БАҲОРИ ОХИРИНИ КИСТ

Баҳор омад,
Баҳори охирини кист?
Нигоҳи гул,
Нигоҳи вопасини кист,
Ки боди сард оҳи сардро монад.

БУБАР

Буданат роҳати дил буду намонд.
Ғуссаат заҳмати ҷон асту нарафт.
Ё биё,
Ё ки бирав аз ёдам.

МУҚИМИ АМОРАТИ ҒАМ

Дар мулки ишқ
Булҳавасон қасршин шуданд,
Моро ба ҷуз амрорати ғам ҷои зист нест.

ДИЛТАНГӢ

Дараки субҳ нашуд,
Ин қадар дуру дароз аст шаби раҳпоӣ.

АЗ КӢ БИПУРСАМ

Ман ғарибам дар даҳр,
Кӯ яке таҳҷоӣ,
Ки бипурсам аз ӯ:
Дари ин кӯчаи сарбаста куҷост?

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХИҶОЛАТИ СУБҲ

Субҳ бе муждаи дидор омад,
Хандаи субҳ хиҷолатзадааст.

АҚИДАИ ХАЗОН

Хазон мегуфт:
Зари зардобрӯ беҳ аз гули сурх аст.

БОЯД ЗИСТ

Фурсати умр агар беш зи як соат нест,
Бояд он соат зист.

ЯКЕ МЕГУФТ

Яке мегуфт,
Аҷаб мегуфт:
Хатои баччагӣ афсӯси пирист.

ПАС АЗ ТУ

Ҳавои хотирам олудаи дуд аст,
Пас аз ту субҳ лабханди ғамолуд аст.

ЧУНИН АСТ

Зиндагӣ фалсафаи тадбир аст,
Бебарор аз ҳама домангир аст.

ХАНДОН ШАВ

Ба шабнам шустушӯ кардӣ гули рӯро,
Ба як лабханд бозаш офтобӣ кун.
Ғубори ғуссаро з-оинаи дил шӯ,
Ба дарёи табассум нарм обӣ кун[1].
Ғами дунё нахӯр, дунё ба ғам хӯрдан намеарзад.

ДАР ПАИ ГУЛИ МАТЛАБ

Канори роҳи рафтомад,
Гули ночидабахте нест,
Ба ҷуз гарди сабукпоён,
Ба ҷуз санги карахте нест,

[1] Обӣ кардан-ба об партофтан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Гули бечанги худрӯро
Ман аз бероҳа мечинам.

ДИЛИ ВАСВОСӢ

Дили ман ҳамчу васвосӣ
Хаёли худкушӣ дорад
Худашро оқибат дар ҳалқаи мӯи ту овезад.

ШАРОРИ САНГ

Сари сахти дилам бархӯрд бо санги дили сахтат,
Шарори ғусса мехезад.
Аз он тарсам,
Худо нокарда сӯзад хонаи сабрам.

ДИЛРО ЧАРОҒ КУН

Озурда аз ҳама,
Камтар димоғ кун[1].
Дунё агар шаб аст,
Дилро чароғ кун.

ДИЛИ ТУ БО МАН НЕСТ

Тани ту
Ҳамчунон лонаи холӣ аз ман.
Дили ту
Мурғи хушхон, ки ба боғи дигаре мехонад.

ТАҚДИР

Хоксорӣ нест ин, ки дар ғубор олудаем,
Зиндагӣ моро чунин дар гарди раҳ биншодааст.

БИДОН

Чу попӯшӣ
Ба пои он, ки сар монӣ,
Ба манзил чун расад, беруни дар монӣ.

---

[1] Димоғ кардан – ранҷидан, озурда шудан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЧӢ МАҲЗУНӢ?

Орзӯҳои сабзсӯзатро
Дар биёбони дарду ғам бинам,
Соя карда ду чашми сурхатро
Лолаи тар ба сояҳам бинам.
Мон хазонрагӣ,
Фасли гул кардану шукуфтанро
Кун ба лабхандае шукуфонтар.

ЁДИ ҶАВОНӢ

Ба ёди навҷавонӣ хоб кардам,
Баҳори мурдаро дар хоб дидам.

ФАТВО

Ба майхорон расон фатвои пири майфурӯшонро:
Шароби сеталоқа бе ҳалола ҳам раво бошад.

ПАРЧИНАМ НАКУН

Парвоз мехоҳам, фалак,
Бар хок парчинам накун.
Шоҳин манам,чун кабки ром
Дасту даҳанбинам накун.

МИЁНБАСТА

Се ҷой бубастанд миён панҷаи моро,
То дар талаби хеш миёнканда набошем.

ҲАВСАЛАИ БУТТАРОШӢ

Ҳама ҷо бути шикастаст, биё, ҳавсала бин,
Тешаи буттарош аз паи кор аст ҳанӯз.

КАМУ ЗАМ

Роҳ кӯтаҳ кардаему дар қадам афзудаем,
Аз ҳисоби умр кам кардему ғам афзудаем.

БОРИ ҚАЛАМ

Чӣ сангин аст бурдан бори дарду ғуссаи моро,
Қалам,бин, саркашол аз хат ба хат кулхида[1] мегардад.

[1] Кулхидан-сулфаи канда-кандаи доимӣ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

АЗ ҲАМСОЯИ БАД ПАНОҲ

Тавонам кард илоҷи душмани дур,
Худо ҳамсояро душман насозад.

ДАРВОЗАИ ДИЛ

Чашм дарвоза-ст,
Агар қулф аст,
Ишқ дар беруни дар монад.

АГАР

Чароғи хонаҳоро чун кушад давлат,
Кунад мардум ба хоби бемаҳал одат.

МИСРАИ ЧАШМА

Чашма як мисраи равон гӯяд,
Бол бахшад суруди дарёро.

МЕСӮЗАМ, КИ ЗИНДААМ

Бисӯз, эй дил,
Бисӯз, эй дил,
Чароғ аз сӯхтан монад, бимирад.

АЛОМАТИ БОРОН

Ин қадар гарм шуд имрӯз ҳавои ёдат,
Пушти ин гармӣ, аҷаб нест, ки борон бошад.

ХАБАРКАШ

Ба роз гуфт гул аз бӯи хуш ба хилвати бод,
Ба гулфурӯш расид ин хабар ба одати бод.

ТӮФОНИ ҚАТРА

Шиша дар маҷлиси мастон ба забон меояд:
Дили ин қатраи ором пур аз тӯфон аст.

ОТАШИ ГУЛРӮ

Алав бошад шаробу гул намояд,
Чу тифли соддаҳӯ худро насӯзон.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ГИЛАИ ҲАҚ

Ба гӯши шиша пилта бо забони роз мегӯяд:
Барои беғамон ман сӯхтам,ту рӯсияҳ гаштӣ.

ҶАВОБИ РОСТ

Ба хазон ба чашми таҳқир назар намудаму гуфт:
Манам он баҳори хушрӯ, ки як ошиқаш ту будӣ.

ҒУРРОСИ ЗИМИСТОН

Паси дарвоза ғуррас мезанад бод,
Зимистон ҳам саги гиранда дорад.

ДАР ПАЙРОҲАИ ФАРДО

Ман аз шаброҳаи таърих,
Имои шӯъла мекобам,
Ки мехонад ба як фардои ободам.

ЧУНИН ХОҲАД ШУД

Оқибат панҷаи камонкашро
Ақл хоҳад канд
В-устухони тӯфангро рӯзе
Занг хоҳад хӯрд,
Дар замине, ки зиндагизеб аст,
Марг хоҳад мурд.

БЕҲУДА

Якчанд ба зиндагӣ задам каллаву пӯст[1],
Он ҳам ба муроди душману ҳасрати дӯст.

ХАЁЛИ ГУМҶӮ

Дар шаҳри бечароғ
Дил пешпоӣ мехӯрад имшаб чу моли пир.
Дар тирамоҳи ёдҳо ҷӯёи кистӣ,
Имшаб хаёли пир?

СӮЗИ УМЕД

Дар оташи умед
Бо сӯхтан чу дег
Шаброву устухони худамро кунам сафед.

[1] Каллаву пӯст задан-часпу талоши сахт кардан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

КӮРГИРЕҲ

Нохуни хаёл хун шуду накшудем
Як кӯргиреҳи зиндагиро ҳаргиз[1].

ХОТИРИ ҒАРИБ

Ҷамъ кай бошад ба ғурбат хотири марди ғайриб,
Об аз соҳил бурун гардад, парешон мешавад.

ЗОЯНДА

Зиндагӣ дард аст,
Дарди зоянда.

ВАЛЕ БОЯД ХАНДИД

Хандаи гул марги гулро мекунад наздик.

БИДОН, КИ…

Кӯтаҳумр аст
Дарахте,ки ба баҳра мерасад зуд.

ОҲ АЗ ИН ИНСОН

Ҷанг…
Осмон остонаи пурхун…
Зиндагӣ мурдадори беҳуш аст.
Ин баҳори охирини кист,
Ки чу тобут махмалинпӯш аст?
З-офаридан Худо пушаймон аст.

ЧАРОҒИ УМЕД

Шаби барфӣ…
Шаби дамдузд…
На овозе,
На парвозе…
Чароғе хира месӯзад
Канори кӯчаи холӣ.

БОДИ ГУЛГАРДОН

Боди гулгардон,
Аз қудумат умед мерӯяд.
Аз диёри баҳор меоӣ.

---

[1] Кӯргиреҳ- гиреҳи бисёр сахту мушкилкушо.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БАҲОРИ ГУМКАРДА

Тирамоҳ аст,
Бар канорам, ки аз ту гул мекард,
Барнамегардӣ.
Ту баҳори гузаштаи умрӣ.

МУРДАШӮИИ ХАЗОН

Бар тани гулҳои хазонкушта
Об мерезад,
Мурдашӯяст абри боронӣ.

ХАВОТИР

Шаб…
Бод мекӯбад дарамро,
Дарзаданҳои шабона бебалое нест,
Боди дарзан кошки шабмондае бошад.

ЧАРОҒИ РАҲНАМО

Раҳмгумзадагони шоми бӯрониро
Ту нури чароғи рӯшани равзанаӣ,
Эй ишқи ватан.

НАМЕХОҲАМ

Худо,
Роҳи ғарибиҳо шавад кӯр,
Намехоҳам, кафи хоки ватанро,
Ғариби куштае бо худ кунад гӯр.

БИЁ, ЭЙ ДӮСТ

Бо умеди ғуссамаргӣ бас,
Эй биё, дӯст, шодимаргам кун.

ОТАШИ ДАРУНСӮЗ

Зери хоканд ин қадар дилҳои оташбор,
Хок шояд дарунӣ месӯзад
Чун зуғоли тар.

ШАБИ ФАЛҒАР…

Зимистон дар паси дарвоза мегиряд,
Чароғи рӯшане дар равзани кӯре
Аҷаб беҳуда месӯзад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БИҲИШТИ БЕОРЗӮ

Дӯзахиро умед дар пеш аст,
Дар биҳишт орзӯ намемонад.

МУРДАХОК

Оғӯши бемуҳаббат
Саҳрои мурдахок аст.

МАРГИ ШАБНАМОНА

Беҳтарин марг аст
Ҳамчу шабнам ба рӯи гул мурдан.

ЁДИ ШАБМОНДА

Равзани бастаи хаёламро
Дасти ёде ба шаст мекӯбад,
Ёди гумкардароҳи шабмонда.

ҒАМИ ХУФТА

Накун,мурғи саҳар,фарёд,
Ба як ҳоле
Ғамамро бо суруди нола хобондам.

ОТАШГИР

Сурхчашмиҳо ҷавонӣ ҳамчу оташгир кард,
Чун хамираш нарм охир оташи тақдир кард.

НАМЕШАВАД

Шаб чӣ торик аст,
Бе чароғе намешавад рафтан.
Роҳ борик аст,
Бо фароғӣ намешавад рафтан.
Ҳамсафар ҳам кару гунг аст,
Дарду доғе намешавад гуфтан.

ОҲ

Чашми ман чу қатра часпид
Ба тани булӯрии ту.
Оҳ аз ин қарибдурӣ
Оҳи пурғурурии ту.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

ҲАВО БАР КӢ МЕГИРЯД?

Ҳаво борон,
Дарахтон сархаму гирён,
Кӣ медонад,
Фалак имрӯз бар марги кӣ мегиряд.

БАҲОР ОМАД

Баҳор омад,
Равам аз ӯ бипурсам:
Ҷавонии маро дар раҳ надидаст.

ТАЪНАИ ЗИНДАГӢ

Ҳаёти кинагир, аз ранҷи пирӣ шиквае созам,
Ба рӯям мекашад савҳу хатоҳои ҷавониро.

ТАВБА

Маро чиву давидан аз паи дил,
Бишинам, дарди дунёро бинолам.

ДАВЛАТИ ВАТАНДОРӢ

Аз ватан рафтагон чӣ меоранд?
Сарвати пур зи хориву зорӣ.
Дар ватан мондагон чиро доранд?
Давлати заҳмати ватандорӣ.

ХОТИРОТИ ВАЗНИН

Бунгаҳ мекашад шавбод[1].
Бунгаҳаш чӣ ширин аст.
Хотироти ишқи мо
Хотироти вазнин аст.

ШАҲРДОРИ ЗУЛМАТ

Кӯчаҳо торик,
Бе равуоянд.
Шаҳрдори шаҳри зулмонӣ
Гургу сагҳоянд.

---

[1] Бунгах,бунгаҳ кашидан-зери лаб замзама кардан, нолаи зери лаб, оҳанги ғамангези ширинест,ки бо овози паст хонда мешавад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ҲАР ЧӢ ПӮШИДААСТ ҲАВАСАНГЕЗТАР АСТ

Сатри аврат ҳавасангезтар аз берӯист,
Зӯҳра то кашф нашуд, чангзани зебо буд.

ДАР СУРОҒИ ХУД

Мо кистем,
Ҳосили завқи гуноҳи кӣ?
Хокистаре зи оташи хомӯши оҳи кӣ?
Ҳастем чун сароб дар ин дашти дилкабоб,
Дар интизори лаҳзаи яъси нигоҳи кӣ?

ПАЙҒОМИ ХУФТАН

Азони бомдод андешаи хуфтан чунон дорад,
Ки борони баҳор оҳанги андӯҳи хазон дорад.

ШАҲРИ МУРДАЧАРОҒ

Ин қадар торикӣ,
Ин қадар хомӯшӣ,
Шаҳр шаҳри мурдаст,
Бод ҷорӯкаши пирест дар ин гӯристон,
Ки ба як лаҳни ғамангез дуо мехонад.

ВОЙ ТАНҲОӢ

Дарахти тоқаи пири биёбонӣ,
Агар рӯзе зи по афтад,
Ба бозуи кӣ сар монад?

ДИЛПОРА

Зи ранги сурхи хатти косаи гул метавон донист,
Шикастапораи дилҳост барги гул.

ТАКЛИФ

Шаб дар он кӯчаи сарбастаи ёд
Мисли бехона чаро сарсонӣ?
Бидаро аз дари дил бо дили пур,
Гарчи вайрона бувад, хонаи туст.

ТУЛӮЪИ ЁД

Ҳаркӣ чун хуршед месӯзад агар, пас аз ғуруб,
Мекунад аз осмони ёдҳо аз нав тулӯъ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЭЙ ДӮСТРӮ[1], БИЁ

Ин шаб чӣ тирааст,
Эй дӯстрӯ,биё,
Дидори дӯст рӯшании хонаи дил аст.

ХОТИРАҲО

Гумкардаҳо ба хотираҳо сабз мешаванд,
Аммо чӣ қадр зард,
Аммо чӣ дарднок.

БЕ ТУ

Ғайри номи ту ягон чиз надорам дар ёд,
Бе ту фикрӣ шудаам[2].

БЕГОНА

Дар порисаи хонаи ман лона ниҳодаст,
Замбӯру маро неш занад:
хона раҳо кун.

РОЗЕ ҲАСТ

Гапе дар байни хору гул набошад,
Чунин хуш аз таги дил гул нахандад.

МАТОИ ДИЛ

Матои хотири дил чиркгир аст,
Ғуборе гар дар он шинад, битобад

ҒИЗОИ АНДЕША

Бо чунон гардани хам доси дарав,
Мешавад тез чу сангаш бизанӣ.

ДАР ДАФТАРИ ҒАМИ МО

Ҳар субҳ мешавад тар,
Аз ашки дидаи гул,
Ҳар субҳ мешавад сар

---

[1] Дӯстрӯ-зебо,хушрӯ
[2] Фикрӣ шудан-хаёлӣ шудан, ҳолатест, ки кас аз ғаму ғусса ва андешаи зиёд фаромӯшхотир мешавад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ашки дамидаи гул,
Дар дафтари ғами ман
Хуни чакидаи гул.

БАХТИ КӮЧИДА

Дигар ту дар канори ман намерӯӣ,
Намесабзӣ,
Намехандӣ,
Баҳоратро дигар кардӣ.

ПАЙҒОМ

Китоби қиссаи дардам
Ба гӯши бод хоҳам хонд,
Ки баъди мурданам ғамбода меояд ба болинат,
Ба ту афсона мегӯяд
Ва дар ёдат
Зи ишқи ман ҳамин афсона мемонад.

САВОРЕ АЗ ХОТИРАҲО

Гард бархост зи роҳ
Ва саворе аз гард,
Гарди саҳрои ғаму хотираҳо берун шуд.
Ношиносе, ки шиносӣ медод[1].
Як шиносе, ки намондаст ба ёд.

БАС ДИГАР

Бас дигар монанди соя
Дар мазори шаб ғунудан.
Пӯст парто чун сапеда
Дар талоши рӯз будан.

ҚАСД

Ману ту, эй чароғ, имшаб ба қасди шаб,
Бисӯзему бихандему бимирем,
Бимон ин дилсияҳ бинад, ки мо мардона мемирем.

[1] Шиносӣ додан – Худро шиносондан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ПИҲИЛБОДИ ЧАРОҒ

Ларзаи шӯълаам аз тарси саҳар мурдан нест,
Тарсам он аст, ки ман мираму зулмат монад.

АҶАБ ДИЛБАР

На шайтон монаду на Ҷабраил, не одаму олам,
Аҷаб дилбар, ки аз танҳоии фардо наметарсад.

ЧАРО?

Гули ташна
Садои пои боронро
Зи абри пушта мепурсад,
Намеборад.

ЧИЛЛАШИН

Бе ту чунам?
Чиллашинам
Дар мазори кӯҳнаи дунё.

ХОНАСӮЗ

Ҳуш дорӣ?
Хонаатро,ғам, чу месӯзӣ,
Мисли ман дар кӯча мемонӣ.

МАГАСИ ХОСАИ АЙШ

Афтад чу магас чашми муаззин ба пиёла,
Беҳ аз даҳани шиша хурӣ бода ҳалол аст.

НАРАСИДЕМ

Чанд дар пайгаҳи чобукқаламон кӯшидем,
Бар бузургӣ нарасидему қаторӣ мондем.

СОЯИ УМЕД

Кист дар он тарафи торикӣ,
Кист дар ёдраси гумроҳӣ?
Чист ин ҷони Худоӣ аз шаб?
Кист ин роҳии беҳамроҳе?
Чашми раҳбини чароғ,
Кӯчаро рӯшан кун,
Шояд аз гӯри ғарибӣ чун рӯҳ
Ба ватан гумшудае меояд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МОТАМИ ШАБ

Бод менолад,
Осмон чеҳраи гирифтае дорад,
Мегиряд.
Ин қадар аз чӣ
Боз мотам гирифта бошад шаб?

НАЗАРФИРЕБ

То зи инсофи фалак кам ноланд,
Безаронро рухи зарде доданд.
Баҳри таскини дили сӯхтагон
Оҳи оташбаси сарде доданд.
То нагӯянд ҷаҳон номард аст,
Модарон баччаи марде зоданд.

ЗАҲРХАНДИ ХОК

Даҳан каҷ кардани хокаст ин гӯр,
Ба ҳоли зиндагон механдад ин хок.
Чӣ парвои ғами мову ту дорад,
Ба ашки осмон механдад ин хок.

ЭЙ ШОХОБ

На мавҷеву на тӯфоне,
На шӯреву на исёне,
На овозеву парвозе,
На кафке дар лабони чун лабони мурда берангат,
На бо соҳил сари ҷангат,
Ту дарёзодаӣ, шохоб,
Ё ки аз табори ҳавзи мурдобӣ?

ХАТИ СИЁҲ

Зоғон хати сиёҳи зимистонанд,
Ки хаткашони бод
Хабари марги баҳорро
Ба боғ меорад.

ЯК САФҲА ЁД

Як соли рафтаам
Як сафҳа ёд шуд,
Як барги сабз буд,
Он ҳам ба бод шуд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТАҶАЛЛӢ

Дар қасри осмон
Як ғуфра боз шуд,
Як рӯ дар он шукуфт,
Сад чашми иштиёқ
Наззорасоз шуд.
Бонги азони ишқ
Дилро садо кунад,
Кӯ ҷонамози дил?
Вақти намоз шуд.

ШОЯД

Боз кун равзанаро,
Шояд он ҷо,
Паси ин равзана субҳе бошад
Ва ҳавое, ки тавонӣ нафаси роҳат зад
Ва гули тар, ки азоби шаби сармоиро
Ҳамчунон хоби бади дида ба ҷӯ мегӯяд.
Боз кун равзанаро,
То ба як рӯз,
Ба як давлати дигар бирасем,
Ба саломи хуршед,
Ба савоби ҳаҷи акбар бирасем.

ЁРИ НУР

Сояҳо ҳасткардаи рӯзанд,
Бо шабони сиёҳ пайвастанд,
Ман шарики чароғ хаҳам буд.

АЗОДОРӢ

Шоми мотампӯш,
Ҷомаатро деҳ, биншинам
Дар азои миллати худкуш,
Ман азодорам.

БОРОНИ БИЁБОН

Ман чу абрам гирён,
Бар сари қитъаи хокаш мурда
Барабас мегирям.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЗАҲРОБА

Заҳрогинанд бодаҳои давр,
Бода менӯшам.

СОЯҲОИ РӮСИЁҲ

Шаб гузашт,
Дар паноҳи буттаҳо
Сояҳо монданд бо рӯи сиёҳ.

РӮ БА ОТАШ

Гар бихоҳӣ,
Шаб бимонад пушти сар,
Рӯ ба оташ,
Пушт бар шаб кун дигар.

КАЛАНД КӮ?

Кӯ?
Кӯ?
Каланд кӯ,
К-ин киштзори сабзи маро пахш кард алаф?

РАЗМИ ҲИҶРОН

Дур аз дидаи ба дил наздик,
Бо ғами дурии ту меҷангам,
Рӯзу шаб чун сипоҳии захмӣ
Бо дили тирхурдаи хуншор.

МИРИ БОЗӢ

Кӯр-кӯри ҳавасӣ[1],
Ҳаркиро ёбӣ, бирасӣ.
Мири бозӣ,
Чашмҳои бастаи моро кушо,
Мурдаи тоҷик ба саҳро бӯ гирифт.

СИТОРАГОНИ ХУНЧАКОН

Бошандагони арш магар мисли хокиён,
Дар рӯ ба рӯи раддаи хунмаст як сипоҳ

[1] Кӯр-кӯри ҳавасӣ – бозиест, ки мири бозӣ чашмони якеро баста ба дасташ чӯбе медиҳад. Ҳаркиро бо он занад,мағлуб ҳисоб меёбад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Инсоф ҷустаанд,
К-имшаб ситорагони фалак хунчакон шуданд
Чун захми тир дар тани аз зарбу лат кабуд.

ГАРДАФШОНӢ

Хонаҳои бесутун рӯи ба рӯ, рӯи ба рӯ,
По ба фарқи якдигар бинҳодаанд.
Бар сари поённишин гарди гилеми хешро
Мешапонад ҳар зани долонбаланд.

СИМЧ[1]

Шаҳбози тезчанги ғами дилгирифти шаб
Кабки таронахони диламро ба симчи1 танг
Раҳгир кардааст,
Уммед бар Худост.

ИШОРА БАРОИ АНДЕША

Бори камро ҳар кӣ ҳар ҷо мекашад,
Бори ғамро ҳар кӣ танҳо мекашад.
Одамон гург шуданд,
Хонаҳо пурсаг.
Гург бисёр шавад,қиммати саг афзояд.
Парда аз байн бигир,
Пушти ин парда гапи бисёр аст.
Ба бӯса мекушад хуршед шабнамро.
Оина, ки айби дигарон бинмояд,
Аз рӯи сиёҳи худ даҳан накшояд.
Ғусса ҳам махлуқи эҳсосист.

АГАР ЧУНИН АСТ

Чӣ аҷаб, ки оҳи ман сард аст,
Маънии зиндагӣ агар дард аст.

МАРО АЗ РӮШНОӢ ҶӮ

Ман дар тарафи чароғам, эй дӯст,
Ту дар тарафи шабам чӣ ҷӯӣ ?

[1] Симч-кандаи зери кӯҳ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МОДАРИ РӮЗ

Рӯсиёҳат наметованам гуфт,
Модари рӯзи рӯшанӣ, эй шаб.

ХУШО БАР ГУЛ

Бо лаби хандида мемирад,
Гул, ки медонад
Баҳораш бесамар нагзашт.

БАҲРИ НООРОМ

Нест дар баҳри ҳаёт оромӣ,
Ҳар нафас мавҷи нави тӯфон аст.

ДУДИ РӮШАНДИЛ

Дуди сиёҳ дорад
Сӯзи чароғи рӯшан.

ОҚИБАТ

Бадёр ба ғам шавад гирифтор,
Ранги гули хор зард бошад.

ГУЛИ ИШҚ

Ишқ гул будаст,
Барги ин гул шабнамолуд аст.

ТАСВИРИ ЗАРД

Ҷуз ранги зард нест ба дӯкони рӯзгор,
Бо ранги зард мекашамат,
Эй баҳори сабз.

ТО БИТОБӢ

Чароғ наӣ,
Сояи чароғе бош.

ҒАМШАРИК

Наметонам дигар беғам бихандам,
Азодор аст чун ҳамсояи ман.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОГОҲӢ

Чу қасди хонаи ман карда буданд,
Саги ҳамсояро куштанд дӯздон.

БЕШОҲИД

Эй сабо,
Хомӯш,
Гиряи танҳоиям шоҳид надорад.

ЛАЗЗАТИ МУШКИЛ

Меваи сарнавда ширин аст,
Орзӯи дастнорас
Ин қадар зебову ранги наст.

ГУМҶӮ

Пурсуҷӯи ёд бар ҷое набурд,
Кӯдакиро дар куҷо гум кардам?

БОУМЕДӢ

Боди баҳор лашкари сармо шикастанист,
Нахли азобдидаи боғ,
Интизор бош.

ПУШАЙМОНӢ

Шуд сияҳ
Шишаи хотирам аз сӯхтанам.
Бас пушаймон шудаам,
Аз алови дилам афрӯхтанам.

МАШҚ

Парпечҳои кӯдакӣ
Машқи кафанпечӣ будаст.

БО ВАТАН

Гурезонанд мурғони баҳорӣ,
Ватан,
Бо ту равам ҷанги зимистон.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОБСӮЗ

Чун ба поёноби ҷӯи чашми ман сабзидаӣ,
Эй гули рухсори ман,
Обсӯзат кард охир чашми обанбори ман.

СУБҲИ ҒОЛИБ

Набарди шаб чӣ гарон буд, ки субҳдам дидам,
Сари баланди кӯҳистон сафед шуд чун барф.
Чароғ низ ба мисли сипоҳии захмӣ
Расид то паси погаҳи саҳар,
Ҷон дод.

ҚАСДАН

Бо замон носозгориҳо бас аст,
Бодаам деҳ,
Мекушам ин ақли нодаркорро.

ПОМОНДА[1]

Бели тезест хаёли ту, ки мегардонад,
Боз ин қитъаи помондаи уммеди маро.
Ин замини мурда
Боварам нест гуле сабзонад.

АЗ ХУДО МЕТАЛАБАМ

Дили ман ҳавзи гулобест,
Зимистону баҳор
Гули нилӯфари ишқи ту дар он мерӯяд.
Аз Худо металабам,
Боди сарде накунад сӯи баҳори ту гузар,
Ки ҳавасҳои диламро киштам,
Дар канори ту, ки гулбоғи ҳавасҳои ман аст.

[1] Помонда- замини кишти дамдодашуда, нокишта

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

УМЕДИ НОУМЕДӢ

Оташе мехезад аз хокистари андӯҳ,
Шӯълае мерезад аз роғи дари маҳкам,
Нур мегирад
Чашми раҳпои ҳавасдарғам,
Шарфаи боли қадамҳои ту меояд.

ЗАМИНИ СУРХ

Донаи ашк насабзиду кунад
Як ваҷаб сабз хиёбони ҳавасҳои маро.
Оҳ аз ин гиряи талхи ту, хазон,
Бар сари мурдаи гулҳои баҳор.

БАҲОРИ БИЁБОН

Умрам дурахши кӯтаҳи шабнам
Дар дидаи гули саҳарханд аст.
Ман хандаи баҳори биёбонам.

СУРОҒАИ ҶАВОНӢ

Ба он суроға, ки як замон ҷавониям мезист,
Ба сад хаёл рафт умеду ноумед омад,
Дар он макони ҳавасҳо каси дигар мешишт.

КИШТАИ САРИ РОҲ

Кишти ман дар роҳи дуздон аст,
Чашмҳои гушнаи носерами дуздон
Мунтазири хоби ман ҳар гӯша бедоранд,
Хоби ман хоби палакбон[1] аст.

ПАРДАИ РОЗ

Пардаи равзанаи умр кушодем, ки чист,
Пушти ин парда,
Чу дидем, пушаймон рафтем.
Нарасидем ба дарёи калон,
Хушкидем,
Ҷӯй будем, ки дар коми биёбон рафтем.

---

[1] Палакбон - полизбон

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЧӢ СУД

Дигар аз гиряҳои зор чӣ суд,
Бар сари мурдаҳои сабзаи дашт.
Дӯш, эй абр, дар кӯҷо будӣ,
Чашм дар роҳи ту баҳор гузашт?

МОДАРИ ҒАМ

Замини орён, ин модари пир,
Худои ман,
Чаро ҷуз ғам назояд?
Агар Рустам балои ҷони Сӯҳроб аст,
Бигӯ Рӯдобаро, Рустам назояд.

ҚАДАМҶО

Ба нури шабнами барги гул таҳорат кун,
Ба ҷонамози сапеди сапедаи содиқ,
Намози ишқ бихон.
Ба эҳтиром биёву қадам ба иззат неҳ,
Бар ин замин, ки қадамҷои пири сармаст аст.

ХАРИТАИ ЗИНДАГӢ

Пирӣ баҳонаест,
Кулбор буд гарон,
Роҳи сафар дароз,
Дар чеҳраи харитаи роҳҳои зиндагист.

МАНЗАРАИ ПАРТОБ

Дарахте хам шуда мисли хушомадгӯ,
Кабутарҳои кӯҳӣ дона мекобанд байни тӯдаи пору
Ва дар сӯе
Алови сурх мелесад таги деги сиёҳеро.

ХУРУҶ

Барқ рахшиду гузашт,
Ғафстар шуд пас аз он торикӣ,
Чашми ман ҳеҷ ба ин тирагӣ одат накунад.

ДОНАВУ ДОМ

Дар тӯри абрҳо
Печидааст мурғи тилоии моҳтоб,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар бешаи сиёҳи шаби рӯшанишикор,
Чун донаҳои дом парешон ситораҳо.

ЧАРОҒИ РӮЗАДОР

Шикамсерон даруни хонаи торики худ хобанд,
Чароғи рӯзадор аст ин, ки месӯзад ба роҳи субҳ.

ТАСАЛЛО

Мурғи гушна ба ҷуфти худ мегуфт:
Ин зимистон баҳордарпушт аст.
Орзуи шукуфтани гулро
Ҷанги сарди хазон намекуштаст.

ЗОҒОНИ ГУШНАПУШТ

Носераманд ин қадар зоғони гушнапушт,
Дар киштзори ман
Донае намонд.

КАҶМОКАҶ

Шавад ангушт чун каҷ, мешавад мушт,
Наистад барф рӯи боми харпушт[1].
Ҳама кирдору гуфтору амал каҷ,
Қалам каҷ меравад бо амри ангушт.
Хато дар мост ё пиндори Зардушт?

ДЕГСӮЗӢ

Месӯзаму чу дег
Сарро сафед мекунам аз оташи умед.

ХУНМАСТ

Дар ҳавои гиряи борон
Сабзаҳо чун қотилони нашъаманди маст мерақсанд,
Сабзаҳо имсол хунмастанд.

МОТАМИ БАҲОР

Хазон сари гулҳои баҳориро хӯрд
Ва устухони чаманро ба пеши бод андохт.
Чу пайравони Исо шароб менӯшам.

---

[1] Харпушт -навъе аз пӯшиши бом.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЁДИ ПИРИМҚУЛ САТТОРӢ

Шеъри ту дар лаб,
Дарди ту дар чон,
То саҳар имшаб гиристему алам кардем
Ман ва борон.
Шаҳри ту бе туст холӣ
Ҳамчу гулшан дар зимистон.
Дарди ҳиҷрони туро дорад
Рангзардии дарахтон.

НУРИ УМЕД

Раҳравони шаб,
Шаби пурбарф дар бероҳаи таърих,
Як чароғ аз дур мехонад шуморо сӯи ободӣ.

ОФТОБНИҲОЛ[1]

Шукуфтааст умедам ба шохи навмедӣ,
Таронаҳои хушам аз навои ранҷурист.
Ба офтобниҳоли баҳор мемонам,
Кашида муҳраи ашкам ба риштаи нурест.

САФАРИ ШАБ

Эй рафиқи сафари оянда,
Хез,
Фонус биёр,
Раҳи мо аз қабати торикист.

ДАЪВАТИ ИТТИҲОД

Худо,
Шохобҳоро боз дарё кун,
Ки дарё зеби дарёӣ надорад.

МАСЛИҲАТЕ

Пайроҳаи зиндагӣ чӣ мушкилгард аст,
Афтода, ки хестан тавонад, мард аст.

---

[1] Офтобниҳол –тӯйи рӯбоҳ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОГОҲӢ

Чашм дар хони ишрати дунё,
Донаи дом аст.
Зиндагонӣ, кушандаи моӣ,
Марг бадном аст.

НАПУРСУ НАГӮЯМ

Аз кори шаб напурс,
Чашме, ки рӯшан аст, ба хобаш бубастааст,
Аз зиндагӣ нагӯ,
Деги сиёҳ бар сари оташ нишастааст.

РӮЗГОР

Рӯз рӯи рангканда,
Ҳамчунон лабханди ғамгин офтоб,
Як зани қоматшикаста
Мекунад бо сухтан деги сиёҳашро сафед.

ПАЙҒОМЕ БА НАВРӮЗ

Наврӯзро бигӯ,
Эй орзӯи чашмбароҳони сардмоҳ,
Дар бӯстони дидаи ту ғунчае намонд.

ҲАМДАСТОНИ ЗУЛМАТ

Шаб чу фурсатшумор дар берун,
Хонабон буд чароғи зулматсӯз.
Хоб чун ба дидаҳо ҷо шуд,
Хонадорон чароғро куштанд.

БАҲОРИ ХУНЧАКОН

Боғбон,
Қулф бизан бар дари боғ.
Аз мани ошиқи гул шарм надор,
Ҳаваси боғ надорад дили ман,
Бӯи хун мекунад имсол баҳор

ПАС АЗ ОН ШАБ

Чакра аз шишаи тирезаи ту мелағжид,
Ашк аз чеҳраи ошуфтаи ман.
Соатат занги ҷудоӣ мезад,
Ғусса шуд қиссаи ногуфтаи ман.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ГУМОНИ ҒАЛАТ

Раҳ паридаст,
Гузаргоҳе нест,
Осмон сели бало мерезад.
Он чароғе, ки ба сӯяш ҳама шаб мерафтам,
Чашми гурги гушнаст.

ДУЗДӢ

Хори сархории девор фитод,
Бод печид ба паскӯчаи торику гурехт.
Боғбонро гӯед:
Ғунчаи парданишин гул шудааст.

САЪИ БЕҲУДАИ НУР

Худои хона аз хоби дарозаш барнамехезад,
Даруни хона торик асту рӯҳи зинда зиндонӣ.
Чароғи рӯи ҳавлӣ,
Ин қадар беҳуда месӯзӣ,
Наёбад нури ту роғе дар ин девори битонӣ.

КУРБОНӢ

Шаб нула мекашад,
Дарёст хунталаб,
Қурбониёни ин шабанд уммедҳои ман.

ВОӢ ОН МАЙДОНДОРӢ

Шаби ваҳмолуда…
Чашми ваҳшатзадаи ахтарҳо…
Ва ду майдон чу ду чашми хунхӯр,
Осмон меларзад.

ХӮИ ҒУЛОМӢ

Шикастааст қафас,
Шербон наметобад.
Ҳанӯз дар қафаси шикаста мехобад,
Баччаи шери дар қафас зода.

СУКУТИ ФАРЁД

Дар шаб садои наъраи дарё шавад баланд,
Эй халқи ман,
Хамушиат аз нола бадтар аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ҒАМИ МИЁНШИКАН

Хуршед наметофт,
Гӯи, ки ҳаво чеҳраи ғамдарҷигаре буд.
Як дастаи сархам,
Бо дидаи пурнам зи раҳи намзада мерафт ғиревон,
Шаҳтӯи[1] Писар бар сари китфи падаре буд.

КУҶОЙ, БАҲОР?

Чӣ сукути мурда,
Чӣ муҳити торик…
Оташи хонаи дилро куштанд,
Ин зимистон, ки дароз аст чу ғам.

БО ҲАМНИШИНИ КАРУ ГУНГ

Дарди ногуфтаи дил бисёр аст,
Ҳамғаме мехоҳам,
Бо шаби гунг надонам, чи кунам?

БАҲОИ ВОМГИРӢ АЗ ДЕВ

Чун дар афсона
Дар баҳои оташе, к-аз дев мегирам,
Побараҳна,
Мерасад рӯзе, ки рақсонад маро болои сӯзанҳо,
То хамирашро ба хуни ман бишӯрад деви оташбон.

БАҲОРИ ХУНШОРИ ҶАНГ

Шишта овози нола дар гӯшам,
Чаҳ-чаҳи булбулам намефрад.
Бӯи хун мекунад ҳавои баҳор,
Рангу бӯи гулам намефорад.
Муждабахшӣ, суруди гулгардон,
Чи кунам?
Дар дилам намеғунҷӣ.

СИТОРАИ КОРВОНКУШ

Ин ситора ситораи марг аст,
Ранги хун аст дар ҷилои ӯ.

---

[1] Шаҳтӯ - тобут

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Эй шумо, ки ба роҳ наздикед,
Корвонро зи раҳ бигардонед.

ҶОНБОЗИИ ЧАРОҒ

Шабе, ки нурро дар чашми чори орзӯ кушта,
Ба рӯи устухони рӯз мераққсад.
Ба танҳоӣ чароғе гирди худро мекунад рӯшан.

САҶДАИ ҒАЛАТ

Шом…
Хокистаре аз оташи зардуштии рӯз.
Дар лаби рӯд, ки гардан надиҳад соҳилро,
Пири мо аз сари ихлос ҳанӯз
Саҷда бар қиблаи бегона кунад.

ГУЛИ КАЛЛАКАН

Ғунчаи кандаи дар хок забун афканда,
Гӯиё куштаи бесоҳибест.
Ба баҳоре, ки биояд ба чӣ рӯ хоҳам гуфт,
Узри ин ҷурм, ки аз тӯдаи нодон сар зад?

АҒБАГУЗАР

Сармои гургкуш…
Кайҳост мондааст
Оби равон зи рафтану бод аз давиданаш.
Роҳе, ки сӯи хонаи хуршед мебарад
Хонасиёҳ мардуми овораи маро
Аз ағба бигзарад.

ЗАХМИ ГАРМ

Захми ман гарм аст,
Сӯзи ман дар пеш.
Эй фалак,
Гӯши гаронат тоби фарёди ман дорад?

ГИРЯИ ХУШК

Нолаи боди кӯҳистон
Ин қадар талх аст имсол.
Зор мехоҳад бигиряд
Осмони ғуссабемор,
Ашк дар чашмаш намондаст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

КУ ШАБШИКАНЕ?

Чароғи рӯи раҳ дар интизори марди шабгард аст,
Ки пушти по зада қонуни шабҳои сияҳрӯро,
Ба сӯи хонаи матлуби худ мардона меояд.

АГАР

Бигӯ реги биёбонро,
Ки эй дар хуни гул ташна,
Чӣ хоҳӣ кард чун шохобҳо рӯзе ба ҳам оянд?

ФАРЁДИ ХАМӮШӢ

Фарёди хашмҷӯш,
Аз умқи чоҳи тираи шаб мерасад ба гӯш,
Дарёст,
Ё тӯӣ,
Эй дар назар хамӯш,
Қавми дарунхураш?

ҒАЗАБИ ХУФТА

Хазон ба чеҳраи гулҳо ғубор мепошад
Ва бод ғунчаи обистани ҳавасҳоро
Ба пеши чашми ҷаҳондор мекунад хорӣ.
Нуҳуфта дар паси ашки алам ғазабҳоро
Гулу гиёҳу дарахтон хамӯш меноланд:
Баҳори сабз чаро хунталаб намеояд?

САРЕВУ САДОЕ

Мекушоям равзанамро рӯ ба рӯи офтоб,
То бишӯям дударо аз дида дар дарёи нур.
Бингарам,
Шаб мурдаашро мекашад бар соягӣ,
Хандаи хуршед яхро мекунад аз гиря кӯр.

СИЁҲӢ

Сиёҳӣ мекунад пахшам
Ва фарёди мададхоҳиам аз банди гулу берун намеояд.
Худоё,
Хоби бад дидам:
Чароғи маърифат дар хонаи тоҷик мемирад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БЕДОҒ КУҶОСТ?

Имсол ҳеҷ маза надорад ҷамоли гул,
Гӯи баҳор кор ба боғе надоштаст.
Дар офтоб соя чу доғе ба рӯи хуб,
Дар ин диёр кист, ки доғе надоштаст?

ЛАХЧАИ ОТАШ

Чашму абрӯ мепарониву ба тирам мезанӣ,
Чашми оташпошат ангушти камонкаш будааст.
Даст бар зулфи ту бурдам, оташи рухсор сӯхт,
Ман надонистам, ки зери лахча оташ будааст.

БЕДОРӢ ДУШВОР АСТ

Субҳ пушти дар,
Хона торик аст.
Ин қадар душвор бошад
Боз кардан чашми хоболудро.

ЧАРОҒИ ДУШМАНДОР

Мардуми хобдӯст хасми туст,
Бо силоҳи шабат фақат ҷанг аст.
Эй чароғ,
Эй чароғ,
Эй чароғ,
Фурсати зиндагии ту танг аст.

ДОНАҲОИ ҲАЙРОН

Банди қафас шикаст,
Мурғи дилам ба сӯи ту парвоз мекунад.
Ин донаҳои ашкро
Бар хурди чӣ диҳам?

МОДАРИ ГУНОҲ

Мункири кардаҳо,
Сарпасту рӯсиёҳ,
Дар рӯ ба рӯи субҳ,
Худро сафед мекунад,
Шаб-модари гуноҳ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТАШРИФИ ДӮСТ

Биё,
Биё, ки дари равзаи дилам боз аст,
Ба рӯи ту, ки насими баҳори хушқадамӣ.
Дар ин диёри ғамобод, аё умеди начот,
Ту гулшинонӣ тарабӣ,
Ту решакоби ғамӣ.

ДАСТИ ХУШКИ УМЕД

Хурмаи чарғундии[1] шаб,
Зад ба санг аз дасти ногиро, шикаст,
Шир рехт.
Гиря дорад кӯдаки андешаам,
Нонтарӣ[2] дар косаи уммед нест.

ОТАШЗАН

Эй нигоҳат оташ,
Ки дилат дар ҳаваси айши гуноҳ аст имшаб,
Хонаи сабри киро сӯзондӣ?
Рӯзи кӣ аз ту сиёҳ аст имшаб?

САРПӮШ

Сарпӯшро бигир,
Шири даруни деги сияҳ сар намеравад.

ДАСТИ ШИРБӮ

Пеш ой,
Дастҳои ширбӯятро бибӯям,
Зиндагӣ бӯи хабисӣ мекунад.

БЕМОРИ ТАНҲОӢ

Кист мекулхад[3],
Боди кулхинӣ?
Ё манам, ки шабони сиёҳи танҳоӣ
Миёни кӯчаи ёди ту меларзам.

---

[1] Чарғундӣ- рӯғанӣ, аз рӯған сиёҳшуда.
[2] Нонтарӣ - чизе, ки ба он нонро тар кунанд. Киноя аз хурдании андак, ночиз.
[3] Кулхидан – сулфаи канда-кандаи доимӣ. Кулхинӣ-касе, ки ҳамеша канда-канда месулфад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

ҶОМАИ МОТАМ

Марг меборад дар диёри ман,
Ин пагоҳӣ ҷомаатро бар кӣ хоҳӣ дод,
Шоми мотамдор?

СОЗИШ

Бӯсаам ҷӯшид дар тафси лабаш,
Ашки ман дар чеҳрааш оташ гирифт.
Душманиро зиндагӣ бас карда буд.

АЗ ИН САРМО

Нигаҳҳо сард,
Дилҳо сард,
Сард аст ошёни ман.
Худоё, гарм дорӣ оташи уммедҳоямро,
Ки ях бастам дар ин даврони яхҷӯшӣ

ТАКЯДОРИ ҒАМ

Биё,
Биншин,
Сари ғамрӯзиамро бар сари зонут бигзорам,
Ки таб дорам,
Таби ҷонсӯзи танҳоӣ.

ГӮШ БА ОВОЗ

Чашмони бар дарам
Чун чашми қулф дар шаби шудрӯ[1] малӯлу сард,
Дар ин сукути дилҷафи[2] шоми умедкуш
Гушам ҳанӯз дар талаби тақ-тақи дар аст.

ВИДОЪ

Ашк дар чашми пушаймонхурда…
Чашми ту лолаи тар,
Қалби ман хокистар.

---

[1] Шудрӯ- рутубат, борони ниҳоят реза
[2] Ҷафидан – фишурдан, дилҷаф- дилфишор.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МУРДАХОК

Нест гулпарвар дигар оғӯши ман,
Чашми гирён, ин ҳама
Обмониҳои ту беҳудааст.

СУХАННОШИНОС

Рӯзгори айшкуш
Аз туам нофор[1] кард,
Эй фаромӯшӣ,
Ба имдодам бирас,
Зиндагӣ қадри сухан нашнохт,
Моро хор кард.

БО ЧАРОҒИ РӮШАН ЁР БОШ

Ҷанги шабу чароғ
Дар хонаҳои хоб,
Дар кӯчаҳои танг,
Дар гӯшаҳои боғ.
Эй ошиқони нур,
Дар ҷанги нобаробари шаб мемирад чароғ.

ДУШМАНИИ ҲАМСАФОН

Даст дар хуни шаб наёлудаст,
Домани пур зи доғ дорад субҳ.
Шаб чу душман гурехт аз майдон,
Қасди ҷони чароғ дорад субҳ.

ДАСТИ ХУНОЛУДИ ҲАЁТ

Ин қатли ом дар чамани орзӯ магӯ,
Тақдир будааст,
Дар хун тар аст дасти замони умедкуш.

ПЕШГӮӢ

Дили ман,
Бо шаби торик меҷангӣ,
Зи дасти субҳ хоҳӣ мурд,
Чароғ астӣ.

---

[1] Нофор кардан – аз чизе бенасиб кардан, ноумед кардан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ё ЧУНИН, Ё ЧУНОН

Дар гулӯи регзори ҷаҳли ин мардум,
Ҳамчу дарё ё ки мехушкам,
Ё кавири синаҳои мурдаро охир
Сабз хоҳам кард.

ВОҲИМА

Бод чун шумхабар,
Боғ дар ларзаи ҷон.
Ҳама ҷо воҳимаи ҳамлаи урдуи хазон,
Марги яклаҳза аҷаб тарси дарозе дорад.

ОМАДИ ГАП

Захми реша марги сарнавда аст.

ЭЙ ШАФАҚ

Эй шафақ,
Эй алами бедорӣ,
Ба дари хонаи хоболудон

Баъди ин ҳеҷ натоб.
Қадами субҳ ба ин хонағарибон ҳайф аст.
Хуфтагони шаби ҷаҳланд,
Нахезанд зи хоб.

АФСОНАИ ДИДОР

Чашм пӯшам аз ҳама дунё
То ба ёдам ҷовидонӣ гушфишон монӣ
Чун дар ин афсонаи дидори нотакрор.

ХУМОРШИКАНӢ

Бӯсае ҳавас кардам,
Баргаки гулам додӣ,
Мегазам гули тарро,

ДУОИ НОУМЕДӢ

Рафт,
То дигар наояд,
Эй худо,
Мехоҳам, аз карда пушаймонаш кунӣ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

КӢ МЕГИРЯД БА ҲОЛИ МАН?

Ҳамчу шаҳтуи[1] азизон
Рӯи китфаш боди нолон
Абрҳоро мебарад бар сӯи пушта.
Дар дилам тири ғами марги азизонам нишаста,
Бар мани дарду аламкушта,
Кас нагиряд,
Кас насӯзад.

БАЁЗИ ДАРД

Хотиротам ғуссаи дилгир шуд,
Нолаҳоям номаҳои беҷавоб.
Номаҳоямро бидеҳ,
Ман баёзи дардҳоямро мураттаб мекунам.

ФОТИҲАИ ГУСЕЛ

Сафар дорам,
Ту аз шаҳкосаи чашмат
Зи пуштам об мепошӣ.
Раҳи ман дар биёбони ҷудоӣ сабз хоҳад буд.

ОГОҲӢ

Кафандуздони саҳроӣ
Зи гӯри кӯҳнаи тоҷик
Дигар чизе намеёбанд,
Қасди устухони Рӯдакӣ доранд.

КАҲБОД

Шаббода мевазад,
Фарёди бодгар:
Ман дона киштаам,
Қаҳ бод мекунам.

ХОКУ ОТАШ

Ҷоҳилон қасди ҳалокам кардаанд,
Оташи покам,
Ба хокам мекушанд.

---
[1] Шаҳту -тобут

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОГОҲӢ

Дили худкуш,
Дили худсӯз,
Дили рӯшан, дили сода,
Чӣ месӯзӣ?
Агар хоҳӣ, шаби ин мурдахобонро барафрӯзӣ
Худо шоҳид, чун қандилат овезанд.

МУҲИТИ ЯХБАСТА

Нигаҳи чашми муҳитам сард аст,
Ман зи ях кардани дил метарсам.

ИШТИБОҲИ БАҲОР

Ман ӯро аз ту мехоҳам,
Гулам бахшӣ.
Баҳоро,
Нусхаро аз асл нашносӣ?

ДАР ИНТИЗОРИ СУБҲ

Дар ин диёри шаб
Як шамъ нест то бидиҳад нури хираам.
Эй субҳ,
Интизории ту мекашам мудом,
Чун чашмкӯр дидаи бино кунам ҳавас.

Чароғи кӯчаи мурда
Ҳама хобанд,
Аз ин кӯчаи мурда
Садои масти шабгарде намеояд,
Дилам бар сӯхтанҳои чароғи кӯча месӯзад.

АЙ ДАРЕҒ

Шаб,
Шабе, ки душмани рӯзиву ҳоло ҳукми ту ҷорист
Сояҳоятро бигӯ:
Пас-паси харсангҳову таг-таги деворҳо,
Синамолак омаданҳотон дигар аз тарси кист,
Чун дар ин хоки сиёвушкуш намонда Рустаме,
В-андар ин мулки сияҳрӯзон сипоҳи рӯз нест.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХАЁЛИ ТАРБОЛ

Борон намегирад қарор,
Як дам намехобад шамол,
Парвози вазнин мекунад
Бо боли тар мурғи хаёл

ПУЛИ СИРОТ

Домани пироҳани дил пора шуд
Дар сари дастории девори ту.
Роҳ аз пули сирот аст, эй санам,
То биҳишти давлати дидори ту.

МУСТАҶОБ

Мурғи шабфарёд,
Оҳи ту гирифт.
Субҳ шабро дар кафан печондааст,
Мекашад сарро дарун чун сангпушт,
Соя, ки марги шабаш тарсондааст.

ЧАРОҒИ ХОНАИ ҶОН

Роҳ то хонаи сафо дур аст,
Ишқ бе ақли раҳнамо кӯр аст,
Хонаи ҷон ба ақл рӯшан кун,
Хонаи бечароғ чун гӯр аст.

ИН БАЛО АЗ ЧИСТ?

Ё раб
Чунин нишемани деви бало набуд,
Хоке, ки дӯш хонаи хоби фаришта буд.
Қисматнавис кинаи моро ба дил надошт,
Рӯзе, ки лавҳи қисмати моро навишта буд?

РЕГИСТОН

Сиришкамро
Даруни ҳавзи чашмонам кунам пинҳон,
Ки дарёдамкаш аст ин зиндагии ҳамчу регистон.

САРЕВУ САВДОЕ

Гуфт ошиқ:
Зиндагӣ чун дилбар аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Тифл гуфт:
Оғӯши гарми модар аст.
Маст гуфто:
Зиндагӣ кайфи май аст.
Пир гуфто:
Эй зи лаб хобидагон,
Зиндагонӣ зарбаи пай дар пай аст.

ОТАШЗАНА[1]

Ғам,
Мегузарӣ ту,
Ҷигари сӯхта монад.
Ман донаи оташзанаам, сӯзаму мирам,
Баъди сари ман гулхани афрӯхта монад.

КӮЧАИ САРБАСТА

Сер аз ҷонам кард,
Дарди бадбахтии ғафлатзадагони хушбахт.
Хестам бо зарда,
Омадам то паси равзан ба суроғи субҳе.
Парда афкандаму дидам,
Берун
Ғайри шаб чизе нест,
Рӯз рӯшанфикрест,
Андар он қалъаи шаб зиндонист.
Шаб чу зиндонбоне,
Бод дар кӯчаи сарбастаи шаб нолон аст,
Осмон гирён аст.

БИСТАРАМ МЕСӮЗАД

Даҳанам талхов аст,
Нафасам дар даҳанам месӯзад,
Баданам,
Пираҳанам месӯзад,
Бистарамро таги борон монед,
Бистарам месӯзад.

[1] Оташзана-гӯгирд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БЕМОРДОРӢ

Меҳанам,
Эй модари пирам,
Пири ранҷурам,
Дар сари болини ту то рӯз бедорам,
Ман каси бемордорам.

ЗИМИСТОН

Ҷуту куниш[1]…
Оҳҳои сарди саҳроҳои беҳоланд,
Боди сармой шакармаст
Пуштағелак[2] меравад дар кӯҳу пушта.
Пойҳои бемадори мавҷҳоро
Мекунанд акнун ба як ҳоле кашола
Рӯдҳои коркушта,
Барф меборад.

ТАНҲО ШАБУ БОРОН

Як равзана во нест,
Як кӯча чароғон.
Не шабрави масте, ки зи ғавғош бидонӣ,
Як зинда ҳанӯз аст дар ин шаҳри хамӯшон.
Танҳо шабу борон,
Танҳо шабу борон.
Хез,
Аз паи як шӯъла ба субҳе бипаноҳем,
К-ин мурдачароғон дараки нур.

МАГАР

Чашмҳо,
Чашҳои сард,
Чеҳраҳо,
Чеҳраҳои зард.
Ҳар кучо дарду дарду дард.
Эй худо,
Зиндагӣ чӣ вазнин аст,
Дӯзахи ваъдагӣ магар ин аст?

---

[1] Куниш - туману рутубати сахт.
[2] Пуштағелак рафтан -рӯи барф ё сабза аз шодӣ ғел задан

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХАЗОН

Дигар барге намерақсад,
Дигар як гул намехандад.
Зи думболи баҳори рафта
мурғи охирин ҳам кӯч мебандад.
Ҳаво чун чеҳраи ғамгин,
Дили аз зиндагӣ сард аст.
Худоё,
Ин қадар ранги хазон зард аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Якчанд задем лофи хушрангиву бӯ,
Рафтем чу гул, чу хас бимонем, намонем.

ИНҶИЛОБ КУН

Эй дилшикаста мард,
Вақте бухори мавҷи ғамат жола мешавад
Дар осмони ҷудии[1] шоми хазони дард,
Дар офтоби гарми умедаш ту об кун.
Тафсири зиндагӣ
Вақте, ки ҷуз кашокаши ранҷу азоб нест,
Вақте ҳама шаб аст,
Ному нишони шабшикани офтоб нест,
Аз зарраҳои хурди умед офтоб кун.
Домони сабрро
Монанди шохи охирин вақте раҳо кунӣ
Вақте ки маргро
Ҷун ҷонхалоси ҷони хӯдоӣ[2] садо кунӣ,
Дар ҷонамози субҳ,
Шин,
Бомдоди азм бихон пеши офтоб,
Бар худ хитоб кун:
Дунё агар, ки хонаи бахту умед нест,
Онро хароб кун!

АЗ РАФТАҲОВУ МОНДАҲО

Аз азмҳо,
Аз ҷазмҳо,
Аз базмҳо, аз размҳо,
Аз хеваву хоразмҳо,
Аз будҳо буде намонд,
Аз судҳо суде намонд,
Ҷуз кӯрдуди оҳи ман,
Дар осмон дуде намонд.
Не ҷому не паймона монд,

[1] Ҷуд-туман
[2] Ҷони худоӣ-нидои имдодталабонаи шахс ҳангоми хавфу хатар.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Не ҷону не ҷонона монд,
Аз ориён афсона монд,
Аз марву ишқободҳо
Бо номи дил вайрона монд.
Дил ҳасту дилбардор нест,
Кас ҷуз ғамам ғамхор нест,
Ёре куҷо?
Ағёр нест,
Рустам дигар бедор нест,
Дардам муғултозӣ кунад,
Қисмат ғарамбозӣ кунад,
Нангам замонсозӣ кунад,
То дардро розӣ кунад,
Сар ҳасту сарбардор нест.

ТАНҲОӢ

Садоҳо мурда дар оғуши сарди шаб,
Ҳавасҳо хуфта дар тобути раҳпой,
Дару девор менолад:
Чӣ танҳоӣ!
Чӣ танҳоӣ!
Чӣ танҳоӣ!
Ба кунҷи хонаам гаҳвораи холӣ
Чу оғуши зани нозост армонӣ,
Шаби торест ҳамчун рӯзгори пири бефарзанд,
Хазонрезиву сардиву парешонӣ,
Дарахти пири бебарги паси тиреза менолад:
Чӣ танҳоӣ!
Чӣ танҳоӣ!
Чӣ танҳоӣ!
Баҳори рафтаам, то кай намеоӣ

БОЗГАШТИ ЁД

Барои Озар

Ҳанузам аз лаби дарёчаи деҳа
Навои шӯхии тифлона меояд,
Вале бегона меояд ба гуши дил,
Дили бо сози оҳу нола хӯ карда.
Ҳанӯзам кӯдаке гӯлчин
Ба дандон мекашад аз дасту пояш неши хореро,
Намедонад,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ки рӯзе аз даруни синаи ӯ кунда хоҳад зад,
Тамоми хадраҳояш хадраи дарданд,
Тамоми баргҳояш чеҳраи зарданд.
Дар ин сангоб
Ҳанӯз ангушти пое мехурад бар санг,
Ҳанӯз ангушти тифле мешавад хуншор,
Ба санге лола мерӯяд
Ва тифле ланг-лангон меравад аз донаи ашкаш
Раҳораҳ нола мерӯяд.
Ҳанӯз ин ҷо
Тамоми кӯдакиҳо мешавад такрор,
Тамоми ёдҳои хуфта аз нав мешавад бедор,
Баҳори рафта меояд,
Вале чун ман ба чашми тар,
Ба мисли ман мусофирвор,

ИШҚИ БУРИДАКУНДА

Шаб…
Ин шабе, ки борон
Шӯяд рухи ҳаворо,
Гуё, ки нуқта монад
Девони ишқи моро.
Бунгаҳ кашад чу ғамдор[1]
Шаббоди хонавайрон,
Рӯша ба ашк шӯяд
Беруни дар зимистон.
Ёди ту сайр дорад
Дар кӯчаи хаёлам,
Рӯяш намекунад дуд[2]
Аз хотири малолам.
Дар тан ҳазору як захм,
Захми забони теша,
Ишқи буридакунда
Кунда занад[3] зи реша.
Шаб…
Ин шабе, ки борон.

[1] Бунгаҳ кашидан-зери лаб оҳанги ғамангезеро замзама кардан.
[2] Дуд кардани рӯ- шарм кардан, хиҷолат кашидан.
[3] Кунда задан- сабз шудан, хадраи нав баровардани дарахти бурида.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ОХИР, БИЁ

Сӯзи ғамат дар ҷони ман,
Шаб мезанад чашмони ман,
Дидори ту армони ман,
Охир, биё,
Охир, биё,
Хобам парида аз сарам,
Қулфи дарам чашми тарам,
Эй меҳри ту болу парам,
Охир, биё,
Охир, биё,
Дар сина аз шавқи ту шӯр,
Эй рӯи ту субҳи банур,
Бар дил қариб, аз дида дур,
Охир, биё,
Охир, биё,
Ҳар дам, ки аз сар бигзарад,
Бо дидаи тар бигзарад,
Умрам сари пар бигзарад,
Охир, биё,
Охир, биё,
Бо ёди ту мезистам,
Бе ту дигар ман кистам?
Як рӯз ойӣ,нестам,
Охир, биё,
Охир, биё.

ДИЛШИКОР

Барқи нигоҳи тираш,
Мӯи сиёҳи қираш,
Рӯи ба ранги шираш
Дорад шикори дилҳо.

Раҳ гаштани хиромон,
Қадди банози ҷумбон,
Чашмони офати ҷон
Дорад шикори дилҳо.
Дар тан пироҳани гул,
Доман чу домани гул,
Рӯи чу хирмани гул
Дорад шикори дилҳо.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Файзи қадам баҳорӣ,
Нози нигаҳ хуморӣ,
Зебои зеби ёрӣ
Дорад шикори дилҳо.

ТАШНАИ ДИДОР

Саҳро ҳама гулпӯш аст,
Дунё ҳама дар ҷӯш аст.
Хору гули боғ имрӯз
Оғӯш ба оғӯш аст.
Ман ташнаи дидорат,
Ман ошиқи гулзорат.
Доғат ману доғат ман,
Умре ба суроғат ман,
Месӯзаму мегирям
Монанди чароғат ман.
Ман ташнаи дидорат,
Ман ошиқи гулзорат.
Дар ҳар гули бишкуфта,
Сад шавқу ҳавас хуфта,
Аз ман нагузар чун бод,
Дорам ғами ногуфта:
Ман ташнаи дидорат,
Ман ошиқи гулзорат.

СУРОҒАМ КУН

Чун докаи гулбастат
Гулпӯш талу пушта,
Ҳуснат дилу ҳушам бурд,
Чашми ту маро кушта,
Сад бор ту доғам кун,
Як бор суроғам кун.
Саҳро шуда гулдузӣ
Ранги лаби домонат,
Сад печу хами савдо
Дар кокули печонат,
Сад бор ту доғам кун,
Як бор суроғам кун.
Дар олами савдоӣ,
Бедориву рӯъёӣ,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Бо ҳусни Худодат,
Сарчашмаи зебоӣ,
Сад бор ту доғам кун,
Як бор суроғам кун.

ОФТОБШИН

(Ба ёди акаи Раҷабмуҳаммад)

Чеҳрааш нуронӣ,
Хандааш хуршедӣ,
Мақдамаш наврӯзӣ,
Бо ҳамон соддагии деҳқонӣ,
Бо ҳамон покиву боимонӣ
Медаромад зи дарам,
Хонаам пур мешуд,

Пур-пури сарвати меҳр,
Пур-пури давлати дидори азизи дилхоҳ,
Пур-пури дил,
Дили аз дил огоҳ.
Бехабар меомад
Ҳамчу илҳом зи ғайб,
Ногаҳон меомад
Ҳамчу пайғом зи ғайб.
Бехабар меомад,
Бехабар рафт чу шодӣ аз дил,
Рафтанаш рафтани лабханд зи лаб.
Дар уфуқи хотир
Шишт[1],
Чун шиштани хуршед ба шаб.

БОЗ ЯК БӮСА

Боз як бӯсаву боз,
Гарм чун бӯсаи хуршеди тамуз,
Барфҳо об шаванд,
Тирамаҳ сабз шавад чун наврӯз.
Боз як бӯсаву боз,
Нарм чун бӯсаи шаббод ба гул.
То ҳавои ҳавасам гарм шавад,
То шавад об яхи ҷони малул.

[1] Шишт –нишаст киноя аз фурӯравии хуршед аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Боз як бӯсаву боз,
Бодаангезу шакармаззаву хуш,
То кунад талхии комам ширин,
Сабзсӯзам накуну ташна накуш.

Боз як бӯсаву боз,
Дастмузди дами дуздида зи вақт,
Хунбаҳои ғами бе ту мурдан,
То лабам хун нашавад,
То дилам тар нашавад,
То нарезӣ хунам аз афшурдан,
Аз ту як бӯсаи дигар хоҳам,
Боз як бӯсаву боз.

ГИЛА

Ҳаво борону борон дона-дона,
Суруди боду борон маҳзунона.
Ман аз сардии меҳри ту биларзам,
Зимистонро кунам гарчи баҳона.
Дигар нарху навои дил фаромад,
Дилам сӯзад барои ту, туро чӣ?
Намехоҳад, намехоҳад касеро,
Дили зорӣ ба ҷои ту, туро чӣ?
Бирав чун абри беборон сабукбор,
Бимон чун сабзаи саҳро бимирам,
Ғамамро мон ба танҳоӣ бинолам,
Бимон, ки ошиқи шайдо бимирам.

СОЯИ ХОТИРАҲО

Шаб,
Шаби дилгирифти танҳоӣ,
Хира-хира чу чароғи кӯре,
Чеҳраи ҳамсафаре метобад,
Чеҳраи ҳамсафари як сафари қисмати дуре, ки дигар ёдам нест,
Гарди ҷинбоде нест,
Доду бедоде нест,
Сӯҳбати гарме нест,

Хотири шоде нест.
Ин шаби танҳоӣ

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Зи кучои тақдир
Зи нидои тақдир
Чеҳраи ҳамсафаре метобад,
Чеҳраи ҳамсафари як сафари пурхатари умр, ки дар ёдам нест.

ПУШТУ РӮИ ОИНА

Таги порисаи як боми ғампӯш
Ману ту чун ду кафтар лона дорем.
Ба як оҳанг ғамҳоро бинолем,
Валекин пардаи бегона дорем.
Ту сӯе мезанӣ пар, ман дигар сӯ,
Сари як ришта дар пои ману туст.
Сари як риштаи банди бирешим
Ба гулмехи ҳавасҳои ману туст.
Чу пушти оина ман рӯсиёҳам,
Чу рӯи оина ту пурҷилой.
Агар оинаро садпора созанд,
Надорад пушту рӯи он ҷудой.

СУРОҒИ ҶАВОНӢ

Раҳу пайроҳаи паймударо ҷустам,
Хасу хори набуду бударо ҷустам,
Ҳама помондаҳои ёдро гаштам,
Тагорӯи дили фарсударо ҷустам,
Намедонам,
Ҷавониро куҷо кардам.
Ба ман буд он замон, ки омадам берун
Шакармаст аз дари кошонаи тифлӣ,
Ба ман буд, лаҳзае падруд мегуфтам,
Ба он афсонаи тифлӣ,

Намедонам,
Ҷавониро куҷо кардам.
Ҷавониро Худо донад,
Ки дар он шаҳри аз афсонаҳо обод,
Яъне шаҳри бедардиву бемаргӣ раҳо кардам.

ЧӢ КУНАМ?

Хирманам дона надорад,
Чӣ кунам?

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

Мурғи дил лона надорад,
Чӣ кунам?
Фасли афсона гузашт,
Фасли сармои зимистон омад,
Баргу бори ҳавасам таг-таги по,
Нолиши ҷон омад,
Ҷон, ки ҷонона надорад,
Чӣ кунам?
Боддармушти сару савдоям,
Хонадарпушти раҳи дунёям,
Шоми бефардоям,
Ин қадар танҳоям,
Раҳм бегона надорад,
Чӣ кунам?

РӮЪЁ

Қатора чун қатори пуршитоби вақт
Зи шаҳри сабз берун шуд,
Садое зад
Чу фарёди дареғи як пушаймонхӯрдаи камбахт
Ва дуде бар ҳаво сар дод,
Чу дуди оҳи як марди ҷигарсӯхта,

Чу дуди талхи як афсӯси ҳастисӯз
Ва гум шуд дар дили хушки биёбоне…
Қатора,
Ё қатори рӯзҳои бебароре буд,
Ки холӣ буд.

БЕ ТУ

Зиндагии бе ту будан,
Бе ту зистан,
Бе баҳори ту шукуфтан,
Бе хаёли ту ғунудан
Зиндагии боғ дар қайди зимистон аст,
Бе талоши муғҷа бастан,
Сабз гаштан,
Ғурра кардан,
Зиндагии бе гулу барг,
Зиндагии бадтар аз марг.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МАН АҲЛИ ХУРОСОН

Гаҳ субҳаму хандонам,
Гаҳ абраму гирёнам,
Гаҳ ҷамъу парешонам,
Аз тухми бузургонам,
Ман аҳли Хуросонам.
Ман Соми Наримонам,
Ман Рустами Дастонам,
Сӯҳроби пурармонам,
Таҳминаи бирёнам,
Ман аҳли Хуросонам.
Бунёди сухан аз ман,
Эҷоди сухан аз ман,
Фарёди сухан аз ман
Ҳам инаму ҳам онам,
Ман аҳли Хуросонам.
Шохобаму дарёям,
Ман кӯҳаму саҳроям,
Ман зодаи ин ҷоям,
Овораи дунёям,
Ман оҳаму афғонам,
Ман аҳли Хуросонам.
Вайрона зи ман обод,
Бегона зи ман дилшод,
Шуд банда зи ман озод,
Худ лек ба зиндонам,
Ман аҳли Хуросонам.
Бо ҳикмати зардуштӣ,
Фазлу ҳунари пуштӣ,
Эй чарх, маро куштӣ,
Аз ҷабри ту нолонам,
Осияму исёнам,
Ман аҳли Хуросонам.

РУХСОРААЛОВИ ЧАШМЛАХЧА[1]

Рухсори ту оташи ҳавасҷӯш,
Чашмони ту лахчаи алаврез,
Рухсораалови чашмлахча,
Дорӣ чӣ нигоҳи барқмаҳмез.

---

[1] Лахча-зуғоли оташбори чӯб ё ангишт.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Шарми ту шукуфтани гули сурх,
Ҳарфи ту балоғати сухансанҷ,
Нози ту хиҷолати баҳорон,
Ганҷинаҷамоли роҳатиганҷ.
Ҳоло ту ба ҳукми навбаҳорӣ,

Аз ҳоли хазон дарак надорӣ
Бар сели шикастамавҷи қисмат
Наззораи кӯдакона дорӣ.
Шаҳзодаи бахт дар канорат,
Ғамбодаи дард дар барат нест.
Дар сояи чатри орзӯӣ,
Як сояи гард бар сарат нест.
Ман ҳамчу лапов[1] сустгардам,
Ту тезравӣ ба ранги тезоб.
Афтови сарам шаву наяндеш,
Барфи сари ман намешавад об.

ШАБЕ

Осёи базм
Дар хуни гулӯи буридаи шиша мечархид,
Кабоби иштиҳо дар ҳаври даҳони майхорон
буғпаз мешуд,
Бодаҳо гул мекарданд,
Чеҳраҳо мешукуфтанд,
Ҳарчи дар сарези дили мастон буд
Аз шаршараи забонҳо бурун мерехт.
Мунофиқро
Сели шароб аз маҳфили аҳбоб ба суроғи сароб
андохта буд,
Шаб розпушӣ мекард.
Шабе, ки пур аз ҷавонӣ буд.

ХАЗОНИ ХОТИРАБОР

Тирамаҳ омадаву чун дили пир
Нафаси гарми ҳаво сард шуда.
Чун рухи ғурбати дунёдида
Ин қадар ранги ҳаво зард шуда.

---

[1] Лапов-акси тезоб, оби сустҳаракат.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Номаи ғуссаи бефарёданд
Баргҳое,ки таги по хобанд.
Ташнаи лаззати оби сарданд,
Ҷӯйҳое,ки пур аз партобанд.
Дар дилам ёди баҳоре, ки намонд
Мекунад обилаву месӯзад.
Ҳама ҷо хотираҳо,хотираҳо,хотираҳо,
Оташи мурда кӣ меафрӯзад?

ГИРДБОД

Ҳамсафарҳои бовафо рафтанд,
Хотироти чу гарди по монданд.
Лаҳзаҳои хушӣ куҷо рафтанд,
Ғуссаву дардҳо чаро монданд?
Ин манам байни регзори ёд,
Регҳои чу ранги зардовӣ.
Регҳои равони дарёвор,
Рӯзгорам дар он шуда овӣ[1].
Гирди худ чархаму чӣ чархидан,
Чархуши чархгаштани гирбод.
Ба куҷо меравам,
Намедонам,
Аз куҷо омадам,
Надорам ёд.

БАҲРОМИ ЧӮБИНРО ХАБАР КУН

Баҳор,
Ин хушпаю пои мусофир,
Ду-се рӯзе чу меҳмон мешавад боз,

Кӣ медонад, ки дар фотиҳаи кӣ
Дигар боре дуохон мешавад боз,
Гуле чину гуле бӯю гуле бахш,
Гумон дорам, ки имкон мешавад боз.
Зи фардои ватан андеша дорам,
Чу Кисро хеши Хоқон мешавад боз.
Бирав Баҳроми Чӯбинро хабар кун,
Ки ҷанги турку Эрон мешавад боз.

---
[1] Овӣ шудан, обӣ шудан-ба об афтодан, ғарқ шудан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ТАСАЛЛО

Тоза шуд боз умеди пажмурда,
Зинда шуд дил,
Дили мурда,
Рӯҳи маҷрӯҳ,
Ҷони озурда,
Мешавад боз зиндагӣ кардан.
Наҳсии наҳси сад бало бигзашт,
Тири партобии қазо бигзашт,
Ғуссаи дарди бедаво бигзашт,
Буданӣ буд,
Будаҳо бигзашт,
Мешавад боз зиндагӣ кардан.
Рафта, ки рафт, барнамегаштаст,
Умри рафта зи сар намегаштаст,
Бад, ки аз бад батар намегаштаст,
Расми дунё дигар намегаштаст,
Мешавад боз зиндагӣ кардан.

ЯК ШАБ

Шаб…
Чароғе нест,

Дар китоби шаб
Ғайри доғе нест,
Дил ба дард омад,
Дилсуроғе нест,
Бодаи ғам мехӯрам дар кунҷи танҳоӣ.
Пушти дарвоза
Бод менолад,
Мекунам ёдат,
Ёд менолад,
Бодаи ғам мехӯрам дар кунҷи танҳоӣ.
Кӯча торик аст,
Хона торик аст,
Тиратар аз тирагии шаб муҳити ман,
Бодаи ғам мехӯрам дар кунҷи танҳоӣ.

ХИЁБОНИ ҲУЛБУК

Дар ин раҳу рӯ пову пае нест,
Як гарди ёде аз рафтае нест,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Бод асту борон дар ин хиёбон.
Бо ранги канда чун ранги мурда,
Гулбун лабашро маҳкам фишурда,
Дод асту афғон дар ин хиёбон.
Нахле хамида чун гардани хам,
Хаспӯш ҳавзе чун чоҳи Рустам,
Гарди биёбон дар ин хиёбон.
Хокаш ҳама сурх чун реги хунпӯш,
Ин ҷо чакида хуни Сиёвуш,
Сад қисса пинҳон дар ин хиёбон.

Не боли Шаҳбол, не Шери Хатлон,
Ҷанги бародар ҳайтолу Эрон,
Гӯри далерон дар ин хиёбон.
Шайтони туркӣ, имони тозӣ,
Дар қатлу ғорат, дар фитнасозӣ,
Ҳамаҳду паймон дар ин хиёбон.
Ин тахти вожун ин шаҳри вайрон,
Дарс асту ибрат бар қавми Эрон,
Аз рӯзгорон дар ин хиёбон.

ТАБРИКИ ХУДАМ БА РӮЗИ МАВЛУДАМ

Зиндагиро балокаше боист,
Ҷони дар обу оташе боист,
Пештози балову офатҳо,
Соддаи хуш зи нохушӣ боист,
Баҳри ин ҳама маро зоданд,
Инчунин як рисолатам доданд,
Рӯзи мавлуди ман муборак.
Чун шудӣ дард ман намебудам?
Ғам чӣ мекард ман намебудам?
Боғи дунё чӣ рангу зебе дошт,
Бе гули зард, ман намебудам?
Баҳри ин ҳама маро зоданд,
Инчунин як рисолатам доданд,
Рӯзи мавлуди ман муборак.
То намонад, даме ба ҳам бошем,
Зиндагии баҳонаҷӯ ҳар бор,
Пеш орад баҳонаи бисёр.
То дами кӯтаҳе ба ҳам бошем,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Зиндагонӣ баҳона мехоҳад,
Зодрӯзам баҳонаи дидор,
Рӯзи мавлуди ман муборак,
Сӯзи бедуди ман муборак.

ШОМИ ДЕҲА

Маҳтоб дафи зарин даффовӣ[1] бувад гардун,
Ин ҷо ҳама арғуштӣ, мавзунқаду номавзун.
Рахшидани ахтарҳо аз гунбади ахтарбор
Чун чашми тамошобин аз бому сари девор.
Чумбондани[2] шаббода рақсидани нозолуд,
Махмур чу тарёкӣ ҳар хона барорад дуд.
Зоғони сияҳчурда аз сайри баҳор оянд,
Хубони хушу қадрас бо села зи кор оянд.
Хам карда чу дар саҷда кӯҳу талу пушта пушт,
Рӯ бар шафақи ҳамчун оташкадаи Зардушт.
Ҷо карда ба оғилҳо мардум бузу бузғола,
Чир-чиркунон мурғон гиранд ҳама ҳола[3].
Шаб пардаи гулдузӣ оҳиста кунад поён
Неку бади мардумро дар парда кунад пинҳон.
Хайр, эй ғаму ташвишҳо, ранҷу ситами дунё,
Хушпову қадам бодо пову қадами фардо.

ГИЛАИ МАН АЗ МОСТ

Гилаи ман зи хазон нест,
Гилаи ман зи баҳор аст, ба як тап-тапи по
Чаманашро ба хазон додаву бигрехт куҷо.

Ханҷари хору қиёғаш[4] аз чӣ
Натавонист дами теғи хазонро гирад?
Лӯлаи ғунчаи сахташ чу гулӯлагардон
Натавонист раҳи тиру камонро гирад.
Гилаи ман зи хазон нест,
Зи ҳамон мурғи баҳории фирорист, зи тарс,
Тарси ҷони арзон,
Тарси ҷони ношуд,
Ба яке ғӯзаки кафки даҳани сарди хазон

---

[1] Даффовӣ - дафнавоз, доиразан
[2] Ҷумбондан – киноя рақсидани бошавқу бохунарона.
[3] Ҳола гирифтан – дар лонаҳои худ ором гирифтани паррандагон.
[4] Қиёғ- килк, навъе гиёҳи буттагӣ, ки тезу буррандааст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ёд аз лона накард,
Ҷанги бегона накард,
Ҷанги мардона накард,
Думбро ходакунон рафт зи майдон ларзон.
Гилаи ман зи араб несту аз турку муғул,
Гилаи ман аз мост.

ПАСМОНДАЕ ДАР БИЁБОН

Турнаҳо, ки занги реҳлатро заданд,
Рафтаанду монд овошон ба гӯш.
Турнаҳо чун тӯшаи раҳ бурдаанд
Рангу бӯи рӯзгорамро ба дӯш.
Рӯзҳоям корвони гумшуда
Дар биёбонҳои ёди гардпӯш.
Чун алови гулхани нокуштае,
Офтоби умр мегардад хамӯш.
Дар кучои ин биёбон то ҳанӯз
Ҳаст як пасмондае дар ҷумбу ҷӯш.

АЗ ВАТАН НАМЕРАНҶАНД

Аз ватан, ҷони ман, намеранҷад,
Ҳамчунон аз насибаву тақдир.
Ҳамчу аз модар,
Ҳамчу аз устод,
Чун зи ҷабри пир.
Мон, ки гоҳе кунад таги поят
Чун гулу сабзаи ба раҳ руста.
Аз сари нон бимон кунад пешат
Ҳамчунон тифли дасту рӯй ношуста.
Гар чу модар ҷазот хоҳад дод,
Мисли кӯдак ба домани ӯ часп.
Гар чу деҳқон кунад лагадмолат,
Мӯросо ба хирмани ӯ часп.
Меваи хом мешавад ширин
З-оташи офтоби тобистон.
Ту ҳамон ғӯрай, ватан бошад
Офтобе, ки мепазӣ дар он.
Бедаҳан аз ватан бимон ҷоғад,
Бе сухан ту бикун ватандорӣ.
Оқибат мисли саг шавад сагмур,
Аз ватан ҳар кӣ кард безорӣ.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХУДКАРДА

Китоби қисмати моро варақ зан,
Давот аз чашму аз мижгон қалам кун.
Ҳиҷо андар ҳиҷояш ашки ҳасрат.
Варақ андар варақ тар карда дар хун.

Хато пушти хато дар ҳар саҳифа,
Гунаҳ пушти гунаҳ бори варақҳо.
Сабақ андар сабақ баҳри сабақгир,
Гарон афтода моро ин сабақҳо.
Ба ҳар як бекафан дода кафанвор,
Ватанро, бекафан монда ватандор.
Чу мо бар мо накарда душманӣ кас,
Накарда ҳамчу мо моро касе хор.

ГИМНИ ОЗОДАГОН

(*Мо барои озодӣ меразмем. Барои ман зистан зери чатри бардагӣ пасттарин навъи зиндагист.Аҳмадшоҳи Масъуд)*

Хоки пурмоҷарои мо шоҳид,
Ҳасрати рафтаҳои мо шоҳид,
Қисмати пурбалои мо шоҳид,
Бар ҳақиқат Худои мо шоҳид
Разми мо аз барои озодист,
Рӯи мо бар Худои озодист.
То хирадро ба худ алам кардем,
Рӯй бар дафтару қалам кардем,
Даҳр обод ҳамчу Ҷам кардем,
Беш кардем ё ки кам кардем,
Разми мо аз барои озодист,
Рӯи мо бар Худои озодист.
Хуни мо рехт арраи Заҳҳок,
Хоки мо бехт душмани бебок,
Сар чу бардошт нанги мо аз хок,
Хашми мо сӯхт хонаи афлок,
Разми мо аз барои озодист,
Рӯи мо бар Худои озодист.

Зиндагӣ аз барои нон бошад,
Ҳамчу саг баҳри устухон бошад,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Зиндагӣ не,балои ҷон бошад,
То ҷаҳон буду то ҷаҳон бошад,
Разми мо аз барои озодист,
Рӯи мо бар Худои озодист.

БОРОНУ БОРОН

Борону борон,
Чун тирборон,
Ҳоли ту чун аст
Эй боғи урён?
Борону борон,
Тири зимистон,
Ҳоли ту чун аст,
Эй барги ларзон?
Борону борон,
Бечора деҳқон,
Ҳоли ту чун аст
Бе бурдаи нон?
Борону борон,
Ашки ғарибон,
Эй ризқ дар мушт,
Эй хона дар пушт,
Ҳоли ту чун аст,
Эй қавми сарсон?

ХАЙРБОДӢ

Дар лаби шишае, ки хун партофт,
Хуни дил жола-жола мерахшад.
Хонарӯшанкунии айши мост,
Май, ки дар пиёла мерахшад.
Чашми ғамбори соядори мо
Ҳамчу маҳ, ки ба ҳола мерахшад.
Ашки шабчакидаи падруд
Субҳ дар чашми лола мерахшад.
Бар булӯри дилам назан нохун,
Офтобо, ки нола мерахшад.

АФСОНАИ ЁД

Чӣ зебоӣ
Дар он шабҳо, ки бар хоби шабам дуздона меоӣ,
Ту як афсонаи ёдӣ,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ки аз афсона меоӣ.
Чу нури хираи равзан,
Чароғи куштаи хотир шавад рӯшан,
Ту бар бӯи чароғи ёд чун парвона меоӣ.
Ту як ҷӯёи гумҷӯӣ,
Суроғи ганҷи гумкарда,
Ба кӯи дил,
Ба ин вайрона меоӣ.
Чӣ нохурсанд меоӣ,
Хиҷолатманд меоӣ,
«Ту соҳибхонаӣ,охир,
Чаро дуздона меоӣ»

АСОИ ГИРДБОД

Барои Фатҳуллои Саид

Сари кӯтал нигоҳи хаста кардам,
Ҳанӯзам пиртуруш[1] ҳезмзани ланг
Хараш дар зери бору банд мекофт,
Ба зери сояи ғафси сияҳфарк
Ба чашми чашма зоғе нӯл мезад,
Раҳе, ки омадам, дигар наметофт.
Қади хамгашт чун пушти хамида,
Ба пушти роҳ буд пуштораи[2] тал.
Ҳанӯзам хок бар сар, хор дар по,
Дар он ҷо буд сарсон боди шалпар.
На тифлӣ буд, на пирӣ, не ҷавонӣ
Дар он саҳрои гум дар гарди ёде.
Фақат буд дар ҳаво мисли адабчӯб,
Асои гурмдори гирдбоде.

ДИГАР БА БОҒИ ДИЛАМ

Дигар ба боғи дилам лаззати шукуфтан нест,
Дигар зи доғи дилам роҳати гиристан нест.
Дигар ҳавои даҳони баҳори зиндагар пуфест,
Дарахти хушки танамро умеди зистан нест.
Ба мисли марди ҳалолхораам камризқ,
Чу марди пуртакигӯям[3] ба ҳар куҷо шумрӯ.

---

[1] Пиртуруш-ифодаи таҳқиромезест нисбат ба пире, ки аз зиндагияш ҳама безор шудааст.
[2] Пуштора – боре, ки ба пушт мекашанд.
[3] Пуртагигӯ - касе, ки суханро рӯирост, дар рӯи одам мегӯяд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Чу ҷайби аҳли қалам ҷайби орзу холӣ,
Ба ҳукми сурати гул гули ҳавас бебӯ.
Чу қавми гашта парешон хотири парешонам,
Чу дасти хушки сахо шохи бахт бебарг аст.
Накун фариштаи марг, ин қадар даҳон ширин,
Ки марг муждаи зист асту зистан марг аст.

БУНГАҲИ[1] АРОБАКАШ

Дилам дар изтиробай, очаи ҷонам,
Аҷаб ҳолам харобай, очаи ҷонам,
Ҳаётам як азобай , очаи ҷон,
Очаи ҷон,
Очаи ҷонам.
Сарам мечархад чун чархи ароба,
Ба поён меравад нархи ароба,
Нафас дуди кабобай, очаи ҷон,
Очаи ҷон,
Очаи ҷонам.
Шавад чархи ароба гирдгардон,
Ба ёдам мерасонад гирдаи нон,
Ду чашмам ҳавзи обай, очаи ҷон
Очаи ҷон,
Очаи ҷонам.
Фараҳ дар дасту пои шалпарам нест,
Пас аз ту соябоне бар сарам нест,
Сарам дар офтобай, очаи ҷон,
Очаи ҷон,
Очаи ҷонам.

БАҲОРИ БАЪДИ ҶАНГ

Имсол дар ҷамоли гулу сабза гард нест,
Имсол хок ашки алам дам намекашад.
Аз ҳар сурох мори аҷал сар намехалад,
Аз ашк хишти хонаи дил нам намекашад.
Мурғе ба сӯи лонаи худ бо ҳазор тарс,
Нолон нигоҳ карда дилаш рам намекунад.
Дигар забони баҳс набошад забони тир,
Шайтон фиреби ҳазрати одам намекунад.

[1] Бунга, бунгаҳ-замзамаи зерилабии суруд, ки хеле ғамангезу ширин аст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Имсол шукр,
Шукри Худо,
Шукри зиндагӣ
Хоби банози кӯдаки хотир бароҳат аст,
Имсол гӯ баҳорро:
Гулбезтар биё,
Соли муҳаббат аст.

ИҚРОР

Ту охирин баҳонаи зистан,
Ту охирин нишонаи будан,
Ту охирин таронаи фарёд,
Ту охирин забонаи гулхан,
Гулхани дилам астӣ.
Бе ту ман сабзаи биёбонам,
Сабзсӯзии нози боронам,
Бозии бодам,
Дар таги поям,
Бе ту, охир, чӣ гӯямат, чунам,
Ҳайкали зиндаёд Маҷнунам.
Ба Худо,
Худои ҳастам кард,
Ишқоину ғампарастам кард,
Бе ту як дам будан наметонам,
Наметонам,
Наметонам.

ШОИРИ ШОИРОН, БАҲОР

Дар сабқате, ки бигзарад дар назми фаслҳо,
Фасле ба ту намекунад баҳси баробарӣ.
Барги ба барг ҳар гулат печида чун хаёл,
Борони ту чакомаи андешапарварӣ.
Сад санъат аст дар хати тиру камони ту,
Сад ҳикмат аст дар лаби гӯёи обшор.
Ҳар сабзаат қасидаи часпу талоши зист,
Ҳар соқаи гули тарат як сатри обдор.
Мурғони боғ ровии шеъри баланди ту,
Бодат кунад ҳикояти табъат ба рангу бор.
Имрӯз байни ин ҳама даъвогарони шеър,
Шоиртарин касӣ, касӣ, касӣ, баҳор.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ХАЗОН

Сабзаҳо шакзадаи[1] шӯшабагӯш,
Киштаҳо мурдадили хоболуд.
Боғҳо барҳанаи дуздзада,
Зиндагӣ фалсафаи буду набуд.
Бод авангарди сипоҳи сармо,
Боғбон рӯ ба гурез аст аз боғ.
Қавми аз хасм гурезон мурғон,
Ғунчаи сардзада мурдачароғ.
Осмон гиҷу дарундору малӯл,

Ҷӯй чун кисаи деҳқон холӣ,
Барг бо ранги рухи зардовӣ,
Мекунад чун аламӣ кафмолӣ.
Шох паррандаи парканда[2] шудаст,
Бод даррандаи гиранда шудаст,
Мурданизеб хазон зинда шудаст,
Давр даври ғами пайканда шудаст.

ТАВБАИ ЯЪС

Эй хоки ориён,
Озодазодагон,
Эй сарзамини мард,
Эй садршини дард,
Мушриквор тавбаи навмед мекунам,
Дар ҷонамози доманат бо рангу рӯи зард.
Ин ман,
Ҳамон манам,
Истода пеши ҳазратат мӯҷриму шармсор
Тан дода бар ҷазост.
Дармондае ба пеши ту чун пеши кирдгор
Дар рӯзи бозхост.
Ин ман,
Ҳамон манам,
К-аз рӯи ақли кӯр,
Аз ҷаҳлу аз ғурур,
Аз ҳол то куҷо,

---

[1] Шак-шабнам.
[2] Пайканда- яъне каси пояш канда шуда, беному нишоншуда, мурда.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

То ибтидои дур
Фанди шиори мардуми бегона хӯрдаам.
Гуфтӣ:
Ба худ биё,
Фармон набурдаам.
Ин ман,
Ҳамон манам,
К-аз хишти ҷаҳли хеш
Кардам бино ба гирди ту девори мазҳабӣ,
Тираравон манам,
К-овехтам чу Маздакат бар дори мазҳабӣ.
Гаҳ дар баҳои ҷон,
Ҷоне баҳои зарраи гарди туро надошт.
Гоҳе барои нон,
Ноне, ки нархи чеҳраи зарди туро надошт,
Бо безани адӯи ту хоки ту бехтам,
Бо ханҷари адӯи ту хуни ту рехтам,
Инак ман, он манам,
Бегонапарваре,
Бехонаву даре,
Як хокбарсаре,
Истода пеши ҳазратат муҷриму шармсор,
Чун пеши кирдгор
Бо тавбаҳои яъс.

ҒАРИБАМРО БИЁР

Барфи аввал ….
Барфи тар …
Пораҳои номае аз хоки ғайр,
Аз баҳор,
Аз як ғариби дар ба дар.
Барфи аввал …
Барфи сард …
Аз ҷудоӣ,

Аз баҳори рангзард.
Барфи аввал …
Пораҳои номаҳо,
Номаҳои бе ҷавоб.
Номаи гулғунчаҳои роҳпо,
Шохаи аз кундапайвандаш ҷудо,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Аз ғарибиҳо баҳорамро биёр.
Эй худо,
Эй худо,
Эй худо!

ИШОРАЕ ДАР ХОБ

Чанд мурда,
Мурдаи дар зиндагӣ номӣ.
Чун хаси афтода дар гирдоб мечархид,
В-ин аҷаб, ки мурда менолид:
Ҳайфи умрам,
Ай дареғи умри барбодам.
Эй худо,
Хоби киро дидам,
Шаб ба ҳоли зори кӣ дар хоб нолидам?

ХАЗОНРЕЗ

Охирин барг мепарад аз боғ,
Шишта дар об ҳамчу мурғобӣ.
Охирин тарона мемирад,
Дар лаби хушки ҷӯи мурдобе.
Боғбон меравад ва мегирад,
Аз зимистон қасоси бехобӣ.
Боғ медонаду гаронхобӣ,
Бод медонаду хазонрубӣ.

АШКИ ҲАСРАТ ДАР ЗОДГОҲИ АДИБ СОБИРИ ТИРМИЗӢ

Аз осмони шаҳри ту
Мерехт борон ин саҳар,
Ҳар нахли боронхӯрда буд
Тоҷики гирён ин саҳар.
Чун оби борони хазон
Дар кӯчаҳо сарсон будам.
Гӯри туро, шеъри туро
Аз ёдҳо пурсон будам.
Дар мағзи ҷонам мехалид
Хучхорҳои чашми танг,
Ҳар қатра борон ин саҳар
Дар гарданам мебаст санг.
Тирмизи ту, Тирмизи ман

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Аз мо буду аз мо набуд.
Бегона соҳибхона буд,
Соҳибватан бегона буд.
Шеъри ту лабҳои маро
Месӯхт монанди шарар,
Байни наистон навҳа дошт
Омӯй бо лафзи дигар.

НИШОНИ ХАЗОН

Чу шудгори заминаш бо ҷабини пур зи чин деҳқон
Таконда доманаш, вақте ки рахт аз кишта мебандад,
Маҳи хасрав[1]
Ба ангушти баҳори мурда вақте ришта мебандад,
Ба завқи сабз
Даме ки муғҷае дигар намехандад,
Дигар ғунча
Ба чашми тар намехандад,
Даме мурғони гармодӯст
Гурезавор тарки хонумон карданд,
Ва чун хатти сияҳ зоғон
Чаманро пурфиғон карданд,
Дигар дар боғ
Ниҳоле дар хаёли сабзпӯшӣ нест.
Дигар ҷӯеву ҷӯше нест,
Гуле бо гулфурӯше нест,
Бидон,
Даври хазон омад,
Замони имтиҳон омад.

БОЗГАШТИ ЁД

Аз диёри кӯдакӣ, вақте ки мерафтам,
Бо раҳи хам дар хами ноошнои сабз
Сӯи як фардо,
Рӯ ба як фардои дури дур,
Аз чароғи орзу пурнур,
Сӯи як фардои ғарқи гул,
Зиндагии он қадар аз орзу пур-пур,
Ки дар он як гарди навмедӣ намеғунҷид.

---

[1] Моҳи хасрав-ғози мизон, торҳои чун тори анкабут, ки ҳангоми хазон дар ҳаво парвоз карда мегарданд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Гарчи медидам,
Намедидам,
К-осмони деҳа гирён буд,
Бод менолид,
Раъд меғуррид,
Барқ мерахшид.
Саддаи танҳоӣ нимахушк

Аз канори роҳ ҳамчун модари пирам
Даст меафшонду меларзид,
Зери борон буд,
Гӯиё як обшори сабзи ларзон буд.
Рӯи боми хонаи лоӣ
Чашми сурхи лолае метофт,
Чашми сурхи лола, ки тар буд,
Балки чашми духтари ҳамсоя буд он лолаи гирён,
Он нигоҳи ҳасратии оташ андар қаър
Сахт сӯзон буд.
Раҳ ба раҳ харе
Мекашид аз доманам:
Баргард
Бо забони тез
Санги сангов огаҳам мекард:
Аз раҳат баргард,
Лек раҳ дар пои ман чун мор печон буд.
Зери дандони качи ӯ заҳр пинҳон буд.
Заҳри ҳичрон буд.

ФАСЛИ РАФТАНИ ТУ

Он фасли рафтани ту,
Фасли хазони ман буд.
Андӯҳи кӯчбандӣ
Дар ошёни ман буд.
Боғи хазонрасида
Ҳоли хароби ман дошт.
Абри азо гирифта
Чашми пуроби ман дошт.
Мезад ба кӯча ҳиккас
Боди забонгирифта.
Чун оҳи сарди ман буд
Сармои ҷонгирифта.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дигар набуд барге
Дар шохи бахти тарбарг.
Поёни кори дил буд.
Поёни ишқи тармарг.

ЁДИ ГУМҶӮ

Дида, дида ба раҳи умри дароз
Марди пурдидаи пурмила[1] шудам.
Он қадар сӯхтаву месӯзам,
Ки дигар пайкари обила шудам.
Боз ҳам дар дили пӯшида қуналғ[2]
Ҷои доғи ту ҷудо месӯзад,
Ишқи покизатар аз домани субҳ,
Ишқи сӯзандатар аз барқ задан,
Ишқи бо соддагии бовари тифл,
Ишқи аввал, аввали гум кардан.

АЗ СӮХТАИ ДИЛ[3]

Меравӣ?
Бо худ бар
Гарди он хотираро,
Ки чу хокистари як оташи сӯзон монад,
Нагузор
Хасу хошоки баҳоре, ки гузашт,
Таги борон монад.
Меравӣ?
Боз чу рӯҳи гушна

Ту ба хобам надаро дар шаби мадҳушии ман,
Ҳамчу ҳаври ғусса
Ба фиғонам набаро аз лаби хунҷӯшии ман.
Меравӣ?
Рав чу насими гузарон беовоз,
Мон, ки дар барги лабам шабнами борон монад.
Меравӣ?
Мегузарад хаби парешонворӣ
Ғуссаи рафтани ту,

---

[1] Пурмила-касе, ки бисёр дидаву берӯ шуда, маҷозан бешарм.
[2] Қуналғ, қуналғак-пӯст давондани болои захм.
[3] Аз сӯхтаи дил-аз алам

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Шевани ман,
Гарчи бисёр дароз
Ларзаи даҳшати ин хоби парешон монад.

ҶИГАРПОРА

Дастам намерасад, ки барам бар сарат ба меҳр,
То панҷаҳои хушкро дар обшори мӯт
Аз шохаҳои сумбули домони шаршара
Шодобтар кунам,
Ин дасти хушкро
Дар торнови[1] дидаи боронии шабам
Чун кунда тар кунам.
Оҳ, эй зи дида дур,
Эй нури чашми рафтаи аз дидагони пир,
Акнун суруди ёди туро аз забони дард
Ҳар дам шунида гиряму ҳар шаб зи бар кунам,
Чун ҳофизони кӯр.

РАҲОӢ

Ҳамчу нур аз қабати шиша заҳидам берун,
То кунам шоми туро нуронӣ,
Банди зидони туро бишкастам
Ҳасрати зиндонӣ,
Пару боли ту раҳост,
Пар задан натвонӣ,
Ин даму фурсати парвозраво мегузарад.
Теғи ҷаллоди бало боло буд,
Бар сарат,
Дар назарат
Фурсате нест дигар,
То ба як ташнагии ошиқи дунё дами марг
Дидаи ҳасратие сӯи ҳавасҳо дӯзӣ,
Гуфтамат:
Бош басабр,
Ин ҳама дарду бало мегузарад.
Лолаи сурх ба гулдони пуроб
Дидаи боронӣ,
Шарфаи хушқадаме меояд,
Шарфаи пои саҳар,

[1] Торнов –борони барфолуд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар шаби зулмонӣ,
Дил, дилам, мешунавӣ,
Ғуссаи мо, ба худо, мегузарад.

ХУРУҶИ ДАРД

Хонаи умрро задам оташ,
Чангдуде зи манзилам мондаст.
Ман чӣ дорам?
Ду дасти дар бинӣ

Он чӣ аз кишту ҳосилам мондаст.
Шишаи холии паси погаҳ,
Дили холӣ зи маҳфилам мондаст.
Гарданам рӯи кундаи таслим,
Андаке ранҷи қотилам мондаст.
Бо ҷаҳонам дигар чӣ дилгармист?
Ба Худо, аз Худо дилам мондаст.

БЕ ТУВУ БО ТУ

Дар ин сафар, ки нест
Хоби бароҳате,
Дар ин сафар, ки нест,
Ёди фароғате.
Дар ҳар қадам, ки ҳаст
Дарди чу раҳзане,
Дар ҳар қадам, ки ҳаст
Дунёву душманӣ,
Дастам ба дасти ту,
Дастат ба дасти ман,
Ту чун шикастабанд
Дар ҳар шикасти ман.
Дар шаҳри бечароғ
Ишқат чароғи ман,
Ман дар суроғи ту,
Ту дар суроғи ман.
Бе ту ва ишқи ту
Бекастарин манам,
Бе ту ва ишқи ту
Хоки замин манам.

ХАДРАИ ЁД

Наврӯз боз омаду ёди ту сар кашид,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Чун шохи нав зи хадраи хушкидаи дилам.
Чун оби захми кундаи фартути тути пир,
Зардоб мечакад ҳанӯз аз кундаи дилам.
Омӯхт ҷӯ таронаи ширин зи хандаат,
Дуздид гул шукуфтани лабхандаи туро.
Орад ба ёди печиши ҷӯ гирди нахли сабз,
Мӯи ба гирди гарданам печандаи туро.
Дидори ту саодати ду олами ман аст,
Камбахт ошиқам ба саодат намерасам.
То чанд ҳамчу ханда зи ман мекунӣ гурез,
То кай чу ғам ба хотири шодат намерасам.

ШУБОН

Само чун курпаи таркӣ ба рӯяш[1],
Замини зери пояш ҳамчу қолин.
Ба рӯи сабза чун дар ҷогаҳи нарм,
Бихобад дастҳоро карда болин.
Чу зад бар хок паҳлӯ марди чупон,
На мӯраш мегазад, не каждуму мор
Бувад чун дижбони дижи кӯҳӣ,
Рама ҳамчун сипоҳу ӯ сипаҳдор.
Ба сар дорад сала чун кӯҳи лола.
Ду чашми торсаш мисли пиёла.
Балои ҷони гургон чӯбдасташ,
Зи дасти у надорад дузд ҳола.
Ба мисли марзбон бедору ҳушёр,
Бувад ҷонбозу сарбозу ватандор.

ХАЁЛИ БОРОНӢ

Осмон субҳу шом азодор аст,
Бар гулу хори пушта менолад,
Бар баҳори шаҳид мегиряд.
Аз дайи баччакушта менолад.
Тупи тундар намешавад хомӯш,
Дар замин ҷангу осмон ҷанг аст.
Беканор аст ин ҷаҳон ин қадр,
Ин қадар,
Ин қадар ҷаҳон танг аст.

---

[1] Таркӣ-кӯррокӣ, курпае, ки аз порчаҳои матоҳои гуногун сохта мешавад.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ДУХТАРИ ЗАРКОКУЛ

Духтари лахчачашми Заркокул[1],
Ҷони аз ташнагӣ ба лаб дорам.
Аз лаби ширбӯи ту имшаб,
Бӯсаи қарзиям талаб дорам.
Баъди ин бо гуноҳи ман, ҳайҳот,
Шири деги ту сар нахоҳад рафт.
Рӯи ту меравад агар аз ёд,
Доғи ту аз ҷигар нахоҳад рафт.

ГАҲВОРА ВА ГӮР

Гӯр морест хӯрда, дам карда,
Дар гулӯяш чу луқма гаҳвора.
Ҳамчу арвоҳи ланг саргардон.
Подаи дар мазор овора.
Ҳамфиғони ба дарди хомушӣ,

Боди шабзиндадор бедор аст.
Дар сари гоҳвора менолад,
Бод, гӯӣ, ки модари зор аст.
Шохаҳо,
Шохаҳои хушку тар.
Қабза, қабза чу мӯ парешонанд,
Абрҳо, абрҳои дилпора,
Бар сари гоҳвора гирёнанд.
Дар сукути фиғони хомӯшӣ,
Дар ғиреви ғамовари ҷинбод.
Модаре боз алла мегӯяд,
Қиссаи зиндагӣ кунад эҷод.

ЗИНДАГӢ ДУРӮЯСТ

Гуфтам ба зиндагӣ:
Ширинӣ ин қадар,
Гуфто, ки талх низ.
Гуфтам:
Ҳаёт медиҳӣ,
Гуфто, ки марг низ.
Гуфтам:

---

[1] Заркокул, Саркокул-деҳаест дар Хатлон, ки кӯдакии муаллиф он ҷо гузаштааст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Баҳори мақдамат гул ҳадя мекунад,
Гуфто, ки хор ҳам.
Гуфтам:
Насими мақдамат орад шамими пок,
Гуфто:
Ғубор ҳам.
Гуфтам:
Зи васл мужда деҳ,
Гуфт:
Аз фироқ чӣ?
Гуфтам:
Зи меҳр қисса кун,
Гуфт:
Аз нифоқ чӣ?
Гуфтам, ки ҷабр мекунӣ ман мепарастамат,
Дар ин чӣ ҳикмат аст?
Гуфто, ки дилбарам,
Аз имтиҳони ошиқон ман завқ мебарам.

ПӮЗИШ

Ёде аз Одина Ҳошим

Дасти бозихунуки шаб, ки расид,
Даффи тиллоии хуршед кафид.
Турнаҳо
Ҳамчунон тори рубоби ту садое доданд.
Ва зи ҳам бигсастанд.
Осмон косаи безиҳи рубоб аст, онро
Ҳамчунон бар сари бесоҳиби ту,
Бар сари санги мазори ту зада бишкастанд.
Ва садафҳош парешон гаштанд.
Пеши беғам ғами дилро натавонӣ гуфтан,
Омадам бар сари гӯри ту , ки бо ту гӯям.
Аз ду чашми чашма
Лавҳаи гури туро мешӯям.
Ту вале хомӯшӣ,
Ту малолӣ аз ман …
Дар гусели ту набудам он рӯз,
Ки чу тобути шаҳид
Ҷисми зардови ғаматро монданд,
Пои як минбари чун минбари иблис баланд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ва чу дар зиндагият
Ту ба пои минбар.
Душману дӯст ҳама дар сари минбар буданд,
Сифатат мекарданд.
Дар забоншон афсӯс,

ГИРЯҲОШОН ПУРФАНД

Дили ториктар аз гӯри сияҳшон хурсанд,
Ки бишуд боз чароғе хомӯш.
Як дили рӯшану бедор бимондаст аз ҷӯш,
Эй дилат оина.
Акаи Одина,
Эй дарунсӯхтаи берунсабз.
Дар гусели ту набудам з-он рӯ,
Ки на бинад ва на сӯзад дигар,
Ин дили хокистар,
Ман ба марги ту надорам бовар.

БА ЁДИ МОДАРАМ

Ҳамчунон кирми замин мелӯтам
Аз паи рӯзии худ саргардон.
Кас напурсад, ки:
Фалон, ҳолат чист?
Кас нагӯяд, ки чӣ дорӣ армон?
Зиндагӣ бе ту набудаст осон,
Давлати рафта зи сар, модари ҷон.
Як сари қоқи ману ин ҳама дард,
Ту будӣ, дард набуд танҳоӣ.
Ту будӣ аз алами дунёӣ,
Ин қадар ман набудам савдоӣ.
Зиндагӣ бе ту набудаст осон,
Давлати рафта зи сар, модари ҷон.
Покашон нимашабӣ меоям
Бо дили хаставу захми тоза,
Сарду хомӯш ба ман менигарад.
Чашми қулфи сияҳи дарвоза.
Мекунам боз дари ғур-ғурӣ,
Мекашад бод дар он хамёза.
Зиндагӣ бе ту набудаст осон,
Давлати рафта зи сар, модари ҷон.
Дур аз рӯи чу шират чашмам,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Тифли аз сина ҷудокарда шудаст.
Ашки рӯпуш– ҳиҷоби мижгон,
Дур афкандаву бепарда шудаст.
Ғуссаҳои хурдам
Дар дилам зарда шудаст,
Ин қадар дер чаро фаҳмидам:
Зиндагӣ бе ту набудаст осон,
Давлати рафта зи сар, модари ҷон?

НАШӮ, БОРОН

Нашӯ, борон,
Нашӯ аз роҳу рӯ хуни шаҳидонро.
Бимон, к-аз донаҳои хуни ин мардони армонӣ,
Баҳоре, ки биёрад номаву пайғоми озодӣ,
Гули умедҳои нодамида сар кашад бо синаи пурдоғ.
Ки бошад ташнагии ташнагони бенасиб аз бӯсаҳои
обдоре,
Бишканад дар чашмаи лабҳои гулбӯе.
Бимон ин нуқтаҳои хун, ки ҳамчун нуқтаҳои сафҳаи нанвиштаи умри ҷавонмарганд,
Ба рағми ёдҳои кӯтаҳи мардум,
Ба роҳи ворисони некбину оштихуе, ки меоянд
ҳамчун раҳнамо бошанд,
Мисли шабчароғе, ки кунад рӯшан раҳи
шабмондагонро сӯи як маъвои инсонӣ
Ва як фардои нуронӣ.
Нашӯ, борон,
Нашӯ аз роҳу рӯ хуни шаҳидонро,
Нашӯ ин пошхурда оташи дилҳои сӯзонро,

Нашӯ, борон,
Нашӯ, борон,
Нашӯ борон.

ҚУРБОНИИ ҶАНГ

Тани баҳорвор базебаш шукуфта буд дар хун
Ва лолазори канораш баҳори ҳасрат дошт.
Ду чашм,
Чашми сиёҳаш чу нуқтаҳои суол,
Дареғу чуну чарову ғубори ҳайрат дошт.
Сараш,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Сари ҷавону баландаш, ки дӯш оғуше,
Аз он, ки бистари ӯ гашта буд, менозид,
Кунун ба хоки сияҳ хуфта буду бо муяш
Ба ҷои панҷаи маҳбуб бод мебозид.
Лабаш,
Лаби зи хуни дилаш тар ба лолае мемонд,
Ки гулфурӯши балояш ба риштае гӯё,
Барои мурдаи бесоҳибаш кафан медӯхт,
Шамоли барфи зимистон ба навҳаи хаста.

БИҲИШТӢ

Ба ёди Пиримқул Сатторӣ

Баъди ҳазор ғам,
Ногоҳ як шабе зи шабони ҳазордард.
Дар хоб дидамат,
Чӣ хоб,
Хоби лаҳзаи беёдии мариз.
К-эй дар замона хор,
В-эй бар Худо азиз.
Ту дар биҳишт будаӣ ҳамчун шаҳиди пок,
Ман дар диёри дӯзахи бедорфикрҳо.
Беҳуда ҷустамат.
Гуфтам:
Нагуфтамат,
Худро назан дар обу алоб аз барои қавм,
К-ин қавми дӯсткуш,
Ҷамшедро ба арраи Заҳҳок додаст.
Ғамханда дар лабат,
Гул зад[1] ба рӯт ғӯзаки[2] андӯҳи беҷавоб.
Бигзаштӣ аз барам,
Бедорӣ буд,
На хоб.

БОДРЕЗА

Дар мотами тифли навзод

Бар чашми рӯз ашки алам парда мекашид,
Дар рӯи рӯз кандагии ранги мурда буд.
Абри хазон ба марқади гулзор мегирист,

[1] Гул задан - доғҳое, ки рӯи нони аз хамири норасида ҳангоми пухтан пайдо мешаванд.
[2] Ғӯзак-ҷойҳои дамидаи болои нон, ҳубобчаҳои рӯи об

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Барги хазони гул кафани дузд бурда буд.
Ҳар шох ҳамчу мижаи пурнам зи гиря тар,
Дар ҳой-ҳойи боди хазон шевани дигар.
Таффи замин чу оҳи зани баччамурда сард,
Чашми ҳаво чу дидаи пурғуссаи падар.
Якрӯза тифл хандаи як бахт буд, гузашт,
Чун барқи хонасӯз ба кошонаи умед.
Бар тахтаи сиёҳи сарам зиндагӣ навишт,
Поёни қиссаҳои маро бо гаҷи сафед.

ШАББОДИ УМЕД

Чашмҳои нигарони гулҳо,
Ки шаб аз ашк таранд.
Дар сукути ғанабу бедорӣ,
Ба умеди саҳаранд.
Бодҳои раҳгум,
Ки дар ин кӯчаи сарбастаи шаб сарсонанд.
Ба гумон медонанд,
Ки раҳе ҳаст ба гулкучаи саҳрои кушод.
Ту ҳам, эй гашта ба ғамхонаи айём асир,
Ту ҳам, эй ғамзада дил.
Як шаб аз роғи дари бастаи ин хонаи танг,
Ҳамчунон шӯъла бурун хоҳӣ рафт.
То ба як дурии хушнуди уфуқ,
То ба як ободӣ.
То ба як озодӣ,

ҒИРЕВ

Аз табассум, ки дар лабе нашкуфт,
Аз нигоҳе, ки сарду сармоист.
Аз дуруғе, ки ростиро кушт,
Ҳамчу аъроб оташи Зардушт.
Аз умеде, ки дар дили кас нест,
Ман чӣ гӯям,
Нагуфтанам беҳтар.
Аз чароғи хирад, ки куштандаш,
Мурдахобони рӯшанибезор,
Аз суханвар, ки зиндагӣ кардаш
Гушнашине ба гӯшаи бозор,
Ман чи гӯям,
Нагуфтанам беҳтар.
Аз замине, ки хоки хунмасташ,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Накунад сабз ҷуз ғами инсон.
Аз диёре, ки ҷомаи шомаш
Нокифояст бар азодорон,
Ман чӣ гӯям,
Нагуфтанам беҳтар.
Бар ту, эй ҳамдиёри душмандор,
Ҳезуми дар алови бегона,
Хонадориву хонаоташзан,
Бандаи бо нажоди шоҳона,
Ман чӣ гӯям,
Нагуфтанам беҳтар,
Дарди бадро нуҳуфтанам беҳтар.

АЗ ХУД БА СӮИ ХУД

Аз зиндагии мурдақаторон гурехтам,
Шаб дар суроғи зиндадиле то канори рӯд.
Дидам,
Ба он, ки чини ҷабинаш фузудааст,
Дарё чу пири тавбашикан беқарор буд,
Мӯи сиёҳи шом парешон ба шонааш.
Хушбӯву мушкранг,
Маҳтоб зери синаи мавҷи тапандааш.
Чун синаи таранг,
Дидам, ки бод сардии пешинаро надошт.
Гӯйи, ки гарм гашта буд имшаб дилаш ба боғ,
Сар монда буд шохае бар китфи шохае.
Чун ёри хушдимоғ …
Дунё басоз буд,
Носоз одамӣ.

ХУДСӮЗ

Аз булӯри ашки модарҳо,
Аз булӯре, ки гулаш партофтанд аз хун,
Дар харобистони таърихи ту мехонам
Ҳамчу аз девори тахти Рустаму Ҷамшед:
К-эй ба худ душман,
Душмани худ.
Хеши бегона,
Хонадори ронда аз хона.
Куштаҳои бегуноҳи саҳви ту он қадр бисёранд,
Ки агар як рӯз бархезанд

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар дунё намеғунҷанд.
Куштаҳои шоҳ чун Ҷамшед,
Куштаҳои мард чун Рустам,
Эй зада дар куракистони зимистони замон раҳгум.
Ориёнфарри зи фарри орён маҳрум,
То ба кай сайдӣ туву саҳроие сайёд,
Хонавайроне туву ёбоие obod.
Бар сари болини хобат зор мегирям,
Ҳамчунон бар бистари бемор,
Талх мегирям.
Ҳамчу мотамдор,
Баски мебинам.
Лаҳзае, ки мечашӣ заҳри пушаймонӣ,
Лаҳзае, ки то фалак мепечад афғонат.
Аз миёни шевану фарёди ҷонкоҳи ту меояд
ба гӯши ман,
Хандаҳои заҳрбори душмани ҷонат.
Душмани хапгири бедори зи хоби ғафлатат розӣ,
Кош бозии туро дар сафҳаи таърих бинам боз.
Не ба худсузӣ,
Балки худсозӣ.

БАХШИШ

Барои ҷигарбандам Гулрухсор

Шабон, ки ёди ту аз дида мебарад хобам,
Барои бистари сардам фасона мегӯям.
Хизоб мекунам аз шаб сари сафедамро,
Ба лафзи ту, ки нарафта ҳанӯз шириниш.
Зи гӯши каршуда аз фиғону фарёдам,
Кӯдакона мегӯям,
Ки ман гуноҳ надорам,
Дар ин ҷудоиҳо.
Гуноҳи тақдир аст,
Чу мӯю рӯи ту, ки ташнаи навозиш аст.
Дигар набитвонам, ба чашми сар бинам,
Ба мӯйи шаб бубарам дасти ҳасратиямро.
Ва дасти кӯтаҳу хушкам зи ашк тар бинам.
Ба нола мегӯям,
Ки ман гуноҳ надорам,
Дар ин ҷудоиҳо.
Гуноҳи тақдир аст,

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ва ман чу боғи хазонрасида мехоҳам.
Қудуми зиндагари омади баҳоратро,
Зи чакраҳои чакони чароғи кӯча мепурсам.
Шабонаҳо дараки чашми интизоратро,
Ва менолам:
Худо накушт чаро падари дӯстдоратро.

БОДИ ҒУРБАТ

Боде, ки мерасад зи раҳи дур, хастааст,
Гарди кадом кӯи ғарибӣ нишастааст.
Бар даври доманаш,
Сабти кадом нолаи ғурбаткашидест.
Бунгаҳ кашиданаш,
Талхии шеванаш.
Чашми пуроби кӣ зи пасаш об зад даме,
К-оҳанги роҳ кард.
Аз гӯри нолахези кадомин мусофире,
Гӯшаш пуроҳ кард.
Бар китфи бод шохаи пармурчаи[1] гуле,
Тобути хунчакони шаҳиди ғариби кист.
Зистан дар орзуи Ватан қисмати кӣ буд,
Бӯи Ватан шамидану мурдан насиби кист.

ТАМАНО

Хоҳам, зи пушти шӯълаи хуршед як саҳар,
Аз роғи дар дарояму дар бар бигирамат.
Дар ҳолагоҳи роҳатат бо тӯри синаам,
Эй нозанин, ба сурати кафтар бигирамат.
Орам туро ба ҷогаҳи[2] гулдӯзии адир,
Пӯшонамат пираҳани дилкаши баҳор.
Ороямат ба зевари ёқути ашки гул,
Нӯшонамат зи косаи гул ҷоми ишқшор.
Пок аст осмони вафо ҳамчун ҳавои кӯҳ,
Ҷонон, ҳавои шаҳр дигар, кӯҳ дигар аст.
Фарзанди кӯҳ гарчи дурушт аст мисли санг,
Монанди Вахш синаи ӯ нурпарвар аст.

[1] Пармуча-пажмурда.
[2] Ҷогаҳ-ҷои хоб, бистар

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ мурочиат намоед

ХОКИСТАРИ ИШҚ

Гарди хокистари сузони дил аст,
Ба сару рӯи ман ин мӯи сафед.
То ҳанӯз ақли маро медуздад,
Чашми чун лахчаи тар, рӯи сафед.
Мисли хонандаи бадхӯ, ки кашад,
Расм бар сафҳи зебои китоб.
Вақт бигзор ба табъи дили худ,
Бикашад бар рухи ман нақши хароб.
Ишқи ман лек ҷавон хоҳад монд,
То шумо гулбадану хушрӯед.
Куштаи ишқи шумо хоҳам буд,
Зинда аз ишқи шумо хоҳам шуд,
Духтарон гарчи тағоям гӯед.

ДАР КӮЧАИ ЁД

Имшаб маро зи кӯчаи ёдат,
Ғамҳо барои худкушӣ бурданд.
Умедҳо чу аскари каммашқ,
Дар ҳамлаҳои аввалин мурданд.
Дар оташи набарди ман месӯхт,
Рӯи ба ашк шустаи маҳтоб.
Бӯ мегирифт хуни ҳавзи дил,
Монанди оби мурдаи мурдоб.
Имшаб садот кардаму печид,
Фарёди ман ба кӯчаи торик.
Аз кӯчаҳои мурда меомад,
Танҳо садои нолаи тоҷик.

ХОКИСТАРИ ДИЛ

Аз алови дили алавбозам,
Мушти хокистари алам мондаст.
Ғамбаророни ман ҳама рафтанд,
Ғамшарикам ҳамин қалам мондаст.
Мурғакони баҳории шавқам,
Бо баҳори ҷавониям рафтанд.
Ошиқони баҳору гул буданд,
Аз канори хазониям рафтанд.
Оташи хонаи диламро кушт,
Чаккаки боми хонаи чашмам.
Тоқҳои ҳамон чакочакҳост,
Кулмаки обхонаи чашмам.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

САРКОКУЛ

Маҳтоби ту буд косаи зартарбӯз.
Ҳалқи мани дилсӯхтаро тар мекард,
Монандаи сангпушт аз теппаи сабз.
Шаб, дар назарам ситораро ҷар мекард,
Бо аллаи кабкони ту хобам мебурд.
Дар домани сабзи ту чу дар гаҳвора,
То чорраҳи раҳи калони тақдир.
Овард маро пуштаи ту пуштора,
Имрӯз, дареғ.
Дар подачарат ғулғулаи тифлон нест,
Пироҳани сабзи пуштаат чок шуда.
Чун косаи чашми мӯйсафедони ту, ҳайф,
Гулҳавзи пуроби ту пур аз хок шуда.

ГУФТУГӮ БО ҶАВОНӢ

Ин ранги хокии мӯ,
Чангу ғубори роҳ аст.
Шавқи шукуфта чеҳра,
Дар гарди раҳ ниҳон аст.
Оҳ, эй ҷавони саркаш,
Ёди гузаштаи ман.
Бозат намешиносад,
Рӯҳи шикастаи ман.
Бо хоби ман гузашта,
Парвозҳои хобӣ,
Дил,
Шаҳри ишқобод,
Дигар туву харобӣ.

БАЁНИ РОЗ

Хандаат хандаи дурахши барқ,
Шабрави гумраҳам, наҷотам деҳ.
Ханҷари ғам ба сина, Суҳробам,
Нӯшдору туӣ, ҳаётам деҳ,
Шохаи охирини умедӣ.
Доманатро дудаста медорам.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дар харидуфурӯши дунёӣ
Ман ҷамоли туро харидорам.
Кундаи пираму тарохушкам,
Бо ту пайвандаму ҷавон гардам.
Ҷуз Худо гарчи ҷовидоне нест,
Бӯсае бахш ҷовидон гардам.

ПИҲИЛБОДӢ[1]

Ба ғазо омадааст дил имшаб,
Хунбаҳо металабад аз мани пир.
Ишқи дар хомдилӣ куштаи ман,
Ишқи як умр зи ман домангир.
Ёди ҳар кардаву нокарда ба хайр,
Доғи ҳар дидаву нодида ба дил.
Аз Худо металабам дар дами марг,
Ки кунад ишқ маро, кош пиҳил.

ХАТОИ ДИЛ

Дар лаби гарми орзӯҳоям,
Дӯш номат таронаи ман буд.
Зиндагиям фасонаро мемонд,
Ишқи ту чун фасонаи ман буд.
Доманат ҷонамози покам буд,
Ман ба ишқат намоз мебурдам.
Сояатро туфов[2] мекардам,
Бар ту рӯи ниёз мебурдам.
Шаб ба гӯши ситора мегуфтам:
Эй ҷилои нигоҳи афлокӣ,
Чун дили дӯстдори ман софӣ.
Чун нигоҳи азизи ман покӣ,
Мурғи навболи орзӯямро.
Чун гулистон будӣ, ватан будӣ,
Ба Худо, он Худо, ки ҳастам кард.
Маънии зиндагии ман будӣ,
Ҳарчи пиндоштам, хатое буд.
Ҳарчи гуфтам, хилофи он ҳастӣ,
Ишқи ту ҳамчунон шароби бад,
Дарди сар шуд, гузашт чун мастӣ

---

[1] Пиҳилбодӣ-талаби бахшишу узрхоҳӣ аз бемор
[2] Туфов-пою қадами касеро бӯса задан, касеро иззату ҳурмати аз ҳад зиёд кардан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

ЗИНДАГӢ

Бечоравор нола накун пеши зиндагӣ,
К-он ҳеҷ вақт гӯш ба афғон намедиҳад.
Чун шаҳсавор[1] хезу ба зӯраш савор шав,
Ин аспи маст тан ба заифон намедиҳад.
Ёлаш ба дасту панҷаи мардӣ бигир сахт,
Андар рикоби зарҳалии ӯ дарор по.
Гардон сараш ба ҷониби саҳрои орзӯ,
Дилро бидор маҳкаму сар деҳ лаҷомро.
Оҷиз нашав, ки зиндагиро хуш наояд ин,
Мардона бош, зиндагӣ худ мардпарвар аст.
Дилхун нашав зи савлати каргаснасибаҳо,
Мурдор нест ризқи уқобӣ, ки камтар аст.

РОЗГӮЙ

Дил, мекунӣ девонагӣ,
Бадном ман бошам чу май.
Ту шӯрапуштӣ то ба чанд,
Ман шӯрдоман то ба кай?
Тифлӣ, алавбозӣ кунӣ,
Тарсам, ки сӯзӣ чун чароғ.
Тарсам, ки хомӯшат кунанд,
Монад зи ту дуди димоғ.
Оташпарастӣ мекунӣ,
То кай дили оташпараст.
Гардад ба пирӣ дарманд,
Ҷое, ки дар тифлӣ шикаст.

НОЛАИ ХАЁЛ

Садои гиряи борони шаб ҳамово буд,
Ба оҳу вои дарахтони ҳамчу ман бемор.
Ба симчӯби баланди кӯча ҷон меканд,
Чароғи барқ чу рӯшандиле, ки бар сари дор.
Умеди ҷангзада аз диёри тиру хун,
Гурезавор худашро ба шаҳри ғам мезад,
Ва боди сарди дареғе, ки аз дилам мехест.
Даричаҳои хаёли маро ба ҳам мезад,
Ки рафт умр дар ин ғусса, ки намедонам.

---

[1] Шахсавор-сахтсавор, касе, ки болои зин устувор меистад

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Китоби қисмати ин қабиларо то кай,
Ба хуни ёру бародар навишта мехонам.

Душанбе- с 1992-1993

ҒУРБАТЗАДА

Бод чун бемор мекулхад[1],
Дар сукути дилгирифти як шаби тира,
Қад-қади роҳ.
Ларза дар ҷон хира месӯзад,
Кулмаке монанди як фонуси хира.
Туку туку туку туку тук,
Мезанад бар шишаи тирезаҳо ангушт.
Чашмтар борон,
Гуиё шабмонда як марди мусофирест.
Хаставу гумраҳ,
Сарпанаҳ меҷӯяд аз дарҳои бегона.
То шабе шабро[2] кунад шавгаҳ,
Ҳамдиёрони зи ҷаври давр сарсону ғарибии ман.
Шояд ин соат шумо ҳам мисли ин борон,
Ҳар дари бегонаро беҳуда мекӯбед.
Ашк дар мижгон,

ТУ ВА МАН

Даруни синаи ман ҳавзи зардоб,
Даруни синаи ту ҷӯши чашма.
Зимистонам, хазонам, сарду зардам,
Ту ҷӯши навбаҳориву карашма.
Туро аз раҳ занад хуни ҷавонӣ:
Гунаҳ кун, бегунаҳ ғайри Худо нест,
Маро дорад нигаҳ дасти таҳаммул,
Ки дигар фурсати саҳву хато нест.
Чунин нозук, чунин зебо, чунин хуб
Туро модар барои ғам назодаст.
Куҷо бо ман кашӣ бори ғами ман,
Худо сабри маро бар ту надодаст.

[1] Кулхидан-сулфаи канда-кандаи доимӣ, ки ба беморони сил бештар хос аст.
[2] Шабро шабгаҳ кардан-шабро ҷое рӯз кардан.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

БИПУРС

Боди хазон мевазад аз чор сӯ,
Булбули ошиқ, гули хорат чӣ шуд?
Мурғи дилам, созу навоят куҷост?
Боғи ҷавоним, баҳорат чӣ шуд?
Барги хазонкушта, чӣ часпӣ ба шох?
Ҷой тиҳӣ кун, ки замонат гузашт.
Бод чу найзасту хазон найзазан,
Найзаи сард аз дилу ҷонат гузашт.
Сабза, чу сар мекашӣ аз хоку хун,
Ҳоли хасу хори хазонро бипурс.
Турки хазон Балхи чаманро гирифт,
Рустами Ял Зобулистонро бипурс.

ШИКОРГАР

Коре, ки ба як назар ту кардӣ,
Сад кас накунад ба саъи бисёр.
Сайде, ки ба як нигаҳ фикандӣ,
Бар доми касе нашуд гирифтор.
Мурғе, ки фикандаӣ ба тире,
Аз авҷи фалак ба тирахокаш.
Болоназареву сахтсар буд,
Аз тири қазо набуд бокаш.
Эй гашта ба сайди ҷону дилҳо,
Бартар зи камонварони моҳир.
Донам, ба шикор омадӣ боз,
Нахчир манам, бизан, бизан тир.

ЁД ДОРӢ

Ёд дорӣ?
Ошиқии мову ту
Чун дили мо пок буду содда буд,
Ишқи мо навмайса буд,
Навғунча буд, нашкуфта буд,
Роз буд, ногуфта буд, афсона шуд.
Ёд дорӣ?
Ҳо ҳамон рӯзи баҳор,
Аз шарикдарсони худ бигрехтем.
Рӯи сабза, рӯи гул, болои хор,
Чун гулу шабнам ба ҳам омехтем.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Умр рафту орзуҳо ёд шуд,
Ёди он афсона гирёнам кунад.
Бӯсаи он дам зи ту настондаам,
Чун нигоҳат таънаборонам кунад.

КӮҲЗОД

Дар зимистон бо хаёли навбаҳорон зиндаам,
Сабзаи саҳрояму бо оби борон зиндаам.
Қатраҳо бо ҳам биёмезанд, дарё мешаванд,
Ман дар ин дунё ба меҳри дӯстдорон зиндаам.
Зиндагӣ гӯянд: беғам нест, бовар мекунам,
Ҳаркиро ғам нест, одам нест, бовар мекунам.
Чашмро бо чашма гоҳе одамон нисбат диҳанд,
Чашму чашма ҳеҷ бенам нест, бовар мекунам.
Лек рӯзи сахтии умрам ба армон зиндаам,
Мисли чашма сангҳои кӯҳсорам зодаанд.
Бар хилофи сахра бесабру қарорам зодаанд,
То зи танҳоӣ нахушкам норасида бар мурод.
Ҳамнишини руду кӯҳу чашмасорам зодаанд,
Ҳар куҷо бошам, ба ёди кӯҳсорон зиндаам.

БУХОРИ ЁД

Боз бӯи баҳор меояд,
Боз ҷуду бухор мехезад.
Подаи ёдҳом баргашта,
Пушти пода ғубор мехезад.
Аз дилам боз дарди ширине,
Медавад мисли хун ба рагҳоям.
Гуиё, то дилам фурӯ рафта,
Хорҳои халида дар поям.
Боз борони реза меборад,
Бар талу пуштаҳои кӯҳистон.
Кӯдакиро ба ёд меорад,
Шӯхии боду бозии борон.

ҒАРИБ

Чашмони хунчаконаш,
Ангушти навбурида.
Рӯи бачину мӯяш,
Чун кишти навчарида.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Дуди дили кабобаш,
Дуде, ки хезад аз коҳ.
Бӯи ватан бичӯяд,
Аз боду мекашад оҳ.
Ҳар рӯзро кунад кӯр,
Бо хаткашии девор.
Девори хаткашидаст,
Хатти лабони хуншор.
Чун дар даҳони мор аст,
Пурсӯз ҷисму ҷонаш.
Савганди ҳасрати ӯст,
Ин ҳарф дар забонаш:
Мурғи қафас бидонад,
Қадри чаман чӣ бошад.
Дур аз ватан бидонад,
Ҳаҷри ватан чӣ бошад.

ХАНДА КУН

Орзӯям,
Ормонам.
Кӯдаки ширинзабонам,
Ханда кун.
Ханда кун, то бахти ман хандон шавад,
Ханда кун, то зиндагӣ осон шавад.
Хандаат дарди маро дармон шавад,

Ханда кун, аз хандаат овози ман
Бишнавад даврони оташбози ман,
Пар бизан, эй чӯҷаи шаҳбози ман.
Эй ту ҳам анҷому ҳам оғози ман,
Ханда кун,
Ханда кун,
Ханда кун.

НОМАИ ҒУРБАТ

Манам он пиркулоли ранҷӯр,
Ки ба сӯзу аламу ғуссаи дил,
Бикунад нусхаи дардаш тасвир,
Ба яке пораи гил.
Манам он раъд, ки ашкаш резон,
Лабаш аз буғзи дарун пурфарёд.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Ғазали зарди хазонияшро,
Бикунад пушта ба пушта эҷод.
Ба гули тар, ки ба рӯи гулчин,
Ба маломат хандад.
Ба шаху шӯх, ки ҳамчун сарбоз,
Раҳи бадхоҳи туро мебандад.
Ба дами найзаи хори ту қасам,
Ба наму ҷуту бухори ту қасам.
Ба канори сабзат,
Ба баҳори ту қасам.
Ватани чашманисорам, имрӯз,
Дамани синахаробам бе ту.
Чамани ташнаи обам, хушкам,
Гули саҳрои кабобам бе ту.

УМЕД

То қалам роздони ман бошад,
Ҳамзабони фиғони ман бошад.
Тарҷумони забони фарёдам,
Ровии сӯзи ҷони ман бошад,
Бенишон аз ҷаҳон нахоҳам рафт,
Ҳамчу тир аз камон нахоҳам рафт.
Ишқи ту то чароғи дил бошад,
Ёди ту дар суроғи дил бошад.
Чун хироми насими наврӯзӣ,
Сайргоҳи ту боғи дил бошад,
Бенишон аз ҷаҳон нахоҳам рафт,
Ҳамчу тир аз камон нахоҳам рафт.
То дар ин олама суханбезор,
Одаме ҳаст бар сухан ошиқ.
То дар ин олами хиёнаткор,
Ошиқе ҳаст мисли ман содиқ,
Бенишон аз чаҳон нахоҳам рафт,
Ҳамчу тир аз камон нахоҳам рафт.
То ғаме ҳаст, оҳи сарде ҳаст,
То диле ҳасту доғу дарде ҳаст.
Рӯ ба рӯ бо сипоҳи навмедӣ,
Як фидоии шермарде ҳаст.
Аз ҷаҳон бенишон нахоҳам рафт,
Ҳамчу тир аз камон нахоҳам рафт.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

МУНДАРИҶА

Борон гузашти умр ба оби равон навишт 4
Пас аз ман бар суроғи ман бароядˆ...................................... 24
Хуршедро ба хонаи дил раҳнишон кунед.......................... 68
Якчанд задем лофи хушрангиву бӯ 127

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед

Алимуҳаммад Муродӣ

МОҲИ ХАСРАВ

(Маҷмӯаи шеърҳо)

Муҳаррири масъул *А. Қурбонов*

Ороиши *Орзу Раҳмонӣ*
Муҳаррири ороиш *Ромиш Шералӣ*
Муҳаррири саҳифабандӣ *Меҳрӣ Саидова*

Ба матбаа 02.05.2012 супорида шуд.
Чопаш 09.05.2012 ба имзо расид. Андоза 60x84 1/16.
Ҷузъи чопӣ 11,0. Адади нашр 1000 нусха.

Муассисаи нашриявии «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш.Душанбе, кӯчаи Н.Қаробоев 17а

Дар ҶДММ «Аржанг» чоп шудааст.

барои мутолиаи бештар ба сомонаи https://bikhon.tj/ муроҷиат намоед